

หลักกฎหมายว่าด้วยการกระทำผิดอันเป็นโจรสลัด

1. โจรสลัดตามกฎหมายระหว่างประเทศ

ในบทนี้จะได้กล่าวถึง การกระทำอันเป็น"โจรสลัด" ในแง่กฎหมายระหว่างประเทศ (piracy jure gentium) ว่ามีความหมายอย่างไรบ้าง โดยจะเริ่มพิจารณาถึงความหมายดั้งเดิม (Classical definition) ของการกระทำอันเป็นโจรสลัด รวมทั้งความหมายของการกระทำอันเป็นโจรสลัดที่ปรากฏในอนุสัญญาเจนีวาว่าด้วยทะเล

หลวง ค.ศ. 1985¹

¹ 450 UNTS 82 อนุสัญญานี้เปิดให้ลงนามเมื่อวันที่ 29 เมษายน ค.ศ. 1958 และเริ่มมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 30 กันยายน ค.ศ. 1962 ดู United Nations, Multilateral Treaties Deposited with the Secretary General : Status as at 31 December 1988 (New York : United Nations, 1989), p.729. ต่อไปในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะเรียกอนุสัญญานี้โดยย่อว่า "อนุสัญญาทะเลหลวง ค.ศ. 1958"

และอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ.1982² ตลอดจนจะได้พิจารณาถึงแนวทางปฏิบัติของรัฐต่าง ๆ (state practice) ในเรื่องของโจรสลัดว่ามีความสอดคล้องหรือแตกต่างจากอนุสัญญากฎหมายทะเลทั้งสองฉบับอย่างไร ทั้งนี้ เพื่อเป็นแนวทางไปสู่การพิจารณาปัญหาความหมายของคำว่า "โจรสลัด" ตามกฎหมายภายใน (municipal law) ของรัฐต่าง ๆ ต่อไป

การกระทำอันเป็นโจรสลัดตามกฎหมายระหว่างประเทศดั้งเดิม (Traditional International Law) ตามที่กล่าวแล้วในตอนที่ 2 ว่าด้วยวิวัฒนาการของโจรสลัดตามประวัติศาสตร์สากล จะเห็นได้ว่าการกระทำอันเป็นโจรสลัด ถือว่าเป็นอาชญากรรมต่อมนุษยชาติทั้งมวล (hostis humanis generis) และมีผลกระทบต่อทุกรัฐ ไม่จำเพาะเจาะจงต่อรัฐใดรัฐหนึ่งโดยเฉพาะ ฉะนั้น รัฐทั้งปวงย่อมมีอำนาจที่จะลงโทษผู้กระทำการอันเป็นโจรสลัดได้ โดยถือว่าการกระทำอันเป็นโจรสลัดเป็นความผิดสากล (international crime) ซึ่งเกิดขึ้นในทะเลหลวงนอกเขตอำนาจของรัฐใดรัฐหนึ่ง ทุกรัฐจึงมีหน้าที่และความรับผิดชอบที่จะปราบปรามโจรสลัดได้ ผลก็คือรัฐใดที่โจรสลัดมีสัญชาติของรัฐนั้นอยู่ก็ตาม หรือเรือที่โจรสลัดใช้ในการกระทำความผิดมีสัญชาติของรัฐนั้นก็ตาม ย่อมไม่อาจอ้างสิทธิที่จะเข้ามา

² UN Doc. A/CONF. 62/122 พิมพ์ซ้ำใน United Nations, The Law of the Sea : United Nations Convention on the law of the Sea. UN Sales No. E.83.VS (1983) อนุสัญญานี้เปิดให้ลงนามเมื่อวันที่ 10 ธันวาคม ค.ศ.1982 จะมีผลใช้บังคับ 12 เดือนภายหลังรัฐต่าง ๆ ให้สัตยาบันหรือภาคยานุวัติครบ 60 รัฐ (คู่มือ 308 ของอนุสัญญานี้) ปัจจุบันนี้ ยังไม่มีผลใช้บังคับในฐานะกฎหมายว่าด้วยสนธิสัญญา (Conventional Law) เพราะจนถึงเดือนพฤษภาคม ปี 2533 มีรัฐให้สัตยาบันเพียง 43 รัฐ แต่บางส่วนของอนุสัญญานี้มีผลเป็นกฎหมายระหว่างประเทศในฐานะกฎหมายจารีตประเพณีระหว่างประเทศ (Customary International Law) แล้ว ต่อไปในวิทยานิพนธ์จะเรียกอนุสัญญานี้โดยย่อว่า "อนุสัญญากฎหมายทะเล ค.ศ.1982"

ปกป้องหรือคุ้มครองคนชาติของตนที่เป็นโจรสลัดหรือเข้ามาคุ้มครองเรือที่ใช้ในการกระทำความผิดได้ แต่ปัญหาที่นักนิติศาสตร์ดั้งเดิมมีความเห็นไม่สอดคล้องกันนั้นก็คือ โจรสลัดมีความหมายและขอบเขตอย่างไรในกฎหมายระหว่างประเทศ ข้อนี้เป็นปัญหาสำคัญที่จะต้องพิจารณากันแต่ในขั้นแรกนี้

1.1 ความหมายอย่างแคบ : โจรสลัดคือการปล้นทรัพย์ในทะเลหลวง นักกฎหมายระหว่างประเทศเดิมเคยเห็นว่า การกระทำอันเป็นโจรสลัดก็คือการกระทำด้วยความรุนแรงใด ๆ โดยมีขอบโดยเรือเอกชนลำหนึ่งในทะเลหลวงต่อเรืออีกลำหนึ่งเพื่อประสงค์จะทำการปล้นทรัพย์ (animo furandi)* เซอร์วิลเลียมแบลคสโตน (Sir William Blackstone) นักกฎหมายที่มีชื่อเสียงชาวอังกฤษในศตวรรษที่ 18 เคยบันทึกไว้ในหนังสือ "คำบรรยายวิชากฎหมายแห่งประเทศอังกฤษ" (Commentaries on the Law of England) ว่า

ตามกฎหมายจารีตประเพณีโบราณของอังกฤษ โจรสลัดถ้าได้กระทำโดยคนในบังคับของอังกฤษถือว่าเป็นความผิดฐานกบฏอย่างหนึ่งเพราะเป็นการละเมิดความจงรักภักดีต่อแผ่นดิน แต่

* ความเห็นโดยมากมีที่มาจากความเห็นของนักกฎหมายระหว่างประเทศดั้งเดิมหรือนักกฎหมายระหว่างประเทศยุคคลาสสิกในศตวรรษที่ 17 - 19 เช่น Sir Leoline Jenkins, Bynkershoek, Blackstone และ Phillimore คดีเก่า ๆ ในสหรัฐอเมริกาหลายคดีก็เดินตามความเห็น เช่น United States V Smith 18 US 153, 5 SL ED 57 (1820), Talbot V. Janson 3 US 133, 1L ED 540 (1795), Miller V. The Ship Resolution 2 US 1, 1L ED 271 (1781), United States V. Plamer, 16 U.S. 610, 4L ED 471 (1818) แต่ความเห็นดังกล่าวนี้ก็ยังมีอิทธิพลฝังรากลึกในวงการกฎหมายระหว่างประเทศและกฎหมายภายในของประเทศต่าง ๆ อยู่มาก เป็นต้นว่าตามประมวลกฎหมายอาญาของไทยที่ฉบับปัจจุบันที่ใช้อยู่และฉบับประมวลกฎหมายลักษณะอาญาก็ยังอาศัยแนวความคิดนี้เป็นพื้นฐาน

ถ้าได้กระทำโดยคนต่างด้าวแล้วถือเป็นความผิดอาญาชั้นเฟลโลนี (Felony)* เท่านั้น แต่เวลานี้เพราะมีพระราชบัญญัติว่าด้วยการก่อการกบฏ (Statute of treason) ถ้าคนในบังคับอังกฤษกระทำความผิดฐานนี้จะเป็นความผิดเพียงชั้นเฟลโลนี. . . ตามกฎหมายจารีตประเพณีของอังกฤษ (Common Law) ความผิดฐานโจรสลัดก่อปรด้วยการกระทำความผิดฐานปล้นทรัพย์ (robbery) และการปล้นสะดม (depredation) ในทะเลหลวง ซึ่งถ้ากระทำบนแผ่นดินแล้วการกระทำเช่นนั้นก็คงจะมีความผิดชั้นเฟลโลนี ณ ที่นั้น อย่างไรก็ตาม ตามพระราชบัญญัติบางฉบับ การกระทำความผิดอาญาฐานอื่นก็ก่อให้เกิดเป็นความผิดฐานโจรสลัดได้ด้วย³

1.2 ความหมายอย่างกว้าง : โจรสลัดคือการกระทำโดยความรุนแรงที่มีชอต่อบุคคลหรือทรัพย์ในทะเลหลวง ความหมายของโจรสลัดที่กล่าวข้างต้นนี้ได้รับการวิพากษ์วิจารณ์มากกว่า ความหมายที่ให้ค่อนข้างแคบเกินไปและไม่สอดคล้องกับทางปฏิบัติของรัฐในหลายกรณี เป็นต้นว่าจำเป็นหรือไม่ที่การกระทำอันเป็นโจรสลัดต้องมียุทธประสงค์ประกอบในเจตนาปล้นทรัพย์ (animus furandi) ถ้าหากผู้กระทำความผิดใช้วิธีการรุนแรงโดยทางอื่น ๆ ที่ไม่มีเจตนาปล้นทรัพย์อยู่เลย เช่น การฆ่าบุคคลบนเรือการทำลายทรัพย์สิ้นบนเรือ แต่ไม่มีเจตนาปล้นทรัพย์ ตามนัยความหมายข้างต้นจะไม่ถือว่ามี การกระทำอันเป็นโจรสลัดเกิดขึ้น เพราะขาดเจตนาปล้นทรัพย์ แต่ตามทางปฏิบัติของหลายรัฐถือเอาการกระทำเช่นว่าเป็นการกระทำของโจรสลัดด้วย หรือที่ความหมายของการกระทำอันเป็นโจรสลัดกำหนดว่าต้องเป็นการกระทำระหว่างเรือลำหนึ่งกับเรืออีกลำหนึ่งนั้นก็ยังเป็นที่ถกเถียงกันอยู่ เพราะทางปฏิบัติของหลายรัฐถือว่าการที่ลูกเรือก่อการกำเริบยึดเรือในขณะที่เรืออยู่ในทะเลหลวงแล้วนำไปใช้เพื่อความประสงค์ส่วนตัวโดยไม่มีเรือลำอื่นเกี่ยวข้องกับการกระทำนั้นเลยเป็นการกระทำอันเป็นโจรสลัดเช่นกันฉะนั้น ตามนัยของฝ่ายที่ต้องการให้ความหมายของการกระทำอันเป็นโจรสลัด

* เดิมกฎหมายจารีตประเพณีหรือคอมมอนลอว์ของอังกฤษแบ่งความผิดอาญาออกเป็นสามประเภท คือ ความผิดฐานกบฏ (treason) ความผิดชั้นเฟลโลนี (felony) และความผิดชั้นมิสดีมีเนออร์ (misdemeanors)

³ 4 Blackstone Commentaries : pp.71-73.

มีความหมายกว้างเพื่อคลุมในทุกกรณีที่กำลังจะกล่าวถึงนี้ จึงอ้างข้อเขียนของท่านออปเพนไฮม์ (Oppenheim) นักกฎหมายชาวอังกฤษ ซึ่งให้ความเห็นว่า

การกระทำอันเป็นโจรสลัดย่อมหมายถึงการกระทำด้วยความรุนแรงใดที่ไม่ได้รับอนุญาตต่อบุคคลหรือสิ่งของใดในทะเลหลวง ไม่ว่าจะกระทำโดยเรือเอกชนลำหนึ่งต่อเรืออีกลำหนึ่ง หรือโดยลูกเรือหรือผู้โดยสารที่เป็นภนภูต่อเรือของตนเอง⁴

ส่วนท่านศาสตราจารย์ ไบรเออร์ลี (Brierly) นักกฎหมายชาวอังกฤษอีกท่านหนึ่งก็ไว้ในหนังสือกฎหมายระหว่างประเทศของท่านว่า

ยังไม่มีคำจำกัดความที่เด็ดขาดสำหรับโจรสลัดระหว่างประเทศ แต่โดยเนื้อหาของการกระทำอันเป็นโจรสลัดแล้ว คือการกระทำด้วยความรุนแรงซึ่งกระทำในทะเลหรือในแง่ใดก็ตามกระทำใกล้ชิดติดต่อกับทะเล โดยบุคคลที่ไม่มีอำนาจที่เหมาะสมที่จะกระทำการนั้น เหตุนี้จะไม่มีการกระทำอันเป็นโจรสลัดเลยถ้าการนั้นได้กระทำลงโดยอำนาจ

⁴ L. Oppenheim, International Law (Volume I-Peace), 8th ed., H. Lauterpacht (London: Longman, Green and Co., Ltd., 1955), p.608.

ของรัฐ หรือแม้แต่โดยอำนาจของฝ่ายกบฏซึ่งฐานะของผู้เป็นฝ่ายในสงคราม (belligerency) ของตนได้รับการรับรองแล้ว⁵

ผู้พิพากษาศอว์รี (story) นักกฎหมายชาวอเมริกันที่มีชื่อเสียงท่านหนึ่งก็ ปฏิเสธที่ยอมรับคำจำกัดความของโจรสลัดตามความหมายอย่างแคบ ท่านเขียนไว้ในคำพิพากษา ฉบับหนึ่งว่าถ้าใครคนหนึ่งจมหรือทำลายเรือสินค้าที่สุจริตลำใดโดยจงใจแม้ว่าจะไม่มีความ ประสงค์อันใด นอกจากทำไปเพื่อสนองความสนุกที่มีชอบด้วยกฎหมายของตนการกระทำนั้นเป็น การก้าวร้าวอย่างโจรสลัดตามกฎหมายระหว่างประเทศและกฎหมายของกองเกรสเช่นเดียวกับ ว่าเขาได้กระทำโดยเจตนาจะปล้นทรัพย์เช่นกัน⁶ ผู้พิพากษาเคนนี่ (Kenny) ชาวอังกฤษได้ให้

⁵ J. Brierly, The Law of Nations 154 (1928). อ้างใน Harvard Research in International Law, Comment to the Draft Convention on Piracy, American Journal of International Law Supplement 26 (1932), p.749,752,771. (ต่อไปในวิทยานิพนธ์นี้จะเรียกงานวิจัยดังกล่าวโดยย่อว่า Harvard Research, Piracy) งานวิจัยของมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด ดังกล่าวได้รับการยกย่องอย่างมาก และมีการนำมากล่าวถึงเสมอเมื่อมีผู้เขียนเรื่องโจรสลัด เกี่ยวกับความหมายของโจรสลัดตาม กฎหมายระหว่างประเทศ ผู้สนใจอาจดูรายละเอียดจากงานวิจัยของฮาร์วาร์ดดังกล่าว ซึ่ง รวบรวมข้อคิดข้อเขียนของนักกฎหมายสำคัญของโลกไว้เกือบจะทุกท่าน ความสำคัญของงานวิจัย ดังกล่าวนี้นักกฎหมายรุ่นหลังอย่าง ท่านดับเนอร์ (Dubner) ก็ยอมรับและให้เกียรติยกย่องว่า เป็นบรรทัดฐานของงานเขียนโจรสลัดรุ่นหลัง และเป็นแบบอย่างในการพิจารณาร่างกฎหมาย ทะเลโดยคณะกรรมการกฤษฎีกาของประเทศไทย ดู Barry Hart Dubner, The Law of International Sea Piracy. (The Hague : Martinus Nijhoff Pub., 1980), p. 37, 47.

⁶ United States V. Brig Malek Adhel, 43 U.S. (2 How) 210,232 (1844).

คำจำกัดความของการกระทำอันเป็นโจรสลัดไว้โดยไม่คำนึงถึงองค์ประกอบเรื่องการปล้นทรัพย์ตามที่นักกฎหมายระหว่างประเทศเดิมเคยถือกันมา เคนนี่เขียนว่า "การกระทำอันเป็นโจรสลัดก็คือการกระทำด้วยความรุนแรงด้วยอาวุธใด ๆ ในทะเลซึ่งไม่ใช้การกระทำสงครามโดยชอบด้วยกฎหมายนั่นเอง"⁷ คำจำกัดความของเคนนี่ แม้ว่าจะสั้นแต่ก็ได้รับการกล่าวถึงเสมอในบรรดางานเขียนทางนิติศาสตร์ที่เกี่ยวกับเรื่องโจรสลัด

กล่าวรวมความได้ว่า ความหมายดั้งเดิมของโจรสลัดดูเหมือนจะมีสองนัยฝ่ายหนึ่งเห็นว่าความผิดโจรสลัดจะต้องมีองค์ประกอบเรื่องเจตนาปล้นทรัพย์ (animofurandi) อยู่ที่อีกฝ่ายหนึ่งเห็นว่าไม่จำเป็นต้องมีองค์ประกอบเรื่องเจตนาปล้นทรัพย์อยู่เลยก็ได้ ความเห็นฝ่ายหลังนี้ในปัจจุบันได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวาง แม้แต่อนุสัญญาว่าด้วยทะเลหลวง ค.ศ. 1958 มาตรา 15 เมื่อกล่าวถึงความหมายของการกระทำอันเป็นโจรสลัดก็ได้ให้ความหมายอย่างกว้าง รวมถึงการกระทำที่มีใช้เรื่องปล้นทรัพย์ในทะเลหลวงด้วย แม้กระนั้นก็ตาม ในบรรดานักนิติศาสตร์ที่เห็นว่าความหมายของโจรสลัดควรเป็นไปในลักษณะความหมายอย่างกว้าง ก็หาได้มีความเห็นสอดคล้องลงรอยกันในทุกกรณีเสมอไปไม่ ยังมีความเห็นแตกต่างกันในหลายกรณี เช่นพื้นที่ที่จะเกิดความผิดฐานโจรสลัดตามกฎหมายระหว่างประเทศต้องเกิดจำเพาะในทะเลหลวง หรือในทะเลอาณาเขตของรัฐมีโจรสลัดตามกฎหมายระหว่างประเทศได้หรือไม่ ปัญหาเรื่องถ้ามีการกระทำตามคำสั่งของรัฐจะไม่ถือว่าเป็นโจรสลัดตามกฎหมายระหว่างประเทศต้องกระทำโดยมุ่งประโยชน์ส่วนตัวเท่านั้นหรือ ถ้ามุ่งประโยชน์ทางการเมืองจะไม่จัดเข้าเป็นโจรสลัด

⁷ In re Piracy Jure Gentium, 1934 App. Cas. 586, 598, ลงพิมพ์อีกครั้งใน 3 British International Law Cases 836, 842 (1965) ใน Harvard Research, Piracy คู่มือหน้า 773 ซึ่งท่านลอว์เรนซ์ (Lawrence) ชาวอเมริกันอ้างในหนังสือกฎหมายระหว่างประเทศของท่านว่า คำจำกัดความของเคนนี่น่าจะดีที่สุด เคนนี่ ใช้คำจำกัดความเดียวกันนี้ลงในหนังสือเรื่อง Outlines of Criminal Law (พิมพ์ปี 1952), หน้า 354.

สลัดตามกฎหมายระหว่างประเทศหรืออย่างไร ปัญหาเหล่านี้ เราจะได้พิจารณาในรายละเอียดต่อไป

2. โจรสลัดตามกฎหมายไทย

กฎหมายเกี่ยวกับโจรสลัดของไทย โดยแท้จริงแล้วมีมาแต่สมัยโบราณกาลเพียงแต่มีความหมายที่แตกต่างไปจากความหมายของการกระทำอันเป็นโจรสลัดในปัจจุบันหรือลักษณะของการกระทำที่ถือว่าเป็นการกระทำอันเป็นโจรสลัดในปัจจุบัน แต่ไม่เรียกว่าการกระทำนั้นว่าเป็นโจรสลัด แต่กฎหมายก็ได้วิวัฒนาการมาเรื่อย ๆ จนขณะนี้ประเทศไทยได้มีกฎหมายว่าด้วยการปราบปรามโจรสลัดขึ้นใช้โดยเฉพาะ

การพิจารณาในส่วนนี้ จะได้กล่าวถึงวิวัฒนาการของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับโจรสลัด ตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงการมีพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการกระทำอันเป็นโจรสลัด พ.ศ. 2534 ซึ่งเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน

2.1 ก่อนใช้กฎหมายลักษณะอาญา

หลักฐานสำคัญทางประวัติศาสตร์ชิ้นหนึ่งที่แสดงถึงว่าคงจะมีโจรสลัดอยู่มากพอสมควรตั้งแต่โบราณกาล คือกฎหมายลักษณะโจร (พระไอยการลักษณโจร) พ.ศ. 1903 ซึ่งเป็น

กฎหมายเก่าตั้งแต่ครั้งรัชสมัยพระรามาธิบดีที่ 1 (พระเจ้าอู่ทองผู้สร้างกรุงศรีอยุธยา)⁸ ซึ่ง บัญญัติถึงประเภทแห่งโจรไว้ตอนหนึ่งว่า

	หาบคอน	บก	
"อันว่าโจรตีชิงนั้นฤ	โคเกวียน	ณ หนทาง	" ⁹
คือว่าโจรคบบวกเพื่อนไปตี	ทับไธนา	เรือ	

สำเภานาวา

จริงอยู่ อาจมีผู้เข้าใจไปว่าบทบัญญัติดังกล่าวคงจะมุ่งถึงการชิงทรัพย์กันใน เรือตามแม่น้ำมากกว่า แต่คำว่า"สำเภานาวา" ดูเหมือนจะเป็นการชั่งอยู่ในตัวเองว่ากฎหมาย

⁸ เมื่อพระนพทรยอดฟ้าจุฬาโลก ปฐมกษัตริย์แห่งพระราชวงศ์จักรีปัจจุบันโปรดให้ ชำระกฎหมายเก่าที่มีมาแต่ครั้งโบราณ แล้วรวบรวมเป็นประมวลกฎหมายขึ้นเมื่อ พ.ศ.2347 เรียกว่า "กฎหมายตราสามดวง" หรือ "ประมวลกฎหมายในรัชกาลที่ 1" นั้น ต้องเข้าใจว่ามี การเพิ่มเติมข้อบทและแก้ไขข้อความในกฎหมายโบราณในครั้งนั้นด้วยกล่าวสำหรับกฎหมาย ลักษณะโจรแล้ว น่าเชื่อว่าจะมีการตัดทอนและเปลี่ยนแปลงข้อความจากของเดิมไปมาก และคง จะมีการเพิ่มเติมหลักนิติศาสตร์ใหม่ในสมัยที่มีการชำระกฎหมายนี้ เข้าไปด้วย โดยเฉพาะเรื่อง การจัดหมวดหมู่ในกฎหมายลักษณะโจรนี้เป็นระเบียบและทันสมัยมากขึ้น อาจจะเป็นการจัดทำขึ้น ในสมัยรัชกาลที่ 1 นี้เอง (ดู หลวงสุทธีวาทนฤณิ, ประวัติศาสตร์กฎหมายชั้นปริญญาโท (กรุงเทพฯ : บริษัทศรีสมมติการพิมพ์, อนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพหลวงสุทธีวาทนฤณิ, 30 มกราคม พ.ศ.2519), หน้า 410. สนใจดูเพิ่มเติมจาก ร. แลงการ์ด ประวัติศาสตร์กฎหมายไทย เล่ม 1 (กรุงเทพฯ : มูลนิธิโครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, พ.ศ. 2526), หน้า 19-21 และหน้า 49-50.

⁹ กรมศิลปากร, เรื่องกฎหมายตราสามดวง (กรุงเทพฯ : กองวรรณคดีและ ประวัติศาสตร์ กรมศิลปากร, พ.ศ.2521), หน้า 432. ผู้สนใจตัวบทพระไอยการลักษณะโจร ดูหนังสือที่กล่าวนี้ตั้งแต่ หน้า 430-471.

สมัยนั้นรับทราบถึงการชิงทรัพย์ในทะเลซึ่งถือว่าเป็นโจรสลัด และเป็นการประกาศเจตนาของ รัฐอธิปไตยอย่างกรุงศรีอยุธยาที่จะไม่นิ่งดูดายในการปราบปราม

นอกจากนี้ กฎหมายลักษณะโจรยังมีการกล่าวถึงความผิดเกี่ยวกับการ ประทุษร้ายต่อทรัพย์ในหนทางเรืออีกหลายแห่งด้วยกัน เช่น

เรือ

"อันว่าโจรลักสิ่งนั้นเถา คือว่าโจรลัก เรือ^{เรือ} เอาทรัพย์สิ่งของทั้งปวงไป"^{เรือน}
ร้าน

ท่า

"อันว่าโจรลักสิ่งนั้นเถา คือว่า เรือเกวียนสิ่งของท่านไว้ ณ บ้าน^{เรือน} แห่งใด ๆ ก็ดี

เอาสิ่งของท่านไปไม่บอก, เจ้าของ เจ้าของภบเหนจึงว่าหยอกขี้ม"

น้ำ

"ป็นฎุสะกะโจรนั้น คือว่าโจรตีชิงเอาทรัพย์สิ่งของในทาง^{*}

บก

กฎหมายลักษณะโจรในตอนต้นเมื่อกล่าวเป็นทำนองคำปรรากและบทนิยามแล้ว ในส่วนสาระบัญญัติก็มีการกล่าวถึงความผิดที่ถ้าตีความอย่างถ่องแท้แล้ว รวมไปถึงโจรสลัดด้วย อยู่ในหลายมาตรา เช่น มาตรา 73, 100 และ 102 ยังมีมาตรา 98,99 ว่าด้วยการลักเรือ มาตรา 59 ว่าด้วยการค้าทาสชายราษฎรไทยลงเรือสำเภาแก่ชาวต่างประเทศ มาตรา 75 ลักพาตัวคนหรือช้างม้าออกนอกราชอาณาจักร ฯลฯ ด้วย

มาตรา 73 กล่าวถึง ถ้าโจรตีชิงในทางเรือ ทางบกก็ดี ให้นำเณงเจ้าทรัพย์ ตาย ท่านให้ฆ่าโจรนั้นเสีย ถ้าเณงเจ้าทรัพย์บาดเจ็บให้ตัดนิ้วมือ นิ้วเท้าเสียแล้วให้ปรับ ทรัพย์ ส่วนเพื่อนโจรที่ไปด้วยแม้มิได้ลงมือฆ่าก็ให้ตัดเท้าตัดมือให้สิ้นด้วย

* ข้อนี้ผิดกับโจรคบกันตีชิง (ชิงทรัพย์) เพราะเป็นกรณีเล็กน่อยระบุสถานที่และโจร ก็ไม่มีพรรคพวกด้วย

มาตรา 102 โจรตีชิงทรัพย์ของราษฎรกลางหนทางบกทางเรือ ถ้าราคาทรัพย์มากกว่า 50,000 เปี้ย ให้ตัดนิ้วมือโจรจนเหลือครึ่งข้อและให้ปรับ ถ้าราคาทรัพย์ต่ำกว่า 50,000 เปี้ย ให้เฆี่ยน 30 หรือ 50 ที เป็นคุณวิฆนของศาล

รวมความแล้วจะเห็นได้ว่า จากทั้งหลักฐานทางจดหมายเหตุโบราณและหลักฐานทางกฎหมาย โจรสลัด เริ่มมีปรากฏในประวัติศาสตร์ไทยตั้งแต่ครั้งสมัยกรุงศรีอยุธยา ในรัชกาลพระรามาธิบดีที่ 1 และต่อมาเป็นชนวนให้เกิดข้อพิพาทและสงครามระหว่างอังกฤษกับไทยในรัชสมัยของพระนารายณ์มหาราช โจรสลัดเองเงยหน้าไปจากประวัติศาสตร์ไทยจนกระทั่งในระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 2 ชาวโจรสลัดที่ตีชิงเรือสินค้าเรือขนส่งเสบียงของญี่ปุ่นใกล้กับเกาะตะรุเตาก็เป็นข่าวคราวโจชนกันนี้ในสมัยนี้แต่ก็ยังไม่สร้างความสนใจให้กับชาวโลกได้เท่ากับข่าวโจรสลัดในอ่าวไทยในสมัยปัจจุบันที่จะกล่าวถึง

2.2 ตั้งแต่ใช้กฎหมายลักษณะอาญาถึงก่อนใช้กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการกระทำอันเป็นโจรสลัด

นับตั้งแต่ประเทศไทยได้ประกาศใช้กฎหมายลักษณะอาญาจนถึงก่อนใช้พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการกระทำอันเป็นโจรสลัด พ.ศ. 2534 ไม่มีกฎหมายภายในของไทยฉบับใดที่ให้ความหมายของการกระทำอันเป็นโจรสลัดว่ามีความหมายอย่างไรและลักษณะเป็นอย่างไร คงมีแต่เฉพาะคำว่า "โจรสลัด" และ "ฐานสลัด" อยู่ในกฎหมายลักษณะอาญา ส่วนตามประมวลกฎหมายอาญาไม่ได้บัญญัติความผิดฐานโจรสลัดไว้โดยตรง คงมีเพียงมาตรา 7(3) เท่านั้นที่ถือว่าเป็นการกระทำของโจรสลัด ซึ่งจะได้กล่าวในรายละเอียดต่อไปดังนี้

คำว่า "ความผิดฐานสลัด" มีปรากฏอยู่ในกฎหมายลักษณะอาญา ร.ศ.127¹⁰

มาตรา 10(3) มาตรา 74 มาตรา 302 และมาตรา 335(4) และในมาตรา 302 บัญญัติว่า "ผู้ใดเป็นโจรสลัด ท่านให้ลงโทษมันตามลักษณะโทษที่บัญญัติไว้ในมาตรา 298 มาตรา 299

¹⁰ กฎหมายลักษณะอาญา ร.ศ.127

มาตรา 10 ผู้ใดกระทำความผิดนอกสยามประเทศต้องรับโทษอาญาภายในพระราชอาณาจักร แต่ในคดีเหล่านี้คือ

(3) คดีที่เป็นความผิดในฐานโจรสลัด

มาตรา 74 ผู้ใดไม่ขีดหลายแลมันกระทำความผิดอย่างใดอย่างหนึ่งซึ่งจำแนกไว้ในมาตรานี้อย่างเดี๋ยวจ้ำกันสองครั้งภายในห้าปีไซริ ท่านว่ามันต้องระวางโทษตามที่กฎหมายบัญญัติไว้สำหรับความผิดที่มันกระทำความผิดครั้งหลังทั้งเพิ่มโทษเป็นทวีคูณด้วย

ความผิดที่ควรลงโทษด้วยกฎหมายมาตรานี้ขึ้นคือความผิดฐานประทุษร้ายต่อชีวิตและร่างกาย ฐานลักทรัพย์ ฐานวิ่งราว ฐานชิงทรัพย์ ฐานปล้นทรัพย์ ฐานสลัดบรรดาที่กล่าวไว้ตั้งแต่มาตรา 249 จนมาตรา 259 แลตั้งแต่มาตรา 288 จนมาตรา 323

มาตรา 302 ผู้ใดเป็นโจรสลัด ท่านให้ลงโทษมันตามลักษณะโทษที่บัญญัติไว้ในมาตรา 298, 299, 300 และ 301 นั้น

ผู้ใดรู้ว่าผู้ใดกระทำการประทุษร้ายอันสามารถอาจจะให้บุคคลผู้หนึ่งผู้ใดถึงแก่ความตายก็ดี จะกระทำผิดฐานช่มชืน ทำช้ำเรากดี จะกระทำผิดฐานเป็นโจร ชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์ หรือเป็นโจรสลัดก็ดี ถ้าแลมันรู้เช่นนั้นแล้วมันแกล้งเนิกเฉยเสียไม่เอาความไปร้องเรียนต่อเจ้าพนักงานในหน้าที่กิดหรือมันไม่แจ้งแก่ผู้ที่จะพึงถูกประทุษร้ายนั้นในเวลาอันพอที่จะป้องกันภัยอันตรายนั้น ๆ ได้ก็ดี ท่านว่ามันผู้จงใจละเลยเช่นว่ามานี้มีความผิดต้องระวางโทษชั้น 4

มาตรา 300 และมาตรา 301 นั้น"* ส่วนกฎหมายวิธีสบัญญัตินั้น ความผิดฐานโจรสลัดปรากฏ
ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พ.ศ.2477 มาตรา 43 ซึ่งบัญญัติว่า

คดีลักทรัพย์ ชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์ โจรสลัด กรรโชก ฉ้อโกง ยักยอก หรือรับของ
โจร ถ้าผู้เสียหายมีสิทธิที่จะเรียกร้องทรัพย์สิน หรือราคาที่เขาสูญเสียไปเนื่องจากการกระทำ
ผิดคืน เมื่อพนักงานอัยการยื่นฟ้องคดีอาญาก็ให้เรียกทรัพย์สินหรือราคาแทนผู้เสียหายด้วย ซึ่ง
เป็นเรื่องของการพิจารณาความ

สำหรับตามประมวลกฎหมายอาญา ไม่ได้บัญญัติความผิดฐานโจรสลัดไว้โดย
ตรง คงมีเพียงมาตรา 7(3) ที่บัญญัติว่าผู้ใดกระทำความผิดดังระบุไว้ต่อไปนั้นนอกจากจำกร
จะต้องรับโทษในราชอาณาจักรคือ

(3) ความผิดฐานชิงทรัพย์ ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 339 และความผิดฐานปล้นทรัพย์
ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 340 ซึ่งได้กระทำในทะเลหลวง

บทบัญญัติในมาตรา 7(3) นี้เอง ที่นักนิติศาสตร์ไทยลงความเห็นว่ามีมาถึง

ความผิดฐานโจรสลัดนั่นเอง¹¹

* มาตรา 298 กฎหมายลักษณะอาญาเป็นเรื่องความผิดฐานชิงทรัพย์มาตรา 299
ชิงทรัพย์โดยมีเหตุกรรจ์ มาตรา 300 ชิงทรัพย์เป็นเหตุให้มีผู้บาดเจ็บบาดเจ็บสาหัส หรือถึง
แก่ความตาย มาตรา 301 ความผิดฐานปล้นทรัพย์

¹¹ จิตติ ตังศรีทิพย์, กฎหมายอาญามาตรา 1, พิมพ์ครั้งที่ 7 (กรุงเทพมหานคร :
สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา, 2525), หน้า 108. หยุต แสงอุทัย, กฎหมาย
อาญามาตรา 1, พิมพ์ครั้งที่ 12 (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์,
2514), หน้า 23. ไอสถ โกสิน, คำอธิบายประมวลกฎหมายอาญามาตราหนึ่ง (พระนคร :
โรงเรือนสืบสวนกรมตำรวจ, 2502). หน้า 80. เกียรติชจร วัจนะสวัสดิ์, กฎหมายอาญา
มาตรา 1, (กรุงเทพมหานคร : คณะกรรมการบริการทางวิชาการ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์,
2528), หน้า 55.

ส่วนตามมาตรา 4 การกระทำผิดในเรือไทย มาตรา 8(3), (4) และ (7)¹² การกระทำผิดฐานข่มขืนกระทำชำเรา ฆ่า ทำร้ายผู้อื่นถึงแก่ความตาย ความผิดต่อเสรีภาพ ถ้าหากได้กระทำในทะเลหลวง หรือการกระทำในทะเลหลวงแต่ผลการกระทำเกิดขึ้นในราชอาณาจักร ก็จะต้องในความหมายของโจรสลัด แต่ถ้าไม่ได้กระทำในทะเลหลวงแล้ว จะไม่มีลักษณะของโจรสลัด แต่จะเป็นความผิดอาญาตามฐานอื่น ๆ

¹² ประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ. 2499

มาตรา 4 ผู้ใดกระทำความผิดในราชอาณาจักร ต้องรับโทษตามกฎหมาย การกระทำความผิดในเรือไทยหรืออากาศยานไทยไม่ว่าจะอยู่ ณ ที่ใด ให้ถือว่ากระทำความผิดในราชอาณาจักร

มาตรา 8 ผู้ใดกระทำความผิดนอกราชอาณาจักร และ

(ก) ผู้กระทำความผิดนั้นเป็นคนไทย และรัฐบาลแห่งประเทศที่ความผิดได้เกิดขึ้น หรือผู้เสียหายได้ร้องขอให้ลงโทษ หรือ

(ข) ผู้กระทำความผิดนั้นเป็นคนต่างด้าว และรัฐบาลไทยหรือคนไทยเป็นผู้เสียหาย และผู้เสียหายได้ร้องขอให้ลงโทษ

ถ้าความผิดนั้นเป็นความผิดดังระบุไว้ต่อไปนี้ จะต้องรับโทษภายในราชอาณาจักร คือ

ฯลฯ

(3) ความผิดเกี่ยวกับเพศ ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 276 มาตรา 280 และมาตรา 285 ทั้งนี้เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับมาตรา 276

(4) ความผิดต่อชีวิต ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 288 ถึงมาตรา 290

(7) ความผิดต่อเสรีภาพ ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 309 มาตรา 301 มาตรา 312 ถึงมาตรา 315 และมาตรา 317 ถึงมาตรา 320

2.3 ตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการกระทำอันเป็นโจรสลัด

ในปัจจุบันนี้ ได้มีพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการกระทำอันเป็นโจรสลัด พ.ศ.2534¹³ ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 30 ธันวาคม 2534 เป็นต้นมา ซึ่งนับเป็นกฎหมายภายในฉบับแรกที่ได้นำบัญญัติถึงการกระทำผิดฐานโจรสลัด และให้ความหมายของการกระทำอันเป็นโจรสลัดไว้เป็นการเฉพาะว่ามีการกระทำเป็นอย่างไร ต้องมีองค์ประกอบอย่างไรบ้าง กล่าวคือ

มาตรา 4 ในพระราชบัญญัตินี้

ว่าว่า

"กระทำการอันเป็นโจรสลัด" หมายความว่า

(ก) ยึด หรือเข้าควบคุมเรือลำใด โดยใช้อำกำลังหรือโดยขู่เชิญว่าจะกระทำการอันตรายต่อเรือ หรือโดยใช้อำกำลังประทุษร้ายหรือโดยขู่เชิญว่าจะใช้อำกำลังประทุษร้ายต่อบุคคลในเรือนั้น

(ข) ทำลายเรือ ทำให้เกิดความเสียหายแก่เรือ หรือกระทำด้วยประการใด ๆ อันน่าจะเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่เรือ

(ค) หน่วงเหนี่ยว กักขัง หรือกระทำด้วยประการใด ๆ ให้ผู้ขึ้นปราศจากเสรีภาพในร่างกาย หรือ

(ง) ชิงทรัพย์ หรือปล้นทรัพย์

ซึ่งได้กระทำในทะเลหลวงหรือในเขตเศรษฐกิจจำเพาะ ไม่ว่าจะ เป็นของประเทศไทยใดโดยบุคคลในเรือเอกซนหรืออากาศยานเอกซนลำหนึ่งต่อเรือบุคคล หรือทรัพย์สินในเรืออีกลำหนึ่ง และได้กระทำไปเพื่อประโยชน์ส่วนตัวของผู้กระทำนั้น

2.3.1 องค์ประกอบ นิยามจากคำจำกัดความของการกระทำอันเป็นโจรสลัดที่ปรากฏในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการกระทำอันเป็นโจรสลัด พ.ศ.2534

¹³ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 108 ตอนที่ 240 (ฉบับพิเศษ) วันที่ 29 ธันวาคม 2534, หน้า 90-91.

ดังกล่าวแล้ว จะเห็นได้ว่า การกระทำอันเป็นโจรสลัดมีองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการ คือ

2.3.1.1 เป็นการกระทำที่มุ่งในทางส่วนตัว

2.3.1.2 เป็นการกระทำโดยผู้ที่อยู่ในเรือหรืออากาศยาน

ต่างลำกัน

2.3.1.3 ต้องเป็นการกระทำในทะเลหลวงหรือเขตเศรษฐกิจ

จำเพาะ¹⁴

2.3.2 ลักษณะของการกระทำที่เป็นความผิดฐานโจรสลัด ลักษณะของการกระทำที่ถือว่าเป็นความผิดฐานโจรสลัด ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการกระทำอันเป็นโจรสลัด พ.ศ. 2534 ได้กำหนดไว้ 6 ประการ คือ

2.3.2.1 ยึดหรือเข้าควบคุมเรือโดยใช้กำลังหรือโดยขู่เชิญว่าจะทำอันตรายต่อเรือ หรือโดยใช้กำลังประทุษร้ายหรือขู่เชิญว่าจะใช้กำลังประทุษร้ายต่อบุคคลในเรือ¹⁵

การยึดหรือเข้าควบคุมเรือในข้อนี้ กฎหมายไม่ได้กำหนดว่าจะต้องยึดไว้หรือควบคุมไว้นานเท่าใด การยึดหรือควบคุมไว้เพียงขณะหนึ่งถือว่าเป็นอันใช้ได้ และถ้าเมื่อยึดหรือควบคุมเรือไว้แล้ว ผู้ที่เข้ายึดหรือควบคุมจะกระทำการใดในเรือหาเป็นสิ่งสำคัญไม่ ถ้าการกระทำนั้นเป็นการกระทำที่มีวัตถุประสงค์ในทางส่วนตัว เช่น เรือประมงไทยเข้ายึดหรือควบคุมเรือของชาวเขมรอพยพในเขตเศรษฐกิจจำเพาะ แล้วลูกเรือประมงไทยเข้าทำการข่มขืนหญิงที่มากับเรือชาวเขมรอพยพ เมื่อข่มขืนเสร็จก็ปล่อยเรือชาวเขมรอพยพไป

¹⁴ ประเทศไทยได้ประกาศเขตเศรษฐกิจจำเพาะ 200 ไมล์ ตามราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 98 ตอนที่ 30 (ฉบับพิเศษ) วันที่ 25 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2534

¹⁵ พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการกระทำอันเป็นโจรสลัด พ.ศ. 2534 มาตรา 15

2.3.2.2 ทำลายเรือ¹⁶ การทำลายเรือนี้หมายถึงการทำให้เรือเสียหายและต้องถึงขนาดไม่สามารถใช้การได้ในขณะนั้น เช่น การระเบิดเรือให้แตกและจมลงหรือทำลายเรือแต่เพียงบางส่วนคือเจาะท้องเรือทำให้น้ำเข้าและจมลง แม้ต่อมาจะกู้เรือทำการซ่อมแซมและใช้การได้ต่อไป ก็ถือว่าเป็นการทำลาย เพราะเรือไม่สามารถใช้การได้ในขณะนั้น

2.3.2.3 ทำให้เกิดความเสียหายแก่เรือ จนเรือนั้นอยู่ในลักษณะอันน่าจะเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่บุคคล¹⁷

ความเสียหายอันเกิดขึ้นแก่เรือในข้อนี้ เป็นความเสียหายไม่ถึงขนาดที่เรือใช้การไม่ได้ดังกล่าวในข้อ 2.3.2.2 เพียงแต่ความเสียหายที่เกิดขึ้นน่าจะเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่บุคคลในเรือเท่านั้นก็เป็นการเพียงพอแล้ว ไม่จำเป็นต้องเกิดอันตรายขึ้นกับบุคคลในเรืออย่างแท้จริง เช่น ทำลายหางเสือเรือ ทำให้ไม่สามารถบังคับทิศทางได้ หรือทำลายเครื่องยนต์เรือให้เสียหายใช้การไม่ได้ ทำให้เรือต้องลอยลำอยู่กลางทะเล ซึ่งเป็นการไม่แน่ว่าจะเข้าฝั่งได้หรือไม่ ซึ่งลักษณะดังกล่าวสังเกตเห็นได้ว่าจะเกิดอันตรายแก่บุคคลในเรือคือ เรืออาจไปเจอพายุลอยไปไกลชายฝั่งจนอาหารหมด

2.3.2.4 ทำให้เกิดความเสียหายแก่เรือ หรือกระทำด้วยประการใด ๆ อันน่าจะเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่เรือ¹⁸

การทำความเสียหายแก่เรือในข้อนี้ ก็เช่นเดียวกับข้อ 2.3.2.3 คือไม่ต้องถึงขนาดที่เรือไม่สามารถใช้การได้ดังกล่าวในข้อ 2.3.2.2 และไม่ต้องคำนึงด้วยว่าการทำให้เกิดความเสียหายแก่เรือนั้น อยู่ในลักษณะที่น่าจะเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่บุคคลหรือไม่ ขอเพียงการกระทำนั้นเป็นผลให้เกิดความเสียหายขึ้นแก่เรือก็เป็นความผิดแล้ว

¹⁶ อ่างแล้ว, มาตรา 16

¹⁷ อ่างแล้ว, มาตรา 17

¹⁸ อ่างแล้ว, มาตรา 18

2.3.2.5 หน่วยงานกักขัง หรือกระทำด้วยประการใด ๆ ให้
ผู้อันปราศจากเสรีภาพในร่างกาย¹⁹

2.3.2.6 ชิงทรัพย์หรือปล้นทรัพย์²⁰ ลักษณะของการกระทำใน
ข้อนี้มีความหมายเช่นเดียวกับกับการชิงทรัพย์ หรือปล้นทรัพย์ตามที่บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมาย
อาญา มาตรา 339 และมาตรา 340²¹ ตามลำดับ ไม่ได้มีความหมายที่พิเศษหรือแตกต่าง
ออกไปแต่อย่างใด

2.4 หลักการกำหนดโทษ

นอกจากผู้ที่ได้กระทำความผิดฐานโจรสลัดโดยทั่วไป ตามมาตรา 15 - 20
แห่งพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการกระทำอันเป็นโจรสลัด พ.ศ.2534 จะต้องรับโทษ
ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรานั้น ๆ แล้ว ตามพระราชบัญญัติดังกล่าวยังได้บัญญัติกำหนดโทษในลักษณะ

¹⁹ อ้างแล้ว, มาตรา 19

²⁰ อ้างแล้ว, มาตรา 20

²¹ ประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ.2499

มาตรา 339 ผู้ใดลักทรัพย์โดยใช้กำลังประทุษร้าย หรือคู่เชิงว่าในทันใดนั้นจะ
ใช้กำลังประทุษร้าย เพื่อ

- (1) ให้ความสะดวกแก่การลักทรัพย์หรือการพาทรัพย์นั้นไป
- (2) ให้ยื่นให้ชิงทรัพย์นั้น
- (3) ยึดถือเอาทรัพย์นั้นไว้
- (4) ปกปิดการกระทำความผิดนั้น หรือ
- (5) ให้พ้นจากการจับกุม

ผู้ใดกระทำความผิดฐานชิงทรัพย์ . . .

มาตรา 340 ผู้ใดชิงทรัพย์โดยร่วมกันกระทำความผิดด้วยกันตั้งแต่สามคนขึ้นไป
ผู้ใดกระทำความผิดฐานปล้นทรัพย์ . . .

ฉกรรจ์ ผู้สัพยสสุน และการนขานยามกระทำควมผิดไว้เป็นฉนเศษ แตกต่างจากประมวลกฏหมาย อาญาด้วย ดังนี้

2.4.1 เหตุเพิ่มโทษ สำหรับการกระทำตามข้อ 2.3.2.1 - 2.3.2.6 ซึ่งถือว่าเป็นการกระทำผิดฐานโจรสลัดและต้องรับโทษตามที่กำหนดไว้เป็นภาระทั่วไป แต่มีลักษณะการกระทำบางอย่างที่ประกอบเข้ากับการกระทำดังกล่าวในข้อ 2.3.2.1 - 2.3.2.6 แล้ว ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการกระทำอันเป็นโจรสลัด พ.ศ.2534 กำหนดให้ลงโทษหนักขึ้น ซึ่งถือว่าเป็นเหตุเพิ่มโทษด้วยกัน 5 ประการ คือ

2.4.1.1 การทำความผิดตามข้อ 2.3.2.1 - 2.3.2.6 และได้กระทำโดยข่มขืนกระทำชำเราหญิงอื่นซึ่งมิใช่ภรรยาตน โดยขู่เข็ญด้วยประการใด ๆ โดยใช้กำลังประทุษร้าย โดยหญิงอยู่ในภาวะไม่สามารถขัดขืนได้ หรือโดยทำให้หญิงเข้าใจผิดว่าตนเป็นบุคคลอื่น ๆ²²

2.4.1.2 การทำความผิดตามข้อ 2.3.2.1 - 2.3.2.6 และได้กระทำโดยแสดงความทารุณจนเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายแก่กายหรือจิตใจ ใช้อาวุธปืนยิง ใช้วัตถุระเบิด หรือกระทำทารุณ²³

2.4.1.3 การกระทำผิดตามข้อ 2.3.2.1 - 2.3.2.6 และได้กระทำจนเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายสาหัส²⁴

2.4.1.4 การกระทำผิดตามข้อ 2.3.2.1 - 2.3.2.6 และได้กระทำจนเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย²⁵

²² พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการกระทำอันเป็นโจรสลัด พ.ศ. 2534

มาตรา 21

²³ อ่างแล้ว, มาตรา 22

²⁴ อ่างแล้ว, มาตรา 23

²⁵ อ่างแล้ว, มาตรา 24

2.4.1.5 การกระทำอันเป็นโจรสลัดโดยใช้เรือของเรือของ
 รัฐบาลซึ่งผู้กระทำได้เข้ายึดหรือเข้าควบคุม หรือโดยกระทำต่อเรือของรัฐบาล²⁶

2.4.2 ผู้สนับสนุนการกระทำผิด การกระทำอันเป็นการสนับสนุนอันโจรสลัด
 คงมีความหมายเช่นเดียวกันกับการสนับสนุนการกระทำตามประมวลกฎหมายอาญาโดยทั่วไป
 เหตุที่นำมาบัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามโจรสลัด พ.ศ.2534 มาตรา 26²⁷
 ก็ด้วยเหตุที่ต้องการบัญญัติให้ผู้ทำการสนับสนุนต้องรับโทษเท่ากับตัวการในการกระทำผิดซึ่ง
 ต่างไปจากโทษสำหรับผู้สนับสนุนในความผิดตามกฎหมายอาญาโดยทั่วไป ที่กำหนดให้ต้องรับโทษ
 เพียงสองในสามของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดที่สนับสนุน²⁸

2.4.3 การพยายามกระทำความผิด การกระทำอันเป็นโจรสลัดก็เช่น
 เดียวกัน คือมีความหมายเหมือนกันกับการพยายามกระทำความผิดตามประมวลกฎหมาย
 แตกต่างกันแต่เฉพาะโทษที่จะได้รับซึ่งตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการกระทำอันเป็น
 โจรสลัด พ.ศ.2534 มาตรา 27 บัญญัติให้ต้องรับโทษเท่ากับตัวการ ส่วนการพยายามกระทำ

²⁶ อ่างแล้ว, มาตรา 25

²⁷ อ่างแล้ว, มาตรา 26

²⁸ ประมวลกฎหมายอาญา พ.ศ.2499

มาตรา 86 ผู้ใดกระทำด้วยประการใดอันเป็นการช่วยเหลือ หรือให้ความ
 สะดวกในการที่ผู้อื่นกระทำความผิด ก่อนหรือขณะกระทำความผิด แม้ผู้กระทำความผิดจะมีได้รู้
 ถึงการช่วยเหลือหรือให้ความสะดวกนั้นก็ตาม ผู้นั้นเป็นผู้สนับสนุนการกระทำความผิดต้องระวาง
 โทษสองในสามส่วนของโทษที่กำหนดไว้สำหรับความผิดที่สนับสนุนนั้น

ความผิด ตามประมวลกฎหมายอาญากฎบัตรให้ต้องรับโทษเพียงสองในสามส่วนของโทษที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น²⁹

สรุปแล้ว ก่อนใช้พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการกระทำอันเป็นโจรสลัด พ.ศ. 2534 กฎหมายไม่ได้ให้ความหมายของการกระทำอันเป็นโจรสลัดว่าเป็นอย่างไร เพียงแต่บัญญัติถึงการกระทำความผิดบางอย่างไว้ ซึ่งถือว่าเป็นการกระทำผิดฐานโจรสลัด กล่าวคือ ตามกฎหมายลักษณะโจร การชิงทรัพย์ (เรือสำเภา) โดยทางเรือ ลักทรัพย์บนเรือ ลักเรือ ค้าทาสโดยชายราชบุตรไทยลงเรือสำเภานานาชาติ ตามกฎหมายลักษณะอาญากฎบัตรความผิดฐานโจรสลัดไว้ล้อย ๆ ว่าต้องรับโทษในราชอาณาจักร ส่วนตามกฎหมายอาญาไม่มีคำว่าโจรสลัดคงมีแต่ตามมาตรา 7(3) ว่าผู้กระทำความผิดฐานชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์ในทะเลหลวง ต้องรับโทษในราชอาณาจักร ซึ่งนักกฎหมายไทยลงความเห็นว่ายกถึงความผิดฐานโจรสลัดนั่นเอง เมื่อพิจารณาลักษณะของการกระทำความผิดดังกล่าวกับความหมายของการกระทำอันเป็นโจรสลัดในปัจจุบันที่ว่าเป็นการกระทำด้วยความรุนแรงที่มีขบต่อบุคคลหรือทรัพย์สินในทะเลหลวงแล้ว เห็นว่าเป็นการสอดคล้องกัน กล่าวคือมีเรือเข้ามาเกี่ยวข้อง เป็นการกระทำผิดในน้ำหรือทะเล และเป็นการกระทำที่มุ่งทางส่วนตัว ส่วนความหมายของการกระทำอันเป็นโจรสลัด ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการกระทำอันเป็นโจรสลัด พ.ศ. 2534 ก็ตามกฎหมายระหว่างประเทศนั้น เนื่องจากพระราชบัญญัติดังกล่าวได้บัญญัติขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับอนุสัญญากฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ความหมายถึงสอดคล้องกัน

²⁹ มาตรา 80 ผู้ใดลงมือกระทำความผิดแต่กระทำไปไม่ตลอดหรือกระทำไปตลอดแล้วแต่การกระทำนั้นไม่บรรลุผล ผู้นั้นพยายามกระทำความผิด

ผู้ใดพยายามกระทำความผิด ผู้นั้นต้องระวางโทษสองในสามส่วนของโทษที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้น

3. ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการกระทำอันเป็นโจรสลัดตามอนุสัญญาระหว่างประเทศ

ความหมายของคำว่า การกระทำอันเป็นโจรสลัด ตามอนุสัญญาระหว่างประเทศ ได้ปรากฏอยู่ใน มาตรา 15 ของอนุสัญญาทะเลหลวง ค.ศ.1958 และมาตรา 101 ของอนุสัญญากฎหมายทะเล ค.ศ.1982 อนุสัญญาทะเลหลวง ค.ศ.1958 นั้น ประเทศไทยได้เข้าเป็นภาคีสมาชิกด้วย จึงผูกพันประเทศไทยในฐานะภาคีของอนุสัญญานี้³⁰ ส่วนอนุสัญญากฎหมายทะเล ค.ศ.1982 นั้น ประเทศไทยเพิ่งแต่ลงนามเป็นภาคีแล้ว ตั้งแต่วันที่ 10 ธันวาคม ค.ศ.1982 แต่จนกระทั่งปัจจุบันก็ยังมิได้ให้สัตยาบันอนุสัญญาลงนามแต่อย่างใด เนื่องจากเนื้อหาของกฎหมายทะเลฉบับหลังในบางส่วนของประเทศไทยเห็นว่าขัดต่อผลประโยชน์ของประเทศไทยอย่างมาก³¹

อนึ่ง เป็นที่น่าสังเกตว่าเนื้อหาของหลักกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยโจรสลัด ที่ปรากฏในอนุสัญญาทะเลหลวง ค.ศ.1958 และอนุสัญญากฎหมายทะเล ค.ศ.1982 แทบจะไม่มี

³⁰ อนุสัญญานี้เปิดให้ลงนามตั้งแต่วันที่ 29 เมษายน ค.ศ.1958 มีผลใช้บังคับเมื่อ 30 กันยายน ค.ศ.1962 ประเทศไทยลงนามในวันเดียวกับที่อนุสัญญาเปิดให้ลงนามและให้สัตยาบันอนุสัญญานี้ เมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม ค.ศ.1968 ปัจจุบันมีรัฐที่ให้สัตยาบันอนุสัญญานี้จนถึงวันที่ 31 ธันวาคม ค.ศ.1987 รวมทั้งสิ้น 57 รัฐ ดู United Nations Multilateral Treaties Deposited with the Secretary General : Status at 31 December 1987. (New York, United Nations Pub.,1988), p.718.

³¹ อนุสัญญานี้ยังไม่มีผลใช้บังคับในขณะนี้ เนื่องจากยังมีรัฐที่ให้สัตยาบันหรือภาคยานุวัติไม่ครบ 60 รัฐ ตามที่อนุสัญญากำหนดไว้ (ดูข้อ 308(1) ของอนุสัญญากฎหมายทะเล ค.ศ.1982) ขณะ พฤษภาคม พ.ศ.2533 มีรัฐที่ลงนามในอนุสัญญานี้รวม 159 รัฐ แต่ให้สัตยาบันอนุสัญญา เพียง 43 รัฐเท่านั้น ดู United Nations, Law of the Sea Bullentin 15 (May 1990): 7.

ความแตกต่างกันมากนัก และถึงแม้ว่าอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ.1982 จะยังไม่มีผลใช้บังคับในฐานะกฎหมายในรูปของสนธิสัญญา (conventional Law) เนื่องจากยังมีภาคีไม่ครบ 60 ประเทศ ตามที่บัญญัติไว้ในอนุสัญญา แต่ก็มีผลผูกพันให้รัฐที่เป็นภาคี และไม่ได้เป็นภาคีของอนุสัญญากฎหมายทะเล ค.ศ.1982 ต้องยอมรับปฏิบัติตามบทบัญญัติในส่วนนี้ของอนุสัญญาด้วยในฐานะเป็นกฎหมายจารีตประเพณีระหว่างประเทศ (customary international law) เพราะบทบัญญัติในข้อ 100 - 107 ของอนุสัญญากฎหมายทะเล ค.ศ.1982 แทบจะเรียกได้ว่าลอกแบบมาจากข้อ 14 - 21 ของอนุสัญญาทะเลหลวง ค.ศ.1958 ก็ว่าได้ และบทบัญญัติของอนุสัญญากฎหมายทะเล ค.ศ.1982 ในส่วนที่เกี่ยวกับโจรสลัดก็เป็นเพียงการประมวลกฎหมายทะเลที่มีอยู่เดิม (condification) เข้ากับการพัฒนา (progressive development) กฎหมายจารีตประเพณีอันเป็นที่ยอมรับกันทั่วไปไว้ด้วยกัน* ข้อเพิ่มเติมที่อนุสัญญากฎหมายทะเล ค.ศ.1982 กำหนดขึ้นและไม่ปรากฏในอนุสัญญาทะเลหลวง ค.ศ.1958 ก็คือกำหนดให้การกระทำในลักษณะเดียวกันที่เกิดขึ้นในเขตเศรษฐกิจจำเพาะเป็นการกระทำอันเป็นโจรสลัดเช่นเดียวกับที่การกระทำนั้นเกิดขึ้นในทะเลหลวง** ฉะนั้น ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ จะได้อาศัยอนุสัญญากฎหมายทะเล ค.ศ.1982 เป็นพื้นฐานทางกฎหมายที่จะนำมาใช้เป็นหลักในการศึกษาเรื่องโจรสลัดควบคู่ไปกับอนุสัญญาทะเลหลวง ค.ศ.1958 ที่ใช้บังคับอยู่ในขณะนี้

ตามข้อ 101 ของอนุสัญญาว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ.1982 กำหนดความหมายของการกระทำอันเป็นโจรสลัดไว้ดังนี้ (เทียบเคียงกับข้อ 15 ของอนุสัญญาทะเลหลวง ค.ศ.1958)

* อารัมภบทของอนุสัญญาที่ว่า "รัฐภาคีแห่งอนุสัญญาที่ปรารถนาจะประมวลหลักเกณฑ์ของกฎหมายระหว่างประเทศเกี่ยวกับทะเลหลวง" แสดงให้เห็นชัด อนุสัญญาทะเลหลวง เป็นเพียงประมวลหลักเกณฑ์ของกฎหมายจารีตประเพณีขั้นเท่านั้น หากได้สร้างสิ่งใดเข้ามาใหม่ แต่อนุสัญญากฎหมายทะเล ค.ศ.1982 มีการนำเรื่องโจรสลัดไปใช้ในเขตเศรษฐกิจจำเพาะ จึงเท่ากับเป็นการนำพัฒนาการทางกฎหมายเข้ามาปรับใช้กับกฎหมายจารีตประเพณีที่มีอยู่เดิม

** ดูข้อ 58(2) ประกอบข้อ 101 ของอนุสัญญากฎหมายทะเล ค.ศ.1982.

คำนิยามของการกระทำอันเป็นโจรสลัด

การกระทำอันเป็นโจรสลัดประกอบด้วยการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้:

(เอ) การกระทำใด ๆ อันมิชอบด้วยกฎหมายโดยการใช้กำลังหรือการกักขัง, หรือการกระทำใด ๆ อันเป็นอาชญากรรม, ซึ่งกระทำเพื่อวัตถุประสงค์ส่วนตัวโดยลูกเรือ หรือผู้โดยสารของเรือเอกชนหรืออากาศยานเอกชน และมุ่งกระทำ:

(1) ในทะเลหลวง, ต่อเรือหรืออากาศยานลำอื่น, หรือต่อบุคคล หรือทรัพย์สินในเรือหรืออากาศยานเช่นว่านั้น;

(2) ต่อเรือ, อากาศยาน, บุคคลหรือทรัพย์สินในที่อยู่นอกเขตอำนาจของรัฐใด ๆ ;

(บี) การกระทำอันเป็นการเข้าร่วมโดยสมัครใจในอาชญากรรมของเรือ หรือของอากาศยานโดยทราบว่าการปฏิบัติการณ์ทำให้เรือหรืออากาศยานนั้นเป็นโจรสลัด;

(ซี) การกระทำอันเป็นการขูข่มหรืออำนวยความสะดวกโดยจงใจต่อการกระทำที่ระบุไว้ในอนุวรรค (เอ) หรือ (บี). *

พิจารณาจากคำจำกัดความของการกระทำอันเป็นโจรสลัด ที่ปรากฏในอนุสัญญาทะเลหลวง ค.ศ.1958 และอนุสัญญาอนุกรมทะเล ค.ศ.1982 แล้ว จะเห็นได้ว่าการกระทำอันเป็นโจรสลัดมีองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการ คือ

- 1) เป็นการกระทำที่มุ่งในทางส่วนตัว (for private ends)
- 2) เป็นการกระทำโดยผู้ที่อยู่ในเรือหรืออากาศยานต่างลำกัน
- 3) ต้องเป็นการกระทำที่อยู่นอกทะเลอาณาเขตของรัฐใดรัฐหนึ่ง

ในวิทยานิพนธ์นี้จะ ได้วิเคราะห์ในรายละเอียดขององค์ประกอบทั้งสามข้อข้างต้นต่อไป เพียงจำเพาะบางประเด็นที่สำคัญเท่านั้น

* คำแปลอย่างไม่เป็นทางการของกองแปล กรมสนธิสัญญา และกฎหมายกระทรวงการต่างประเทศ

3.1 องค์ประกอบว่าด้วยเป็นภาระกระทำที่มุ่งในทางส่วนตัว (for private ends)

3.1.1 ปัญหาการกระทำที่มีจุดมุ่งหมายทางการเมือง (political motives) คำว่า เป็นภาระกระทำที่มุ่งในทางส่วนตัว (for private ends) คำนี้ คณะกรรมาธิการกฎหมายระหว่างประเทศ (international law commission)* ซึ่งเป็นผู้เตรียมร่างข้อบทเสนอต่อที่ประชุมกฎหมายทะเลครั้งแรก กำหนดขึ้นเพื่อที่จะตัดการกระทำของฝ่ายปฏิบัติ ซึ่งมีได้มีประเทศใดประเทศหนึ่งรับรองที่เข้าทำการโจมตีต่อรัฐซึ่งฝ่ายปฏิบัติมุ่งที่จะแสวงหาเอกราชออกจากความหมายของโจรสลัดตามกฎหมาย และนอกจากนี้ยังมุ่งตัดมิให้การกระทำด้วยความรุนแรงโดยเรือของรัฐใดรัฐหนึ่งตกอยู่ในข่ายเป็นโจรสลัดด้วย แต่ปัญหาที่ทั้งค้างและเป็นที่ยกเถียงมากก็คือคำว่า การกระทำที่มุ่งในทางส่วนตัว จะตัดการกระทำของกลุ่มก่อการร้ายทางการเมืองหรือองค์การนอกกฎหมายที่ทำผิดโดยมีแรงจูงใจจากเหตุทางการเมืองหรือไม่ เป็นต้นว่าถ้านายทหารนำคนอาหรับไปใช้เรือประมงของตนจี้เรืออิสราเอลในทะเลหลวง

* คณะกรรมาธิการกฎหมายระหว่างประเทศเป็นองค์กรย่อย (subsidiary body) ของสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติ จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน ค.ศ. 1947 โดยข้อมติที่ 174 (11) ของที่ประชุมสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติ เพื่อทำหน้าที่ประมวลกฎหมายระหว่างประเทศ (Codification) คือ จัดทำกฎหมายจารีตประเพณีที่มีอยู่ให้เป็นลายลักษณ์อักษรในรูปของสนธิสัญญา และจัดทำพัฒนาการก้าวหน้าของกฎหมายระหว่างประเทศ (progressive development of international law) คือ การจัดทำกฎหมายขึ้นใหม่ในส่วนที่ยังไม่มีกฎหมายระหว่างประเทศใช้บังคับ หรือกฎหมายระหว่างประเทศในเรื่องนั้น ๆ ยังไม่ได้รับการพัฒนาไปมากพอ ปัจจุบันสมาชิกของคณะกรรมาธิการประกอบด้วยสมาชิก 34 ท่าน โดยการคัดเลือกของสมัชชาใหญ่มีวาระการทำงานคราวละ 5 ปี ผู้พิพากษาศาลยุติธรรมระหว่างประเทศหรือศาลโลก โดยมากมักมาจากนักกฎหมายที่เคยผ่านงานในคณะกรรมาธิการนี้มาก่อน สำหรับประเทศไทยเราเคยมีนักกฎหมายระหว่างประเทศที่อยู่ในคณะกรรมาธิการนี้มาแล้ว คือ ดร.ถนัด คอมันต์ และ ดร.สมปอง สุจริตกุล ต่อไปในวิเทศาณพจน์นี้จะเรียกคณะกรรมาธิการระหว่างประเทศโดยย่อว่า ILC ซึ่งเป็นคำเรียกคณะกรรมาธิการนี้โดยทั่วไป

เพื่อบังคับให้อิสราเอลปล่อยตัวชาวปาเลสไตน์ที่ถูกอิสราเอลจับไปให้เป็นอิสระ การกระทำของ นายการาฟิตตามกฎหมายระหว่างประเทศจะเข้าข่ายโจรสลัดหรือไม่ การกระทำที่มุ่งในทาง ส่วนตัว หมายถึงส่วนตัวจริง ๆ หรืออย่างไร ข้อนี้ เมื่อพิจารณาจากข้อวิจารณ์ร่างกฎหมายโจรสลัดของมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด ซึ่งใช้เป็นเอกสารของ ILC ประกอบการยกร่างอนุสัญญาทะเลหลวงแล้วดูเหมือนว่าจะตัดการกระทำที่มีเป้าหมายทางการเมืองออกจากความหมายและลักษณะ ของโจรสลัดตามอนุสัญญาทะเลหลวงที่เดียว ในคำวิจารณ์ของ Harvard Research Piracy ตอนหนึ่งกล่าวว่า

จำเป็นที่จะตัดลักษณะการกระทำอันน่าสงสัยของโจรสลัดตามความหมายดั้งเดิมบางอย่าง ออกจากเขตอำนาจร่วมกัน ซึ่งการกระทำดังกล่าวเวลานี้ได้ทิ้งให้เป็นเรื่องเขตอำนาจทั่วไป ของรัฐหนึ่ง หรือของสองหรือสามรัฐที่จะถูกผลักดันให้ดำเนินการตามโอกาสโดยความกดดันทาง การทูต. . . ดังนั้น ร่างอนุสัญญามุ่งตัดกรณีการโจมตีโดยมีขอบทุกกรณีที่ทำต่อบุคคลหรือ ทรัพย์สินเพื่อจุดมุ่งหมายทางการเมือง ไม่ว่าผู้กระทำจะทำแทนรัฐหรือกระทำแทนกลุ่มผู้เป็นฝ่าย ทางการเมืองที่ได้รับการรับรองแล้ว หรือทำแทนฝ่ายปฏิวัติที่ไม่มีผู้รับรองเลยก็ตาม³²

ฉะนั้น กรณีตามปัญหาที่สมมุติขึ้นเพื่อประกอบความเข้าใจการกระทำ ของนายการาฟิต ย่อมไม่เข้าข่ายการกระทำอันเป็นโจรสลัดตามอนุสัญญานี้ แต่กรณีอาจต้องไป บังคับตามกฎหมายระหว่างประเทศในเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการต่อต้านการก่อการร้ายสากลได้ อย่างไรก็ตาม นักกฎหมายระหว่างประเทศหลายท่าน และรัฐบาลของประเทศตะวันตก หลายประเทศ โดยเฉพาะสหรัฐอเมริกาไม่ยอมรับความเห็นดังกล่าวนี้ และได้สร้างทางปฏิบัติ ของตนเองซึ่งแตกต่างไปจากอนุสัญญาทะเลหลวง ค.ศ. 1958 ดังจะเห็นต่อไปในกรณีของ เหตุการณ์เรือ Achille Laura และเรือ Santa Maria

3.1.2 ปัญหาการกระทำของฝ่ายปฏิวัติ (Insurgents) และผู้เป็นฝ่ายใน สงคราม (Belligerents) หลักที่เคยยึดถือกันมาแต่เดิมคือ ต้องแยกพิจารณาว่าการกระทำ เยี่ยงสงครามของฝ่ายปฏิวัติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในทะเลหลวงนั้น ฝ่ายปฏิวัติได้รับรองจาก

⁴⁶ Harvard Research, Piracy, op.cit., Footnote 7, p.786.

นานาชาติประเทศหรือไม่ ถ้าหากมีการรับรองฝ่ายปฏิวัติแล้วการกระทำของฝ่ายปฏิวัติก็มีใช้ การกระทำรุนแรงที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายระหว่างประเทศต่อไป แต่ตรงกันข้าม หากไม่มีการรับรองฝ่ายปฏิวัติแล้ว การกระทำของฝ่ายปฏิวัติก็จะขาดรากฐานทางกฎหมายระหว่างประเทศรับรอง ฝ่ายปฏิวัติที่ไม่ได้รับการรับรองย่อมไม่มีสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมายระหว่างประเทศ เช่น สิทธิยึดสินค้าต้องห้ามที่ส่งไปช่วยรัฐบาล (contraband articles) ปิดล้อมทางเรือ หรือการตรวจเยี่ยมและค้นเรือสินค้าในทะเลหลวง ซึ่งถ้าการนี้กระทำลงในทะเลหลวงแล้ว กฎหมายระหว่างประเทศถือว่า การกระทำของฝ่ายปฏิวัติเป็นการกระทำอันเป็นโจรสลัดที่เด็ดขาดดับปลิว ฮอลล์ (W. Hall) นักกฎหมายอังกฤษในราวกลางศตวรรษที่ 19 ให้บรรณานุกรมถึงเหตุที่ไม่ถือว่าการกระทำของฝ่ายปฏิวัติที่ได้รับการรับรองจากนานาชาติ เป็นอาการกระทำของโจรสลัดเพราะ "ความชอบธรรมต่างกัน และการอันฝ่ายปฏิวัติได้ทำลงอยู่ภายในกรอบที่เหมาะสมที่ควร ฝ่ายปฏิวัติไม่เพียงไม่เป็นศัตรูต่อมนุษยชาติ แต่พวกเขาเป็นเพียงศัตรูของรัฐที่เขามุ่งปฏิวัติเท่านั้น"³³

ที่ถือกันแต่เดิมว่าฝ่ายปฏิวัติต้องได้รับการรับรองจากนานาชาติ การนั้นจึงไม่ถือเป็นอาการกระทำอันเป็นโจรสลัดนี้ มีบรรทัดฐานมาจากทางปฏิบัติของรัฐในหลายกรณี ในประเทศสหรัฐอเมริกาเมื่อคดีเรือสลัดแอมบรอสไลท์ (Ambrase Light)³⁴ ซึ่งศาลจำต้องพิจารณาสถานะของเรือ Ambrose Light ซึ่งชักธงฝ่ายปฏิวัติโคลัมเบียที่ไม่เคยได้รับการรับรองจากนานาชาติประเทศใดเลย เรือลำนี้กำลังดำเนินการปิดอ่าวเมื่อคาร์ทาเกเนีย (Cartagenia) ซึ่งฝ่ายรัฐบาลตั้งเป็นฐานที่มั่นต่อสู้กับฝ่ายปฏิวัติอยู่ ข้อเท็จจริงปรากฏว่ามีเรือของฝ่ายปฏิวัติอีกลำชื่อเรือ Preston ได้ทำลายทรัพย์สินของอเมริกันที่เมืองโคลอน (Colon) และกองทัพเรืออเมริกันมีบัญชาให้ชาวเรือรบ Alliance ตามล่าเรือ Preston แต่ไม่พบ

³³ 3 F. Wharton, International Law Digest 471-72 (2d.ed. 1887) (Quoting W. Hall, International Law 233-34 (1st ed. 1884)).

³⁴ 25 Fed. 408 (1885).

กลับไปพบเรืออีกลำหนึ่งของฝ่ายปฏิวัติคือ Ambrose Light แทน เรือรบ Alliance จึงเข้าทำการตรวจและยึดเรือลำนี้ส่งมาให้ศาลของสหรัฐอเมริกาที่นครนิวยอร์กนิวยอร์ก ศาลฟ้องข้อเท็จจริงว่าเรือ Ambrose Light ไม่มีเจตนาที่จะปล้นสดมภ์หรือโจมตีใครนอกจากเรือของฝ่ายรัฐบาลหรือเรือโคลัมเบียทุกลำที่มีได้ชังกงของฝ่ายปฏิวัติ แต่ในที่สุดศาลกลับวินิจฉัยว่าการยึดเรือ Ambrose Light โดยเรือรบ Alliance ชอบด้วยกฎหมายแล้ว เพราะเมื่อกฎไม่ได้รับการรับรองจากต่างประเทศอื่นใด กฎก็ย่อมไม่ใช่รัฐ (Sovereign State) ในสายตาของกฎหมายระหว่างประเทศ จะเห็น เรือของกบฏซึ่งถูกส่งออกมาเพื่อก่อความรุนแรงใด ๆ ในทะเลหลวงจึงย่อมเป็นเรือโจรสลัด³⁵

คำวินิจฉัยของศาลในคดี Ambrose Light หาใช่ว่าจะมีผู้นิยมเห็นด้วยเสมอไปไม่ นักนิติศาสตร์หลายท่านเห็นว่า ที่จะให้ฝ่ายปฏิวัติได้รับการรับรองจากต่างชาติก่อน จึงจะทำให้เกิดการค้าเheimerทางทะเลบางอย่างได้โดยชอบด้วยกฎหมาย เช่น การบิดอ่าว กักเรือหรือค้าเheimerสงครามทางเรือได้ ดูเหมือนจะเป็นแนวคิดที่ไม่สอดคล้องกับความเป็นจริงในสภาวะฉุกเฉินนัก ในสภาวะเช่นนี้ ฝ่ายปฏิวัติต้องค้าเheimerบางอย่างทางทะเลได้เสียก่อนเพื่อสร้างความอยู่รอดของฝ่ายปฏิวัติเอง เพื่อจัดตั้งกองกำลังที่มีประสิทธิภาพพอที่จะสู้รบกับรัฐบาลได้ เมื่อผ่านขั้นนั้นไปแล้วจึงจะมีการรับรองจากต่างชาติได้ ถ้าหากฝ่ายปฏิวัติไม่อาจค้าเheimerใด ๆ ได้เลย ฝ่ายปฏิวัติก็จะมีกองกำลังและองค์กรของตนเองขึ้นมาได้ การรับรองจากต่างชาติก็ยิ่งเป็นไปไม่ได้ เพราะต่างชาติย่อมไม่เห็นคุณสมบัตินิดของฝ่ายปฏิวัติที่ตนพอจะทำการรับรองได้ ยิ่งกว่านั้น ในคดี Ambrose Light ฝ่ายปฏิวัติมุ่งกระทำเพื่อล้มล้างรัฐบาลของตนเองโดยเฉพาะ จะว่าเป็นภัยต่อมนุษยชาติ (hostis humanis generis) เห็นจะไม่ได้ เมื่อไม่ใช่ภัยต่อมนุษยชาติไม่ใช่ความผิดสากล การจึงไม่สมควรที่

³⁵ Ibid., at p.412. :อย่างไรก็ดีในที่สุดศาลได้ส่งปล่อยเรือ Ambrose Light ภายหลังที่กระทรวงการต่างประเทศของสหรัฐได้แจ้งให้ศาลทราบว่า สหรัฐอเมริกาให้การรับรองโดยปริยาย (implied recognition) ต่อฝ่ายปฏิวัติว่าเป็นคู่สงครามกับรัฐบาลโคลัมเบีย

จะนำเรื่องโจรสลัดมาปรับกับรูปคดี และในที่สุด เมื่อพิจารณาจากทางปฏิบัติของรัฐร่วมสมัย แล้วจะเห็นว่ามียุทธวิธีที่นานาชาติให้ความเห็นใจต่อการกระทำของฝ่ายปฏิวัติ หรือผู้เป็นฝ่ายในสงครามที่ยังไม่ได้รับการรับรอง ในสหรัฐอเมริกาเองมีหลายต่อหลายครั้งที่สหรัฐฯไม่เต็มใจที่จะปฏิบัติต่อเรือของฝ่ายปฏิวัติในฐานะเป็นเรือโจรสลัด ถ้าเรือไหนมีจุดประสงค์ที่จะดำเนินกิจการทางการเมืองและเมื่อมุ่งดำเนินกิจกรรมต่อบุคคลและทรัพย์สินของรัฐบาลที่ตนมุ่งจะล้มล้างโดยเฉพาะกระทรวงการต่างประเทศของสหรัฐฯ เคยวางหลักในการพิจารณาเรื่องนี้ว่า ถ้าการนั้นจำกัดจำเพาะการปล้นสะดมต่อประเทศตนเอง การนั้นไม่ใช่โจรสลัดแต่ถ้าการกระทำของฝ่ายปฏิวัติรวมถึงการปล้นสะดมเรือของรัฐอื่นด้วย การกระทำของฝ่ายปฏิวัติเท่ากับเป็นการกระทำของโจรสลัด³⁶

อนึ่ง มีข้อควรพิจารณาว่า ฝ่ายปฏิวัติหรือผู้เป็นฝ่ายในสงครามก็ตั้งนานาประเทศให้การรับรองแล้ว ก็อาจทำผิดฐานโจรสลัดได้ ถ้าหากปรากฏว่าฝ่ายปฏิวัติ

³⁶ Charles Cheney Hyde, International Law Chiefly as Interpreted and Applied by the United States (Volume 1), 2nd rev. edn. (Boston : Little Brown and Company, 1947), p.774. : อย่างไรก็ตามก็ดี ในคดี *Ambrose Light* ที่กล่าวมาแล้ว กระทรวงต่างประเทศของสหรัฐฯก็ไม่กล้าท้าทายความเห็นเดิมที่ว่า การกระทำของฝ่ายปฏิวัติที่ยังไม่ได้รับการรับรองก่อให้เกิดเป็นการกระทำของโจรสลัด กระทรวงการต่างประเทศของสหรัฐฯอเมริกากลับเปลี่ยนประเด็นนี้โดยอ้างต่อศาลว่า รัฐบาลสหรัฐฯได้รับการรับรองฝ่ายปฏิวัติโคลัมเบียโดยปริยายแล้วเท่านั้น ในอังกฤษเองแนวปฏิบัติระชะหลังกับปฏิบัติต่อฝ่ายปฏิวัติที่ตนยังไม่รับรองอย่างดีในฐานะรัฐบาลของรัฐเอกราชรัฐหนึ่ง (ดูคดี *The Arantzazu Mendi*, (1938) p.233 (Probate Division); (1939) p.37 (Court of Appeal); (1939) A.C.256 (House of Lords)) นักนิติศาสตร์รุ่นหลัง ๆ ก็เห็นกันว่า การกระทำของฝ่ายปฏิวัติที่ยังไม่ได้รับการรับรองไม่ควรถือเป็นโจรสลัด ดู IAN Brownlie, Principles of Public International Law, 3rd ed. (Oxford : Oxford University Press, 1979), p.246.

กระทำการรุนแรงต่อเรือชาติเป็นกลางหรือเรือของรัฐอื่นโดยไม่ชอบธรรม เช่น ในปี ค.ศ. 1887 เรือรบเหาสคาร์ (Huascar) ของเปรูถูกพวกกลุ่มปฏิวัติต่อต้านรัฐบาลยึดได้และนำไปใช้ในกิจกรรมของคณะปฏิวัติ แต่ขณะเดียวกันเมื่อพบเรือพาณิชย์ของอังกฤษ เรือรบ Huascar ก็บังคับให้เรืออังกฤษขนถ่ายสินค้าโดยไม่ชำระราคาค่าขนส่งอังกฤษประท้วงไปยังรัฐบาลเปรู แต่รัฐบาลเปรูปฏิเสธความรับผิดชอบ อังกฤษจึงส่งเรือรบของตนออกล่าเรือ Huascar และบังคับให้เรือ Huascar ยอมจำนนต่อรัฐบาลเปรู ทั้งอังกฤษและเปรูเห็นพ้องต้องกันว่าเรือ Huascar กระทำการอันเป็นโจรสลัด³⁷

คดีที่มีชื่อก่อนคดีก็คือ คดี The Magellan Pirates³⁸ เรื่อง ย่อมมีว่า ฝ่ายกบฏชิลียึดเรือของอังกฤษและอเมริกันที่ท่าเรือของประเทศชิลีและสังหารเจ้าของเรือชาวอังกฤษ เรือรบอังกฤษจึงออกติดตามหาพวกฝ่ายปฏิวัติ ในที่สุดก็ยึดเรือทั้งสองคืนจากกลุ่มปฏิวัติได้ที่ช่องแคบมาเจลแลน (Magellan Straits) สำหรับเรืออังกฤษ และยึดเรืออเมริกันคืนได้ที่ท่าเรือของชิลี คดีนี้ผู้การพิจารณาของศาลอังกฤษว่าจำเลยหรือพวกนักปฏิวัติชาวชิลีเป็นโจรสลัดหรือไม่ ศาลอังกฤษพิพากษาว่าเป็นโจรสลัด โดยให้เหตุผลว่านักปฏิวัติก็อาจกระทำผิดฐานโจรสลัดได้ ถ้าหากการกระทำของนักปฏิวัตินี้ดังกล่าวไม่เกี่ยวเนื่องกับการกบฏหรือการก่อการจลาจลนั้นเลย

กล่าวโดยสรุปในหัวข้อนี้คือ การกระทำของฝ่ายกบฏ ฝ่ายปฏิวัติ หรือผู้เป็นฝ่ายในสงครามแล้วแต่ข้อเท็จจริงในทะเลหลวง ไม่ถือว่าเป็นการกระทำของโจรสลัด เว้นแต่การนั้นเป็นการที่ไม่เกี่ยวข้องกับงานหรือภาระในทางปฏิบัติอันเลย แต่ถ้าฝ่ายกบฏ ฝ่ายปฏิวัติ ไม่ได้รับการรับรองจากประเทศใดประเทศหนึ่ง การกระทำของฝ่ายกบฏหรือฝ่ายปฏิวัติในทะเลหลวงเดิมถือว่าเป็นการกระทำของโจรสลัด แต่ปัจจุบันมีหลายฝ่ายเห็นว่าไม่ถือเป็นโจรสลัดต่อไป ข้อนี้ยังถกเถียงกันอยู่ แต่ต้องเข้าใจว่าถ้าพวกกบฏหรือพวกที่อ้างตัวว่าเป็นฝ่ายปฏิวัติ

³⁷ Br. Parl. Pap. Peru No.1 (1887); Hansard, 3 rd. ser., Vol. 236, p.787.

³⁸ (1853) 1 Sp. Ecc. & Ad.81.

ไม่มีองค์การดำเนินการอย่างจริงจังและถาวร เช่น คณะกรรมการประกาศจะต่อสู้ล้มรัฐบาลประเทศที่มีพลเรือนเป็นร้อยล้าน ก็ต้องสันนิษฐานไว้ก่อนว่าการกระทำของนักปฏิวัติกำมะลอดังกล่าวเป็นการปฏิบัติกระทำของโจรสลัดได้เช่นกัน อย่างไรก็ตามตามอนุสัญญาทะเลหลวง ค.ศ. 1958 และอนุสัญญากฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ใช้คำว่า "การกระทำที่มุ่งในทางส่วนตัว" เป็นอันตัดปัญหาไปได้ว่า การกระทำด้วยความรุนแรงของฝ่ายปฏิวัติที่ไม่ได้รับการรับรองหรือการกระทำของนักปฏิวัติกำมะลอไม่ถือว่าเป็นโจรสลัดต่อไป เว้นแต่จะทำการใดโดยเหตุส่วนตัว นอกหน้าที่ของตนก็อาจปรับเข้าข่ายโจรสลัดได้เหมือนกัน แต่ทั้งนี้ข้อนี้จึงระลึกเสมอว่าโจรสลัดตามกฎหมายระหว่างประเทศในแง่ของกฎหมายจารีตประเพณีระหว่างประเทศอาจมีความหมายกว้างกว่าโจรสลัดตามที่บัญญัติไว้ในอนุสัญญากฎหมายทะเลทั้งสองฉบับก็ได้

3.1.3 ปัญหาการกระทำโดยเรือของรัฐบาลเอง ตามอนุสัญญาทะเลหลวง ค.ศ. 1958 และอนุสัญญากฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 กำหนดไว้ชัดว่าเรือที่จะกระทำผิดเป็นโจรสลัดต้องเป็นเรือเอกชนเท่านั้น ส่วนเรือที่ถูกกระทำจะเป็นเรือเอกชน หรือเรือของรัฐก็ได้ เหตุผลที่กำหนดจำเพาะเรือเอกชนเท่านั้นที่จะกระทำผิดได้ เพราะคณะกรรมการกฎหมายระหว่างประเทศ หรือ ILC ต้องการจำกัดขอบเขตของการกระทำอันเป็นโจรสลัดเฉพาะการกระทำโดยเอกชนเพื่อความมุ่งหมายส่วนตัว แต่ในกรณีที่เรือของรัฐเข้ามาเกี่ยวข้องกับ ILC พิจารณาว่าเป็นเรื่องทางการเมือง และขอบเขตอยู่นอกความมุ่งหมายของการกระทำอันเป็นโจรสลัดตามที่เข้าใจกันแต่เดิม และตามรายงานของ ILC ก็ปรากฏชัดว่าต้องการตัดเรื่องโจรสลัดแยกออกจากปัญหาผู้เป็นฝ่ายในสงครามที่กำลังต่อสู้กัน³⁹ ส่วนการกระทำของเรือของรัฐซึ่งอาจจะเป็นเรือรบหรือเรือสาธารณะใดของรัฐอาจถือเป็นการกระทำที่ก้าวร้าว (act of aggression) ตามกฎหมายระหว่างประเทศและรัฐเจ้าของซึ่งมีความรับผิดชอบที่ต้องเสียหายเพราะการกระทำที่ก้าวร้าวนั้น

³⁹ United Nations, Yearbook of the International Law Commission 1955 (Volume I). (New York : United Nations, 1960), p.41.

อย่างไรก็ตาม นักกฎหมายระหว่างประเทศจากยุโรปตะวันออกได้พยายามที่จะรวมเอาเรือของรัฐไปไว้ในคำจำกัดความเรือโจรสลัดด้วย โดยเห็นว่าการจำกัดว่าจำเพาะเรือเอกชนเท่านั้นจึงจะทำการอันเป็นโจรสลัดได้ย่อมไม่สอดคล้องกับทางปฏิบัติและทฤษฎีของกฎหมายระหว่างประเทศ นักกฎหมายจากยุโรปตะวันออกต่างยกตัวอย่างความตกลงที่เมืองนีออน (Nyön Agreement) ค.ศ. 1937 ซึ่งกำหนดว่าการจมเรือสินค้าของรัฐที่ไม่ใช่คู่มือในสงครามกลางเมือง โดยเรือดำน้ำเป็นการกระทำอันเป็นโจรสลัด จะนับเรือของรัฐภาคีในความตกลงนี้จึงอาจทำการโจมตีตอบโต้ได้ และถ้าจำเป็นก็ทำลายเรือดำน้ำนั้นเสียได้* นักกฎหมายฝ่ายสังคมนิยมจึงเห็นว่าทางปฏิบัติของรัฐก็ยอมรับว่าเรือรบของรัฐ เช่นเรือดำน้ำทำการโจรสลัดได้ ยิ่งกว่านั้นทางปฏิบัติของสหรัฐอเมริกาซึ่งเป็นมหาอำนาจทางทะเลของโลกก็เคยมีที่สหรัฐฯ เองถือเอาการกระทำของเรือดำน้ำเป็นการกระทำของโจรสลัด กล่าวคือเมื่อตอนสงครามโลกครั้งที่สอง เรือดำน้ำเยอรมันทำการโจมตีเรือสินค้าของอเมริกาเสมอ ๆ ทั้งที่สหรัฐฯ ยังมิได้เข้าร่วมในสงครามแต่ประการใด ในเดือนกันยายน ค.ศ. 1941 ประธานาธิบดี รูสเวลล์ จึงสั่งให้เรือรบของสหรัฐฯ เปิดการยิงตอบโต้เรือดำน้ำทุกฝ่ายที่เป็น

* League of Nations documents, C.409 M.273, 1937, VII ลงนามโดยประเทศภาคี 9 ประเทศ คือ สหราชอาณาจักร, เบลเยียม, อีสต์, ฝรั่งเศส, กรีซ, ตุรกี, สหภาพโซเวียต และยูโกสลาเวีย เมื่อวันที่ 14 กันยายน ค.ศ. 1937. ดู parl, papers, September 1937 (Cmd, 5568 and 5569) ความตกลงนี้เกิดขึ้นเนื่องจากในสงครามกลางเมืองของประเทศสเปน ค.ศ. 1936 - 1939 มหาอำนาจในยุโรปต่างก็สนับสนุนรัฐบาลของผู้เป็นฝ่ายในสงคราม โดยเฉพาะเยอรมันและอิตาลีสนับสนุนนายพลฟรังโกซึ่งเป็นผู้นำของฝ่ายปฏิวัติถึงกับใช้เรือดำน้ำโจมตีเรือสินค้าของอังกฤษและฝรั่งเศส ในทะเลเมดิเตอร์เรเนียน ได้รับความเสียหายอย่างมาก โดยที่ทั้งเยอรมันและอิตาลีประกาศปฏิเสธว่าไม่ใช่เรือดำน้ำของตน ทำให้อังกฤษและฝรั่งเศสโกรธมากและจัดการประชุมครั้งนั้นขึ้นเพื่อหาทางให้เรือรบของตนเข้าแทรกแซงในสงครามได้โดยชอบด้วยกฎหมาย

ภัยต่อเรืออเมริกันได้ทันทีโดยถือว่าเรือดำน้ำกระทำการอันเป็นโจรสลัด⁴⁰

อย่างไรก็ดี นักกฎหมายระหว่างประเทศส่วนใหญ่และโดยเฉพาะที่สำคัญ คือ ท่านเซอร์ เออร์วิลด์ นิทซ์มอริส (Sir Gerald Fitzmaurice) ผู้แทนอังกฤษ ใน ILC และอดีตผู้พิพากษาศาลยุติธรรมระหว่างประเทศเห็นว่า ไม่ควรรวบรวมการกระทำของเรือรบเข้ากับเรื่องโจรสลัด เพราะเรือรบอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์อื่นของกฎหมายระหว่างประเทศ เช่น การกระทำที่ก้าวร้าวระหว่างประเทศหรือการละเมิดสันติ (aggression or a breach of the peace) ส่วนความตกลงที่เมืองนีองค์ดังกล่าวไม่อาจถือเป็นบรรทัดฐานหลัก (precedent) ได้ เพราะเรือดำน้ำที่โจมตีเรือสินค้าไม่ปรากฏว่ามีรัฐใดอ้างว่าเป็นเรือของตน จึงต้องสันนิษฐานไว้ก่อนว่าเป็นเรือเอกชน ซึ่งเป็นเรื่องเถียงกันในข้อเท็จจริง แต่ในข้อกฎหมายแล้ว นักกฎหมายระหว่างประเทศส่วนใหญ่เห็นว่า เรือรบของรัฐไม่อาจก่อให้เกิด

⁴⁰ ดูความเห็นของโมโรซอฟ (Morozov) นักกฎหมายโซเวียตแถลงในที่ประชุมกรรมการทหสมัชชาใหญ่สหประชาชาติเมื่อวันที่ 3 ธันวาคม ค.ศ.1956 และคำแถลงของจาโรสลอฟ ซูเรค (Jaroslav Zourek) ผู้แทนของโปลแลนด์ในที่ประชุม ILC., op.cit., p.43 มูลเหตุที่ฝ่ายสังคมนิยมมีท่าเช่นนี้ เนื่องจากทางการเมืองคือ เรือรบของสหรัฐฯ เข้าทำการจับและยึดเรือของจีนคอมมิวนิสต์หลายลำบริเวณช่องแคบฟอร์โมซา โซเวียตและบริวาร จึงต้องการให้ถือว่าการกระทำของเรือรบสหรัฐฯ เป็นโจรสลัด เพื่อที่ตนจะได้เข้าแทรกแซงช่วยจีนแดงได้โดยมีเหตุผลทางกฎหมายระหว่างประเทศสนับสนุนข้ออ้างของตน

ความผิดฐานโจรสลัดในแง่กฎหมายระหว่างประเทศได้⁴¹ ยิ่งกว่านั้นยังมีผู้กังวลว่าถ้าอนุสัญญาทะเลหลวง ค.ศ. 1958 อนุญาตให้มีการยึดเรือรบในฐานะเป็นเรือโจรสลัด ผลที่ตามมาอาจร้ายแรงและก่อให้เกิดสงครามได้⁴²

ตามอนุสัญญาทะเลหลวงมีหลักว่า เรือรบหรือเรือของรัฐมิอาจเป็นโจรสลัดตลอดเวลาที่ยังคงเป็นเรือของรัฐอยู่ ถ้าเรือเหล่านี้กระทำให้กำลังโดยไม่มีเหตุผลเพียงพอก็ต้องร้องต่อรัฐเจ้าของเรือนี้ให้ลงโทษผู้บังคับการเรือหรือเรียกค่าเสียหาย แต่หลักนี้มีข้อยกเว้นอยู่ว่าถ้าเรือรบหรือเรือของรัฐเกิดกบฏและเดินทางในทะเลหลวงเพื่อประโยชน์ของตนเอง เรือนั้นก็พ้นจากเป็นเรือของรัฐนั้น ถ้าไปกระทำการใช้กำลังต่อเรืออื่น ถือเสมือนว่าเป็นการกระทำโดยเรือเอกชนลำหนึ่งถือว่าเป็นโจรสลัดได้ (ดูข้อ 16 ของอนุสัญญาทะเลหลวง

⁴¹ U.N. Doc.A/C.6/SR.488, Dec.3, 1956, p.37, 38, n.1; A/C.6/SR.492, Dec.6, 1956, p.60. แต่ข้อนี้ถือว่าเรือรบไม่อาจทำการโจรสลัดยังสงสัยอยู่มาก เรากล่าวแล้วว่าเรือรบของฝ่ายปฏิวัติที่โจมตีเรือของชาติเป็นกลาง ถือว่ากระทำการโจรสลัด ดูความเห็นของ ดร.ลูชิงตัน (Dr.Lushington) ในคดี Magellan pirates ที่กล่าวมาแล้ว ผู้แทนไปแลนด์ได้ยกเรื่องนี้ขึ้นคัดค้านในที่ประชุม ILC แต่ไม่ได้ได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุม ในที่สุดที่ประชุม ILC ลงคะแนนเสียงด้วยคะแนน 11 ต่อ 2 ให้คงคำว่า "private ends" ไว้ในร่างข้อบท ซึ่งต่อมาปรากฏอยู่ในข้อ 15 ของอนุสัญญาทะเลหลวง และข้อ 101 ของอนุสัญญากฎหมายทะเลหลวง อย่างไรก็ตาม ก็คงอธิบายได้ว่าหลักในกรณีของเรือ Magellan pirates ข้อเท็จจริงเป็นเรือของฝ่ายปฏิวัติไม่ใช่เรือรบของรัฐบาล ซึ่งมีตัวตนและมีพันธระต่อนานาชาติอยู่แล้ว กรณีหลักกฎหมายในคดีนี้จึงไม่ขัดแย้งกับหลักในอนุสัญญากฎหมายและทั้งสองฉบับ

⁴² ILC Yearbook 1955, p.56.

ค.ศ.1958 และข้อ 102 ของอนุสัญญากฎหมายทะเล ค.ศ.1982)⁴³

3.2 องค์ประกอบว่าด้วยเรือที่ถูกกระทำโจรสลัด

ตามข้อ 15 ของอนุสัญญาทะเลหลวง ค.ศ.1958 ข้อ 101 ของอนุสัญญา
กฎหมายทะเล ค.ศ.1982 โดยเฉพาะในวงเล็บแรก ที่ว่า "มุ่งกระทำ (1) . . .ต่อเรือหรือ
อากาศยานลำอื่น" ทำให้เข้าใจได้ว่าอนุสัญญานี้ไม่ถือเอาการกระทำด้วยความรุนแรงหรือการ
ชิงทรัพย์และปล้นทรัพย์ในเรือลำเดียวกันเป็นการกระทำอันเป็นโจรสลัด ฉะนั้น หากนาย
อาไหล่ดถือปืนมาบังคับเอาทรัพย์กับนายแรมโบในเรือของประเทศเอ การนี้ไม่ใช่โจรสลัด
ในแง่ของกฎหมายระหว่างประเทศ หากกฎหมายระหว่างประเทศให้รัฐเจ้าของธงเรือ (flag
state) คือประเทศเอเป็นผู้ดำเนินการกับนายอาไหล่ดเอง หากข้อเท็จจริงเป็นว่านาย
อาไหล่ดใช้เรือบรรทุกเครื่องบินของตยลันเรือของนายแรมโบ กรณีจึงจะตกเป็นเรื่องของโจร
สลัดตามกฎหมายระหว่างประเทศ แต่ปัญหาขัดแย้งในตัวบทข้อ 15 ข้างต้นก็คือ ในวงเล็บสอง
ที่ว่า "มุ่งกระทำ. . .(2) ต่อเรือ อากาศยาน. . .ในที่ที่อยู่นอกเขตอำนาจของรัฐใด ๆ"
ไม่มีคำว่า "ลำอื่น" เหมือนในวงเล็บแรกจะหมายความว่าองค์ประกอบว่าต้องมีเรือที่กระทำ
โจรสลัดและเรือที่ถูกกระทำโจรสลัดออกไปเช่นนี้หรือ ถ้อยคำชวนคิดไปได้ดั่งว่า แต่เมื่อศึกษา

⁴³ ข้อ 102 ของอนุสัญญากฎหมาย ค.ศ.1982 ระบุว่า "การกระทำอันเป็นโจร
สลัด ดังที่ได้นิยามไว้ในข้อ 101 ซึ่งกระทำโดยเรือรบ เรือของรัฐบาลหรืออากาศยานของ
รัฐบาล ที่ลูกเรือได้ก่ออาชญากรรมและเข้าควบคุมเรืออากาศยานนั้นให้ถือเสมือนว่าเป็นการกระทำโดย
เรือหรืออากาศยานของเอกชน" (คำแปลของกองแปลกรมสันติสัญญาและกฎหมาย)

จากงานของ ILC แล้ว* เห็นว่าในวงเล็บสองมุ่งถึงสถานที่ที่มีการกระทำอันเป็นโจรสลัด คือ สถานที่ที่ไม่เป็นของผู้ใดรัฐใดเลย (terra nullius) เน้นสถานที่ ไม่ใช่เรือ ฉะนั้นในวงเล็บสองจึงต้องสอดคล้องกับในวงเล็บแรกที่ว่าต้องมี เรือลำอื่นถูกกระทำอันเป็นโจรสลัดด้วย⁴⁴

ข้อที่ว่าต้องมีเรือสองลำ (two ships requirement) ถ้ามาเกี่ยวข้องกับเรื่องของการกระทำอันเป็นโจรสลัดนั้น มีผู้ไม่เห็นด้วยอยู่มากเช่นกัน ท่านโคลัมโบส (Colombos) นักกฎหมายทะเลผู้ยิ่งใหญ่ชาวอังกฤษเห็นว่า การฆ่าคนตายหรือการปล้นทรัพย์ในเรือหาจำต้องเป็นเรื่องของโจรสลัดเสมอไปไม่ แต่ท่านเห็นว่า ถ้ามีการฆ่าหรือปล้นทรัพย์ในเรือนั้นเองที่มุ่งกระทำต่อเรือไม่ใช่บุคคล เพื่อเปลี่ยนเส้นทางเดินเรือ เพื่อให้สินค้าที่เปลี่ยนมาเป็นของผู้กระทำความผิดหรือเพื่อประโยชน์ส่วนตัวของผู้กระทำแล้ว การฆ่าหรือปล้นทรัพย์นั้นเป็นโจรสลัด⁴⁵ เช่น พ.ศ.อ.สมเจตน์ ข่านาษาณิศตาษาในเรือกลางทะเลหลวง เพราะเห็นว่า นายนิกรเป็นภัยต่อศาสนา เช่นนี้ เป็นเรื่องฆ่าคนตายธรรมดาไม่มีอะไรที่เกี่ยวข้อกับโจรสลัด แต่ถ้า พ.ศ.อ.สมเจตน์ ข่านาษาณิศตาษาเรือเพื่อบังคับเรือให้แล่นไปยังประเทศเอ ตนจะได้ทองคำบนเรือนี้ทั้งหมด อย่างหลังนี้เป็นการฆ่าโดยมุ่งกระทำต่อตัวเรือ แม้จะต้องจัดการฆ่า นายชวภาเพื่อให้ได้ใช้เรือนี้ไปยังประเทศเอ กรณิเป็นเรือของโจรสลัด

* กฎเกณฑ์การตีความสนธิสัญญา กฎาตุข้อ 31 และ 32 ของอนุสัญญากรุงเวียนนา ว่าด้วยสนธิสัญญา ค.ศ. 1969 คือ ตามหลักสนธิสัญญาต้องตีความโดยสุจริตตามความหมายอย่างธรรมดาของตัวบททั้งหมดนั้น โดยพิจารณาถึงวัตถุประสงค์และความมุ่งหมายของสนธิสัญญาด้วย และอาจจะใช้งานเตรียมร่างสนธิสัญญา (preparatory work) และเหตุการณ์แวดล้อมในการทำสนธิสัญญานั้นเป็นเครื่องช่วยหาความหมายที่แท้จริงของเนื้อความในสนธิสัญญาก็ได้

⁴⁴ ILC Yearbook 1956 (Volume 2), p.282.

⁴⁵ John C.Colombos, International Law of the Sea 6th ed.

(London : Longman, 1972) p.445.

ในร่างข้อ 3 ของ Harvard Research, Piracy ก็ปฏิเสธที่จะรับรองประกอบในเรื่องต้องมีเรือสองลำเกี่ยวข้องกับการกระทำผิดโจรสลัด⁴⁶ ข้อ ๓ ของร่างระบุว่า

การกระทำอันเป็นโจรสลัดคือ การกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งกระทำขึ้นในสถานที่ที่มีได้ อยู่ภายใต้เขตอำนาจดินแดนของรัฐใด อันได้แก่

1) การกระทำด้วยความรุนแรง หรือการปล้นสะดมใดโดยมีเจตนาที่จะปล้น ช่มชู้ ทำร้าย ทำให้ตกเป็นทาส คุมขัง หรือฆ่าผู้ใด หรือโดยมีเจตนาที่จะลักหรือทำให้เสียทรัพย์สินเพื่อความมุ่งหมายส่วนตัวโดยปราศจากข้ออ้างสิทธิใด ๆ โดยสุจริต ถ้าการกระทำนั้นเกี่ยวข้องกับการโจมตีในทะเลหรือจากทะเล หรือในอากาศหรือจากอากาศ และหากการกระทำนั้นเกี่ยวข้องกับการโจมตี ซึ่งเริ่มจากบนเรือไม่ว่าจะเป็นเรือลำอื่นที่เกี่ยวข้อง ต้องเป็นเรือโจรสลัดหรือเรือที่ไม่มีฐานะภายในรัฐ

2) . . .

3) . . .

ส่วนผู้สนับสนุนให้บรรจวงค์ประกอบข้อนี้เข้าไปในอนุสัญญาเห็นว่าไม่ควรขยายเขตอำนาจสากล ซึ่งให้อำนาจแก่ทุกรัฐ ในกรณีที่ความผิดที่เกิดขึ้นจะกระทบรัฐเพียงรัฐเดียว ควรให้เป็นอำนาจจำเพาะของรัฐเจ้าของเรือมากกว่า แต่ถ้ามีการยกขึ้นในเรือและพวกกบฏยึดเรือได้สำเร็จ และตั้งใจจะใช้เรือเพื่อผลสำเร็จของการกระทำรุนแรงใด ๆ ในทะเลหลวงต่อไป หรือเพื่อการปล้นสะดมในทะเลหลวง แม้จะปล้นหรือกระทำด้วยความรุนแรงไม่สัมฤทธิ์ผลก็ตาม การนั้นก็เป็นโจรสลัดได้ (ดูข้อ 16 อนุสัญญาทะเลหลวง ค.ศ.1958 ข้อ 102 อนุสัญญากฎหมายทะเล ค.ศ.1982)

ตัวอย่างเช่น นายโกโบริ กับพวก 5 คน ประจำเรือสมุทรศาสตร์ของประเทศญี่ปุ่นร่วมกันฆ่ากับตันเรือคาซ เพื่อนำเรือนั้นไปปล้นเรือขนแร่ยูเรเนียมของประเทศแอฟริกาใต้ ถ้าได้มีการเอาเรือสมุทรศาสตร์ดังกล่าวแล้วไปปล้น แต่ปล้นไม่สำเร็จ เพราะ

⁴⁶ Harvard Research, Piracy, op.cit., footnote 7, p.743.

เรือทงูเรเนียนั้นมีทหารและปืนยาวป้องกันอย่างแข็งแรง นายโกโบริ กับพวกก็เป็นโจรสลัด แต่ถ้ำพาสยามฆ่ากับตันเรือ แต่ไม่อาจยึดอำนาจได้เพราะกับตันมีผู้ช่วยเหลือ กรณีนี้ไม่ใช่โจรสลัด แต่เป็นการกบฏในเรือ (mutiny) ซึ่งขึ้นกับกฎหมายภายในของรัฐเจ้าของเรือเอง⁴⁷

จากตัวอย่างนี้จะเห็นได้ว่า ผู้ร่างข้อหาในอนุสัญญาทะเลหลวงมุ่งที่จะแยกให้เห็นความแตกต่างระหว่างโจรสลัด ซึ่งเป็นเรื่องของกฎหมายระหว่างประเทศกับการกบฏในเรือ (mutiny) ซึ่งเป็นเรื่องที่รัฐเจ้าของเรือต้องไปจัดการเอง หากไม่มีข้อกำหนดทั้งสองให้รัฐที่งวบรวมมือกันอย่างเต็มที่ในอันที่จะปราบปรามการกระทำอันเป็นโจรสลัด หากให้กรณีกบฏในเรือเข้าข่ายโจรสลัดได้แล้ว จะเกิดอันตรายทางการเมืองอย่างใหญ่หลวง เพราะรัฐต่างประเทศอาจฉวยโอกาสแทรกแซงกิจการภายในของอีกรัฐหนึ่งได้ ในที่นี้ จะขอยกตัวอย่างกรณีที่ลูกเรือก่อการกำเริบยึดแล้วเปลี่ยนเส้นทางเดินเรือ แต่ทางปฏิบัติของรัฐไม่ถือเป็นเรื่องของโจรสลัดสักสองตัวอย่างประกอบความเข้าใจ

ในปี ค.ศ. 1937 เรือค้าทาสของสหรัฐอเมริกาชื่อ ครอเล่ (The Creole) นำทาสผิวดำจากทวีปแอฟริกาจำนวนมากมุ่งไปสู่ต้นน้ำใต้ของประเทศอเมริกา ถูกพวกทาสต่อสู้ ก่อการจลาจลบนเรือนั้น ทาสได้ฆ่าผู้โดยสารบางคนตายและในที่สุดยึดเรือครอเล่ได้ และบังคับให้กับตันเรื่อนำมาทอดสมอที่เมืองนาสเซา ประเทศบาฮามาสในปัจจุบัน ซึ่งขณะนั้นเป็นอาณานิคมของชาวอังกฤษ ในประเทศอังกฤษและดินแดนโพ้นทะเลของอังกฤษทั้งหมด ศาลอังกฤษวางข้อกฎหมายสำคัญว่า ทุกคนเป็นไทแก่ตัวและไม่มีใครถูกบังคับให้ต้องเป็นทาสต่อไป (Somerset V. Atewart, Lofft, 1, 1772) ที่นาสเซา ทาสถูกฟ้องและศาลนิพากษาให้ทาสเป็นอิสระ ลอร์ดแอสตันเลย์ (Lord Stanley) ให้เหตุผลสนับสนุนว่า

ความตั้งใจและความประสงค์ของพวกทาสไม่ใช่การปล้นเรือ แต่เป็นการเปลี่ยนเส้นทางเรือไปยังเมืองท่าที่ เขาอาจได้อิสระภาพและเราเองก็เห็นว่าการกระทำของพวกทาสโดยความตั้งใจและความประสงค์ดังกล่าวหาใช่การอันเป็นโจรสลัดไม่ จริงอยู่ ทาสได้ฆ่าผู้โดยสารบน

⁴⁷ T.F. Lawrence, The Principles of International Law (5th ed., Boston : U.S.A., 1913), p. 233.

เรือถึงแก่ชีวิตด้วย เขาอาจถูกกองทัพเรือฆ่าคนตาย แต่ขณะประเทศอังกฤษและสหรัฐอเมริกา
ยังไม่มีสนธิสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดนกันแต่อย่างใด รัฐบาลของพระบรมราชินีอังกฤษจึงหาจำต้อง
ยอมตามข้อเรียกร้องของอเมริกาที่จะให้ส่งตัวทาสไปพิจารณาคดีในอเมริกาไม่⁴⁸

ทั้งรัฐมนตรีต่างประเทศของสหรัฐ คือ นายดาเนียล เวสเตอร์ (Daniel Webster) และอนุสัญญาโตลุลากการเบทส์ (Bates) ไม่ได้ยกเรื่องโจรสลัดเข้ามาปรับกับคดี
เพื่อได้แย้งการกระทำของอังกฤษเลย อีกเรื่องหนึ่งคือ ผู้ลี้ภัยของเวียดนามก่อนจลาจลยึดเรือ
พาณิชย์ของรัฐบาลเวียดนามหนีไปยังประเทศออสเตรเลีย ถ้าถือตามนัยของผู้ที่เห็นว่าการยึด
เรือของลูกเรือในเรือตัวเองเป็นโจรสลัดได้ กรณีจะเป็นเรื่องของโจรสลัดทันทีและเวียดนาม
ก็อาจจะเรียกให้ออสเตรเลียส่งผู้ลี้ภัยคืนแก่เวียดนามได้ แต่ถ้าตามนัยของอนุสัญญากรณีนี้ไม่ใช่
เรื่องของโจรสลัด ฉะนั้น เวียดนามก็ขอให้ส่งผู้ลี้ภัยกลับไม่ได้และกรณีนี้ไม่ถือว่าออสเตรเลีย
ฝ่าฝืนพันธะกรณีตามกฎหมายระหว่างประเทศที่ให้รัฐร่วมมือกันปราบโจรสลัด เพราะกรณีไม่เข้า
เรื่องโจรสลัดตั้งแต่ต้นแล้ว⁴⁹

⁴⁸ McNair, International Law Opinions (Vol.2), p.79 and 85 - 87. ภายหลังคดีนี้ประเทศอังกฤษและสหรัฐอเมริกาได้ทำสนธิสัญญาส่งผู้ร้ายข้ามแดน (Ashburton Treaty) ขึ้นในปี ค.ศ.1842

⁴⁹ Foreign Affairs Backgrounder (Australia), No.114, 118 (1977) ออสเตรเลียคืนเรือให้เวียดนามแต่ไม่คืนคน ทางปฏิบัติของสหรัฐฯ ในยุคปัจจุบันก็ดู
เหมือนจะรับเรื่องต้องมีเรือสองลำเช่นกัน เมื่อลูกเรือโคลัมเบียอีเกิ้ล (Columbia Eagle)
ยึดเรือมุ่งไปยังประเทศกัมพูชา รัฐบาลสหรัฐฯ ไม่ได้ให้ชื่อที่ลูกเรือเป็นโจรสลัดให้กัมพูชาคืน
ตัวคนสหรัฐฯ เลย ต่อมาเมื่อลูกเรือคนหนึ่งเดินทางกลับสหรัฐฯ โดยสมัครใจ ลูกเรือผู้หนึ่งถูก
กองทัพเรือจับในเรือและทำร้ายร่างกาย ไม่ใช่โจรสลัด USC:76 RGDIP (1972),p.490.

3.3 องค์ประกอบด้านพื้นที่ที่เกิดเหตุ

3.3.1 ทะเลหลวงและในน่านน้ำอาณาเขตอำนาจของรัฐ เดิมเคยถือ

กันมาตลอดว่า สถานที่ที่เกิดการกระทำอันเป็นโจรสลัด คือ ทะเลหลวง ศาลประจำยุติธรรมระหว่างประเทศ(The Permanent Court of International Justice) เคยพิจารณาไว้ในคดีเรือโลตัส (Lotus Case) วางหลักกฎหมายไว้ตอนหนึ่งว่า

โจรสลัดตามกฎหมายระหว่างประเทศในแง่เรื่องเขตอำนาจของศาลแล้ว มีลักษณะจำเพาะของตัวเอง (Sui generis) แม้พระราชบัญญัติต่าง ๆ อาจกำหนดโทษสำหรับความผิดฐานนี้ ความผิดซึ่งเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายระหว่างประเทศและเกิดได้เฉพาะการดำเนินการของโจรสลัดในทะเลหลวง ซึ่งไม่มีชาติใดชาติหนึ่งจะทำหน้าที่เป็นตำรวจสากลคอยตรวจตราอยู่⁵⁰

เหตุผลในการวางข้อจำกัดทางภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดฐานโจรสลัดในคดีโลตัสข้างต้นอาจอธิบายขยายความได้อีกว่า ในบริเวณที่ไม่มีชาติใดเป็นเจ้าของอาจอ้างกรรมสิทธิ์ได้ (terrae nullius) ก็ย่อมไม่มีรัฐใดอาจขยายเขตอำนาจของตนไปปกครองบังคับบัญชาบริเวณนั้นได้ ซึ่งจะก่อให้เกิด "สุญญากาศ" ในทางกฎหมายระหว่างประเทศ เพราะผู้กระทำผิดในบริเวณนั้นจะรอดพ้นจากการลงอาญาโดยกฎหมายของรัฐใด ๆ ได้ทั้งสิ้น เพื่อมิให้เกิดช่องว่างในทางกฎหมายระหว่างประเทศดังที่ยกตัวอย่างมา จึงต้องสร้างหลักเขตอำนาจสากล (universal jurisdiction) เพื่อให้ทุกรัฐสามารถเข้าปราบปรามและจัดการกับผู้กระทำผิดฐานโจรสลัดในทะเลหลวงได้ จริงอยู่ การกระทำลักษณะเดียวกันที่เกิดในทะเลอาณาเขตของรัฐชายฝั่ง อาจเป็นหรือไม่เป็นโจรสลัดตามกฎหมายภายในของรัฐนั้น ๆ แต่กฎหมายระหว่างประเทศหาได้สอดแทรกเข้าไปเกี่ยวข้องกับตัว เพราะไม่มีเหตุผลที่สมควรอันใดที่จะให้ชุมชนระหว่างประเทศทั้งหมดเข้าไปมีเขตอำนาจเหนือการกระทำที่รุนแรงซึ่งเกิดขึ้นในน่านน้ำอาณาเขตของรัฐนั้น เพราะเรื่องดังกล่าวตกอยู่ภายใต้เขตอำนาจ

⁵⁰ P.C.I.J., Ser. A. No.10 (1972), p.70.

ของทางอาญาของรัฐนั้นโดยจำเพาะอยู่แล้ว⁵¹

นักนิติศาสตร์บางคนเห็นว่า โจรสลัดไม่จำเป็นต้องกระทำในทะเลหลวงเสมอไป ถ้าการใช้กำลังได้เริ่มมาจากในทะเลหลวงแล้วก็เพียงพอที่จะเป็นความผิดฐานโจรสลัดได้ เช่น พวกโจรสลัดนำนักอยู่ ณ เกาะร้างแห่งหนึ่งกลางทะเลหลวงสมคบชาวเกาะคอยลั่นฆ่าตีชิงพ้อค้าทางเรือที่ผ่านไปดั่งนี้ควรเรียกว่าเป็นโจรสลัดเช่นกัน หรือพวกโจรซ่อนตัวอยู่ในทวีปแอนตาร์กติกาบางเวลา พอเรือเจาะน้ำแข็งนำนักวิทยาศาสตร์ผ่านมา พวกโจรก็ข่มขืนนักวิทยาศาสตร์สาวและลักพาตัวนักวิทยาศาสตร์แก่ไปเพื่อค่าไถ่ ดั่งนี้ บางท่านเห็นว่า เป็นโจรสลัดด้วย เพราะข้อ 101(2) อนุสัญญากฎหมายทะเล (ข้อ 15(2) อนุสัญญาทะเลหลวง) กล่าวถึงการกระทำต่อเรือบุคคลในที่ที่อยู่นอกเขตอำนาจของรัฐใด ไม่จำเป็นต้องเกิดในทะเลเลย เพราะตัวบทใช้คำว่า "ในที่ที่อยู่นอกเขตอำนาจของรัฐใด ๆ" ไม่ใช่ในทะเลที่อยู่นอกเขตอำนาจของรัฐใด ๆ แต่การตีความเช่นนี้มาติดขัดตรงที่ว่า การกระทำโจรสลัดต้องมีเรือสองลำเข้ามาเกี่ยวข้อง ตามที่กล่าวแล้วในข้อ 3.2 ตามตัวอย่าง มีเรือลำเดียวหรือถ้าข่มขืนกันหลายคน ลักพาตัวคนหนึ่งก็ไม่มีเรือมาเกี่ยวข้องเลย ขาดองค์ประกอบข้อสองของโจรสลัดไปตั้งแต่ต้นแล้ว แต่ปัญหาที่น่าคิดอยู่มากคือถ้ามองในมุมกลับกัน เรือของนายมิลล่าแล่นมาที่เกาะร้างหรือที่ทวีปน้ำแข็งแอนตาร์กติกาไปพบนายเบิร์ดเข้าบนเกาะร้างนั้น นายมิลล่าจำได้ว่านายเบิร์ดเคยเป็นนริเก่าของตนเลยเอาปืนยิงนายเบิร์ดตายแล้วแล่นเรือหนีไปที่อื่น กรณีนี้เรือลำเดียวเข้ามาเกี่ยวข้อง แต่พิจารณาให้ตีตัวบทในข้อ 101(2) อนุสัญญากฎหมายทะเล (ข้อ 15(2) อนุสัญญาทะเลหลวง) ใช้คำว่า "และมุ่งกระทำ... (2) ต่อเรือ, อากาศยาน, บุคคลหรือทรัพย์สินในที่ที่อยู่นอกเขตอำนาจของรัฐใด ๆ" ไม่ได้แสดงไว้ที่ใดว่า บุคคลหรือทรัพย์สินต้องอยู่บนเรือหรืออากาศยาน อย่างที่ปรากฏในข้อ 101(1) ของอนุสัญญากฎหมายทะเล (ข้อ 15(1) ของอนุสัญญาทะเลหลวง) จะตีความว่าอย่างไร ดูเหมือนจะมีความเห็นลงรอยกันว่า บุคคลหรือทรัพย์สินในวงเล็บสองต้องอยู่บนเรือหรืออากาศยานด้วย การ

⁵¹ D.H.N.Johnson, "Piracy in Modern International Law",

Transactions of the Grotius Society. 43 (1957), p.68.

กระทำของนายมิลล่าจึงไม่ใช่โจรสลัด แต่เป็นความผิดตามกฎหมายภายในของรัฐเจ้าของขงเรือเอง อย่างไรก็ตาม ตามปัญหาที่ยังไม่มีคำตอบอันเป็นที่ยุติ เพราะเมื่อดูจากถ้อยคำในตัวบทโดยไม่มีลักษณะหรือคำใดแล้ว การกระทำของนายมิลล่าเป็นโจรสลัด

ตามข้อ 100 และ 101(2) ของอนุสัญญากฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 (ข้อ 14 และ 15 ของอนุสัญญาทะเลหลวง ค.ศ. 1958) จะเห็นได้ว่าโจรสลัดอาจเกิดขึ้นในทะเลหลวงอย่างหนึ่ง หรือในที่อื่นใดภายนอกเขตอำนาจของรัฐใด ๆ อย่างหนึ่ง ในปัจจุบัน ดินแดนที่มนุษย์ยังค้นไปไม่ถึงแทบจะหมดสิ้นไปแล้ว แม้แต่เกาะร้างกลางทะเลหลวงในสมัยนี้ก็มักจะมีรัฐใดรัฐหนึ่งอ้างความเป็นเจ้าของอยู่เสมอ ปัญหาโจรสลัดในที่ที่อยู่นอกเขตอำนาจของรัฐใด (unowned territory) จึงแทบจะเป็นปัญหาทางทฤษฎีไป อย่างไรก็ตาม ที่ว่า "การทำงานนอกเขตอำนาจของรัฐใด" ก็ยังมีที่ใช้ร่วมกัน เช่น ในอากาศยานนอกเขตอำนาจของรัฐใด กล่าวคือ พื้นอากาศเหนือทะเลหลวง เป็นต้น เช่น เครื่องบินประเทศ เอ บินจี้ เครื่องบินส่วนตัวของมหาเศรษฐีคนหนึ่งกลางอากาศเหนือทะเลหลวง กรณีอาจปรับเข้ากับข้อ 101(2) ของอนุสัญญากฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ได้

3.3.2 ทะเลอาณาเขต ปัญหาคือ ตามอนุสัญญากฎหมายทะเลทั้งสองฉบับโจรสลัดจะไม่มีโอกาสเกิดขึ้นในทะเลอาณาเขต หรือน่านน้ำภายในของรัฐชายฝั่งได้เลย นักนิติศาสตร์บางคนเห็นว่า ถ้ารัฐชายฝั่งเป็นรัฐที่อ่อนแอ ขาดแคลนอำนาจและกำลังทางเรือ ดังนี้ ถ้าเรือโจรจากทะเลหลวงเข้าปล้นเรือพาณิชย์ของรัฐชายฝั่งก็ดี รัฐที่สามก็ดี ในทะเลของรัฐชายฝั่งนั้น แล้วหนีออกมาที่ทะเลหลวงการจะเป็นว่ารัฐมหาอำนาจทางเรือจะเข้าไปจัดการกับเรือโจรไม่ได้เลย เพราะเรื่องนี้ความผิดเกิดในทะเลอาณาเขตของรัฐชายฝั่ง จึงไม่เป็นการโจรสลัดซึ่งรัฐอื่นจะใช้อำนาจของตนเข้าปราบปรามได้ รัฐอื่นที่มีอำนาจทางเรือจะเข้าแทรกแซงได้ต่อเมื่อรัฐชายฝั่งร้องขอเท่านั้น⁵² ข้อนี้จะเป็นจุดอ่อนในทางกฎหมายของอนุสัญญา

⁵² D.W. Greig, International Law, 2nd ed., (London : Butterworth, 1976), p.332. ปัญหาไม่ใช่เรื่องทางทฤษฎี กลับกลายเป็นเรื่องจริงในฟิลิปปินส์ เมื่อโจรสลัดทำผิดในทะเลอาณาเขตของฟิลิปปินส์และหนีออกมาที่ทะเลหลวง ดูร่างจาก The Hongkong Standard, August 11, 1977, p.8.

กฎหมายทะเลทั้งสองฉบับเช่นกัน แต่คงต้องยอมรับความจริงที่เป็นอยู่ เพราะถ้าหากให้โจรสลัดเกิดในน่านน้ำภายในหรือทะเลอาณาเขตของรัฐชายฝั่งได้ เรือรบของรัฐหาอำนาจถือโอกาสล่วงล้ำเข้าไปในน่านน้ำภายในและทะเลอาณาเขตของรัฐที่อ่อนแอกว่า ถือเป็นการแสดงออกซึ่งอำนาจทางการเมืองเหนือรัฐชายฝั่งซึ่งไม่น่าจะยอมรับได้เช่นกัน

3.3.3 เขตเศรษฐกิจจำเพาะ โดยที่ตามอนุสัญญากฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ได้กำหนดเขตทางทะเลขึ้นอีกเขตหนึ่ง คือเขตเศรษฐกิจจำเพาะ (the exclusive economic zone) ซึ่งเป็นบริเวณต่อจากและประชิดกับทะเลอาณาเขต⁵³ มีความกว้างขยายไม่เกิน 200 ไมล์ทะเล จากเส้นฐานที่ใช้วัดความกว้างของทะเลอาณาเขต⁵⁴ ในเขตเศรษฐกิจจำเพาะนี้ รัฐชายฝั่งมีสิทธิอธิปไตยในอันที่จะสำรวจและแสวงประโยชน์ อนุรักษ์ และจัดการเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติทั้งหลายที่มีชีวิตและไม่มีชีวิตบนพื้นดินก้นทะเล ได้พื้นดินก้นทะเลและในผิวน้ำที่อยู่เหนือขึ้นไป กับทั้งมีอำนาจโดยเฉพาะที่อนุสัญญากฎหมายทะเลให้ไว้ในเรื่องการสร้างและใช้เกาะเทียม วิทยาศาสตร์ทางทะเล และสงวนรักษาสภาพแวดล้อมทางทะเล⁵⁵

นอกจากนั้น ในเขตเศรษฐกิจจำเพาะนี้เอง ข้อ 58 ของอนุสัญญากฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ให้นำข้อ 88 ถึง 115 และหลักการอื่นของกฎหมายระหว่างประเทศมาใช้ในสิ่งที่ตรงเท่าที่ไม่ขัดกับข้ออื่น ๆ ของหมวดนี้ กล่าวในภาษาที่เป็นรูปธรรมยิ่งขึ้นก็คือ ให้นำเรื่องโจรสลัดมาใช้ในเขตเศรษฐกิจจำเพาะด้วยตนเอง

3.4 การบังคับใช้กฎหมายในทะเลหลวงและเขตเศรษฐกิจจำเพาะ

เพื่อให้การกำราบปราบปรามโจรสลัดเป็นผลจริงจังตั้งแต่นั้น ทุกรัฐมีสิทธิที่จะตรวจทะเลหลวงโดยใช้เรือรบของตนให้เป็นไปโดยเรียบร้อย และปลอดภัยโดยมีอำนาจตามที่

⁵³ ข้อ 55 ของอนุสัญญากฎหมายทะเล ค.ศ. 1982

⁵⁴ ข้อ 57 ของอนุสัญญากฎหมายทะเล ค.ศ. 1982

⁵⁵ ข้อ 56 ของอนุสัญญากฎหมายทะเล ค.ศ. 1982

กฎหมายระหว่างประเทศให้ไว้คือ การตรวจเยี่ยมเรือ การค้นและยึดเรือโจรสลัด การไล่ติดตามเรือโจรสลัด

3.4.1 การตรวจเยี่ยมเรือ (right of visit and right of approach) โดยหลักแล้วเรือรบของชาติหนึ่งย่อมไม่อาจใช้สิทธิตรวจเยี่ยมเรือของอีกชาติหนึ่งซึ่งกำลังสัญจรไปมาในทะเลหลวงได้เพราะทะเลหลวงเปรียบเหมือนเส้นทางสาธารณะที่ใคร ๆ ย่อมมีสิทธิสัญจรไปมาได้อย่างอิสระ ประกอบกับถ้าปล่อยให้เรือรบชาติใดชาติหนึ่งเข้าหยุดเรือสินค้าและตรวจสอบได้แล้ว จะเป็นการทำให้การคมนาคมและการค้าทางทะเลประสบกับความล่าช้าและยุ่งยาก ชาตินิโฆล่าทางเรือชาติใดชาติหนึ่งอาจถือโอกาสครองความเป็นเจ้าทะเล ด้วยการแสดงบทบาทเป็นตำรวจโลกเสียเลย ซึ่งรังแต่จะมีผลเสียและขัดกันหลักการของกฎหมายระหว่างประเทศที่ว่า ทะเลหลวงเป็นทะเลเปิดสำหรับทุกชาติใช้ร่วมกัน* แต่ทั้งนี้ในทางปฏิบัติก็เป็นจริงอยู่เช่นกันว่า เสรีภาพในทะเลหลวงย่อมเป็นของล่อใจแก่พวกมิชอบในทะเลเช่นกัน หากเสรีภาพนี้เป็นไปโดยไม่มีการตรวจสอบบ้างแล้ว ความปลอดภัยในทะเลก็จะไม่เกิดขึ้น พวกโจรสลัดก็จะมีที่ว่างสำหรับการสัญจรไปมาอย่างสะดวกเพื่อคอยดักปล้นเรือเหยื่อของตนต่อไปไม่มีสิ้นสุด ดังนั้น หลักกฎหมายระหว่างประเทศเดิมที่เคยจำกัดจำเพาะให้สิทธิแก่รัฐซึ่งเข้าสงครามมีสิทธิเข้าเยี่ยมและตรวจเรือค้าขายของรัฐที่เป็นกลางได้เพื่อให้รัฐนั้นรักษาความเป็นกลางโดยเคร่งครัด ไม่เข้าช่วยเหลือรัฐที่ทำสงครามโดยตรงหรือทางอ้อม สิทธิของคู่สงคราม (belligerent right) ดังกล่าวก็ขยายมาถึงในยามสันติด้วยว่า เรือรบซึ่งพบเรือสินค้าต่างชาติในทะเลหลวงอาจใช้สิทธิตรวจตราหรือตรวจสอบขงเรือก็ได้ ในกรณีที่มีเหตุควรสงสัยจริง ๆ ว่า

* หลักการนี้ ปรากฏในข้อ 89 ของอนุสัญญากฎหมายทะเล ค.ศ.1982 "ไม่มีรัฐใดอาจอ้างสิทธิที่จะทำให้ส่วนใดส่วนหนึ่งของทะเลหลวงตกอยู่ในอำนาจอธิปไตยของตน" (เทียบข้อ 2 อนุสัญญาทะเลหลวง ค.ศ.1958)

- ก) เรือที่นักระทำการอันเป็นโจรสลัด
- ข) เรือที่นักระทำการค้าทาส
- ค) เรือที่นัประจําจากสัญชาติ หรือ
- ง) แม้ว่าจะชักธงต่างชาติหรือไม่ยอมแสดงธงของตน* เรือชั้น

ตามความเป็นจริงมีสัญชาติเดียวกับเรือรบลำนั้น**

เมื่อเรือสินค้าที่ถูกตรวจสอบโดยเรือรบ ถูกสอบถามโดยเรือรบ เรือสินค้ามีหน้าที่เพียงแสดงรายละเอียดของเรือสินค้าและสัญชาติของเรือ ตามวิถีทางปกติของการเดินเรือ ถ้าผู้บังคับการเรือรบยังไม่พอใจ เขาอาจส่งเรือในบังคับบัญชาของตนไปยังเรือสินค้าที่ต้องสงสัยนั้นด้วยความเสี่ยงของตนเอง กล่าวคือเรือรบอาจตรวจสอบเอกสารและตรวจสอบบนเรือสินค้าต่อไป ถ้าข้อสงสัยของผู้บังคับการเรือรบถูก คือเรือสินค้าเป็นเรือโจรสลัดก็ดี เรือค้าทาสก็ดี เรือที่ไม่แสดงสัญชาติโดยแท้จริงของตนเองก็ดี เขาก็จะใช้สิทธิยึดเรือต่อไป แต่ถ้าข้อสงสัยของผู้บังคับการเรือรบ ไม่มีมูลแล้ว รัฐที่เรือรบนั้นสังกัดอยู่ต้องชดเชยความ

* ไม่มีข้อบทใดในอนุสัญญากฎหมายทะเลบังคับให้เรือต้องชักธงขณะเดินเรือ มีการอ้างถึงโดยนัยตามข้อ 90 ของอนุสัญญากฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ว่า "รัฐทุกรัฐไม่ว่าจะเป็นรัฐชายฝั่ง หรือรัฐไร้ชายฝั่ง มีสิทธิที่จะเดินเรือโดยชักธงของตนในทะเลหลวง" (เทียบข้อ 4 อนุสัญญาทะเลหลวง ค.ศ. 1958)

** ดูข้อ 110 อนุสัญญากฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 เทียบกับข้อ 22 อนุสัญญาทะเลหลวง ค.ศ. 1958 อนุสัญญากฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 เพิ่มเหตุควรสงสัยจากเดิม 2 ประการ คือ เรือที่นักระทำการออกอากาศโดยไม่ได้รับอนุญาต และเรือที่นัประจําจากสัญชาติ ในประการแรก ยังไม่มีทางปฏิบัติมากพอที่จะถือเป็นกฎหมายจารีตประเพณีระหว่างประเทศ จึงไม่ได้รับอนุญาตด้วย

เสียหายที่เรือสินค้านั้นได้รับอย่างเต็มที่⁵⁶ และรัฐเจ้าของเรือนั้นอาจต้องเสียหายอย่างแรง
ในวงการระหว่างประเทศ เรือที่จะเข้าตรวจนี้กฎหมายระหว่างประเทศยอมให้จำเพาะเรือรบ
และเรือที่ได้รับอนุญาตจากรัฐบาลเท่านั้น⁵⁷

3.4.2 การค้นและยึดเรือโจรสลัด (right of search and seizure of piratical ships) นอกจากการสอบถามหรือตรวจสอบเอกสารประจำเรือแล้ว เรือรบยังอาจมีสิทธิที่จะทำการตรวจค้นเรือพาณิชย์หรือเรืออื่นใดที่มีวิธได้ การตรวจค้นนี้ถ้าหากกระทำต่อเรือสังกัดทางการเมืองเดียวกันย่อมไม่มีปัญหาเป็นสิ่งที่ทำได้ ไม่ว่า ณ ที่ใด ๆ เพราะเรือรบมีหน้าที่เป็นตำรวจของชาติในส่วนที่เกี่ยวกับเรือพาณิชย์⁵⁸

ตามอนุสัญญากฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ให้อำนาจเรือรบยึดเรือหรืออากาศยานโจรสลัดได้เพียงแต่ในทะเลหลวง หรือในที่อื่นใดนอกเขตอำนาจของรัฐ ซึ่งหมายความว่าเรือรบไม่มีสิทธิตามเข้าจับ ค้น และยึดเรือโจรสลัดในทะเลอาณาเขตของรัฐชายฝั่งได้ มิฉะนั้นจะกลายเป็นการละเมิดอธิปไตยของรัฐอื่น อันทำให้รัฐที่ก่อการละเมิดนั้นมีความรับผิดชอบระหว่างประเทศต่อรัฐที่ถูกละเมิดได้ ในเรื่องนี้ เคยมีกรณีตัวอย่างระหว่างประเทศหลายครั้ง เช่น ในคดีเรือเชสลาปีเก้ (Chesapeake) เมื่อปี ค.ศ. 1863 เรือเชสลาปีเก้ถูกพวกผู้สนับสนุนรัฐบาลสมาพันธรัฐ หรือรัฐฝ่ายใต้ในสงครามกลางเมืองสหรัฐยึดไปและแล่นไปชนสินค้า และเติมเสบียงที่มลรัฐโนวาสโกเชีย (Nova Scotia) ของแคนาดา ซึ่ง

⁵⁶ ข้อ 110 วรรค 2 และ 3 ของอนุสัญญากฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 (ข้อ 22 วรรค 2, 3 ของอนุสัญญาทะเลหลวง ค.ศ. 1958)

⁵⁷ ข้อ 110 วรรค 4 และ 5 อนุสัญญากฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 (ข้อ 22 อนุสัญญาทะเลหลวง ค.ศ. 1958 ใช้คำว่าเรือรบตลอด ไม่ได้ให้อำนาจเรือรัฐบาลประเภทอื่นใช้สิทธินี้)

⁵⁸ กนต์ธีร์ ศุภมงคล, กฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีเมือง (พระนคร, โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, พ.ศ. 2495), หน้า 164.

ขณะนี้เป็นอาณานิคมของอังกฤษ รัฐบาลสหรัฐฯ ได้ส่งเรือรบออกติดตามค้นเรือเซสลาปิเก้ เรือรบเอลล่าและแอนนี่ (Ella and Annie) พบเรือเซสลาปิเก้ ซึ่งขณะนั้นกำลังอยู่ในสภาพใกล้อัปปางจึงจับกุมและยึดเรือนี้ไว้ได้ในน่านน้ำของคานาดา จึงส่งเรือให้กับรัฐบาลอังกฤษ โดยมีเงื่อนไขว่า ให้อังกฤษส่งคนอเมริกาและคนอังกฤษอีกสองคนที่พบบนเรือให้แก่รัฐบาลสหรัฐฯ ต่อมาปรากฏว่าระหว่างอยู่ในการควบคุมของอังกฤษนักโทษหนีไปได้ โดยมีข่าวลือว่าอังกฤษปล่อยให้หนีไปเอง รัฐบาลสหรัฐฯ ไม่พอใจในเรื่องนี้ และส่งคำขอขมามายังอังกฤษ โดยอ้างว่าที่คนของตนเข้าไปจับเรือเซสลาปิเก้ในน่านน้ำอังกฤษ เพราะเกิดจากความรักชาติและอุทิศตนอย่างแรงกล้าที่จะนำตัวพวกนอกกฎหมายเหล่านี้มาลงโทษให้ได้ อังกฤษยอมรับคำขอขมา และศาลอังกฤษเองพิจารณาว่าคนบนเรือเซสลาปิเก้ไม่ได้กระทำการโจรสลัด เพราะกระทำไปโดยเหตุที่เป็นคู่สงครามกับสหรัฐฯ⁵⁹

อีกเรื่องคือ กรณีเรือฟลอริดา (Florida) ของฝ่ายสมาพันธรัฐ ถูกเรือลาดตระเวนวาชูเซท (Wachusett) ของรัฐบาลสหรัฐฯตามเข้าไปจับกุมยึดที่ท่าเรือบาไฮ (Bahia) ในประเทศบราซิล เมื่อเดือนตุลาคม ค.ศ.1864 สหรัฐฯยอมรับว่าละเมิดต่อกฎหมายระหว่างประเทศ และในปี ค.ศ.1866 รัฐบาลสหรัฐฯได้ส่งเรือของตนไปยังน่านน้ำที่มีการละเมิดเกิดขึ้น เพื่อแสดงความเสียใจอย่างลึกซึ้งกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น⁶⁰

เมื่อมีการยึดเรือหรืออากาศยานโจรสลัดแล้ว อำนาจที่จะพิจารณาคดีและตัดสินความตกอยู่กับรัฐที่กระทำการยึดเรือหรืออากาศยานโจรสลัด แต่ทั้งนี้ ไม่เป็นการ

⁵⁹ Wheaton, International Law (8th ed), Sec.428 Footnote by Dana, pp.521-524. อ้างใน Harvard Research, Piracy, หน้า 835-837.

⁶⁰ Wharton, International Law Digest (2nd ed.), Sec.27, p.74. อ้างใน Harvard Research, หน้า 837-838.

ตัดสิทธิของบุคคลที่สามซึ่งกระทำการโดยสุจริต⁶¹ ตัวอย่างเช่น คนที่สามถูกปล้นเรือไป แล้วโจรเอาเรือไปทำการโจรสลัดในทะเลหลวง บุคคลที่สามก็อาจร้องเข้ามาในคดีขอเรือคืนได้ แต่ถ้อยคำยังก่อให้เกิดข้อสงสัยว่า ไม่ตัดสิทธิคนที่สามหมายถึงสิทธิจำเพาะที่กฎหมายของรัฐที่ยึดเรือโจรสลัดกำหนดอนุญาตไว้หรือเป็นสิทธิถาวร เช่นถ้ารัฐที่ยึดเรือโจรสลัดได้กำหนดให้เรียกเรือคืนได้ภายในหนึ่งปี คนที่สามมาเรียกเรือเมื่อเวลาผ่านไปสองปีจะเรียกคืนได้หรือไม่ ข้อนี้ยังไม่แน่นอน แต่ตามหลักแล้วน่าจะหมายถึงสิทธิของคนที่สามเท่าที่กฎหมายภายในของรัฐที่ตัดสินคดีนั้นอนุญาตไว้เท่านั้น

ถ้าการยึดเรือหรืออากาศยานกระทำไปโดยไม่มีเหตุผลเพียงพอ รัฐผู้ทำการยึดเรือต้องรับผิดชอบต่อรัฐเจ้าของธงเรือ (flag state) สำหรับความเสียหายที่เกิดขึ้น⁶² สิทธิการตรวจเยี่ยม การค้น และการยึดเรือโจรสลัดนั้นมีพื้นฐานมาจากสิทธิของคู่สงครามในยามสงครามนั่นเอง⁶³ ฉะนั้น ในยามสันติเมื่อนำหลักการนี้มาใช้ รัฐที่ทำการเยี่ยมและค้นเรือจำต้องกระทำด้วยความระมัดระวังที่สุดและเท่าที่จำเป็นเพื่อป้องกันผลประโยชน์ของรัฐตน และไม่ก่อให้เกิดการเดินเรือในทะเลหลวงต้องติดขัดขาดตอนลง การตรวจและค้นเรือจึงต้องไม่กระทำถึงจนกลายเป็นเรื่องใช้สิทธิตามกฎหมายระหว่างประเทศโดยฉ้อฉล ซึ่งอาจทำให้รัฐที่ตรวจเยี่ยมและค้นเรือเกิดความรับผิดชอบระหว่างประเทศขึ้นได้

⁶¹ ข้อ 105 สนธิสัญญากฎหมายทะเล ค.ศ.1982 (ข้อ 19 สนธิสัญญาทะเลหลวง ค.ศ.1958)

⁶² ข้อ 106 สนธิสัญญากฎหมายทะเล ค.ศ.1982 (ข้อ 20 สนธิสัญญาทะเลหลวง ค.ศ.1958)

⁶³ Charles Cheney Hyde, op.cit., Footnote 18, p.764.

เรือรบหรืออากาศยานทหาร เรือหรืออากาศยานซึ่งมีเครื่องหมาย
ชัดเจนและบ่งชัดว่าใช้ในราชการของรัฐบาลและได้รับมอบอำนาจเพื่อการนั้นมีสิทธิทำการยึด
เรือและอากาศยานโจรสลัด⁶⁴ แต่ทั้งนี้ต้องเข้าใจว่าหลักการนี้ไม่ได้หมายความว่า
เรือสินค้าจะไม่มีสิทธิต่อสู้เพื่อเอาชนะโจรสลัดและยึดเรือโจรสลัดได้เลยเป็นธรรมดาว่าเมื่อโจรสลัด
มาปล้นเรือพาณิชย์ เรือพาณิชย์อาจใช้สิทธิป้องกันตนเองและตีได้เรือโจรสลัดได้ แม้กระทั่งถ้า
เรือพาณิชย์มีกำลังมากพอก็อาจจะยึดเรือโจรสลัดส่งมอบแก่เรือรบหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐใดรัฐ
หนึ่งได้ แต่การยึดของเรือพาณิชย์ดังกล่าวไม่ใช้การยึดตามนัยของอนุสัญญากฎหมายทะเลทั้งสอง
ฉบับ แต่เป็นไปตามหลักทั่วไปของกฎหมายระหว่างประเทศเอง⁶⁵

3.4.3 การไล่ติดตามเรือโจรสลัด นอกจากสิทธิที่จะตรวจเยี่ยมเรือและ
สิทธิที่จะค้นและยึดเรือแล้ว เรือรบยังมีสิทธิไล่ติดตามพลันเรือโจรสลัดอีกด้วย* ก่อนที่จะมี
อนุสัญญาทะเลหลวง ค.ศ. 1958 และอนุสัญญากฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 ใช้นั้น ความเห็นทาง
นิติศาสตร์ในเรื่องสิทธิไล่ติดตามพลันนั้นไม่สู้ลงรอยกันนัก การไล่ติดตามเรือโจรสลัดอาจเริ่ม
กระทำจากทะเลอาณาเขตของรัฐที่เรือรบของตนไล่ติดตามเรือโจรสลัดอย่างหนึ่ง หรือการไล่
ติดตามเริ่มมาจากทะเลหลวงเข้าสู่ทะเลอาณาเขตของรัฐอื่นอีกอย่างหนึ่ง ในประการแรกดู

⁶⁴ ข้อ 107 อนุสัญญากฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 (ข้อ 21 อนุสัญญาทะเลหลวง ค.ศ. 1958)

⁶⁵ ดูบทวิจารณ์ข้อ 45 ของร่างอนุสัญญากฎหมายทะเลที่เสนอโดย ILC เมื่อปี ค.ศ. 1956 (ตรงกับข้อ 21 อนุสัญญาทะเลหลวง ค.ศ. 1958) ใน ILC Yearbook 1956 (Volume II), p.283.

* สำหรับเรือสินค้าหรือเรืออื่นใดอาจไล่ติดตามเรือโจรสลัดได้ตามหลักการป้องกันตัวเอง (self-defense) แต่ไม่ใช่โดยอนุสัญญากฎหมายทะเลนี้

เหมือนจะรับประกันว่าทำได้โดยสมบูรณ์ อนุสัญญากฎหมายทะเลทั้งสองฉบับก็รับรองข้อนี้เช่นกัน⁶⁶ แต่ในประการหลังที่ว่าไล่ติดตามจากทะเลหลวงเข้าสู่ทะเลอาณาเขตของรัฐอื่น ยังมีปัญหาอยู่ว่าจะทำได้หรือไม่ และจะเป็นการล่วงละเมิดอำนาจอธิปไตยของรัฐชายฝั่งหรือไม่

3.4.3.1 การติดตามจากทะเลหลวงหรือเขตเศรษฐกิจจำเพาะมายังทะเลอาณาเขต ทางปฏิบัติของรัฐมหาอำนาจ เช่น อังกฤษและอเมริกาไม่ตรงกันนัก ในคดี "เดอะมาเจลแลนไพเรตส์" (The Magellan pirates)⁶⁷ ศาลอังกฤษว่าเรือโจรสลัดอาจถูกไล่ติดตามจากทะเลหลวงเข้าสู่ทะเลอาณาเขตของรัฐชายฝั่งได้ แต่ในคดีเชสซาปีเก้ (Chesapeake)⁶⁸ และกรณีเรือฟลอริดา (Florida)⁶⁹ รัฐบาลอเมริกันยอมขอขมาที่เรือรบของตนติดตามเรือของฝ่ายสมานมิตรรัฐลูกค้าน่านน้ำของแคนาดาและบราซิล จะเห็นว่าทางปฏิบัติของรัฐต่างกันอยู่ อังกฤษซึ่งเป็นเจ้าทะเลและมหาอำนาจทางเรือขณะนั้นต้องสร้างทางปฏิบัติเพื่อขยายอำนาจการตรวจในทะเลของตนออกไปให้กว้างขวางยิ่งขึ้น ขณะที่สหรัฐอเมริกาซึ่งขณะนั้นอ่อนแอกว่าไม่ต้องการให้มีการขยายอำนาจการตรวจในทะเลเข้ามาถึงน่านน้ำอาณาเขตของรัฐชายฝั่งได้ เพราะรัฐอำนาจทางเรืออาจฉวยโอกาสล่วงล้ำอำนาจอธิปไตยของตนโดยข้ออ้างง่าย ๆ ว่าเพื่อปราบปรามโจรสลัด ในร่างข้อบทว่าด้วยโจรสลัดของมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ดยอมรับสิทธิไล่ติดตามโจรสลัดแม้จะเข้าไปในทะเลอาณาเขตของรัฐอื่น เว้นแต่ว่ารัฐชายฝั่งจะห้ามไว้และเมื่อผู้ขับไล่จับเรือโจรสลัดได้ ผู้ขับไล่ต้องบอกกล่าวโดยพลันให้รัฐชายฝั่งทราบและต้องมอบเรือและสิ่งของ ตลอดจนบุคคลที่จับได้ให้แก่รัฐชายฝั่ง ถ้ารัฐชายฝั่งไม่ยอมรับมอบโจรสลัดและเรือโจรสลัดดังกล่าว ผู้จับอาจดำเนินการเหมือนกับว่าตนได้จับ

⁶⁶ ดูข้อ 111 อนุสัญญากฎหมายทะเล ค.ศ.1982 (ข้อ 23 อนุสัญญาทะเลหลวง ค.ศ.1958)

⁶⁷ The Magellan pirates, op.cit. footnote 20.

⁶⁸ The Chesapeake, op.cit. footnote 53.

⁶⁹ The Florida, op.cit. footnote 54.

เรือสลัดในทะเลหลวง⁷⁰

พิจารณาแนวโน้มในปัจจุบันเห็นว่า การไล่ติดตามจากทะเลหลวง หรือแม้แต่จากเขตเศรษฐกิจจำเพาะเข้าไปในทะเลอาณาเขตของรัฐอื่นคงจะกระทำมิได้ เพราะอนุสัญญากฎหมายทะเลทั้งสองฉบับ ไม่ได้ให้สิทธิไว้ในเรื่องนี้ แต่ถ้าไล่ติดตามจากทะเลหลวงเข้าสู่เขตเศรษฐกิจจำเพาะของรัฐอื่นหรือกระทั่งเขตต่อเนื่อง ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของเขตเศรษฐกิจจำเพาะข้อนี้ทำได้ไม่มีปัญหาโดยถือหลักว่าทะเลหลวงหรือเขตเศรษฐกิจจำเพาะใน ส่วนของการคมนาคมทางทะเล รัฐทั้งปวงมีเสรีภาพในการเดินเรือ ซึ่งต้องรวมถึงสิทธิไล่ติดตามเพราะเป็นเครื่องมือประกันเสรีภาพดังกล่าวนี้

3.4.3.2 การติดตามจากทะเลอาณาเขตมายังทะเลหลวงหรือเขตเศรษฐกิจจำเพาะของรัฐอื่น กล่าวสำหรับการไล่ติดตามจากทะเลอาณาเขตออกมายังทะเลหลวงหรือเขตเศรษฐกิจจำเพาะของรัฐอื่นนั้น หลักกฎหมายทะเลสอดคล้องกับหลักการไล่ติดตามพหลัน (hot pursuit) กล่าวคือ จะกระทำโดยมีเงื่อนไขต่อไปนี้

3.4.3.2.1 การไล่ติดตามเริ่มเมื่อเรือต่างชาติซึ่งอยู่ในน่านน้ำภายใน ทะเลอาณาเขตหรือเขตต่อเนื่องของรัฐที่ติดตาม

3.4.3.2.2 การติดตามอาจเริ่มต้นได้เมื่อได้ให้สัญญาณให้หยุดที่เห็นได้ด้วยตาหรือฟังได้ด้วยหูในระยะห่างที่เรือต่างชาติจะเห็นหรือได้ยิน

3.4.3.2.3 การติดตามต้องไม่ขาดตอน

⁷⁰ ดูรายละเอียดในข้อ 7, 8 ของร่างข้อบทของฮาร์วาร์ด Harvard Research, piracy, op.cit. Footnote 7. คำรากกฎหมายระหว่างประเทศเก่า ๆ ของไทยก็ถือหลักเช่นเดียวกับร่างของฮาร์วาร์ด ดู หลวงวิเทศจรยรักษ์, กฎหมายระหว่างประเทศแผนกคดีเมือง (เล่ม 1), (พระนคร, บริษัทคณะช่างจำกัด, พ.ศ.2495), หน้า 80.

3.4.3.2.4 การไล่ติดตามต้องหยุดทันทีเมื่อเรือที่ถูกติดตามเข้าไปในทะเลอาณาเขตของรัฐผู้ถูกติดตามหรือรัฐที่สาม

3.4.3.2.5 การติดตามทำได้โดยเรือหรืออากาศยานทางทหาร หรือเรือหรืออากาศยานของรัฐบาลอื่นที่ได้รับมอบอำนาจเพื่อการติดตาม

กล่าวโดยสรุป โดยอาศัยหลักเสรีภาพในทะเลหลวงกล่าวคือไม่มีรัฐใดมีอำนาจอธิปไตยใดในทะเลหลวง ฉะนั้น โดยหลักแล้วจึงไม่มีรัฐใดอาจจะเข้าใช้อำนาจชนิดใดต่อเรือต่างชาติในทะเลหลวงได้* เว้นแต่กรณีในอนุสัญญากฎหมายทะเลในเรื่องของโจรสลัด การค้าทาส การไล่ติดตาม และสิทธิตรวจเยี่ยมเรือตามอนุสัญญาเท่านั้นที่รัฐอาจใช้อำนาจของตนเหนือเรือของรัฐอื่นได้

3.5 ปัญหาเรื่องเขตอำนาจศาล

ปัญหาที่มีผู้สงสัยกันมาก คือ โจรสลัดเป็นความผิดตามกฎหมายระหว่างประเทศโดยตรง หรือการกระทำอันเป็นโจรสลัดเป็นมูลฐานก่อให้เกิดเขตอำนาจของรัฐเหนือการกระทำนั้น

ปัญหานี้มีผู้ให้ความเป็นสองทาง คือ

ความเห็นหนึ่ง เห็นว่า โจรสลัดเป็นความผิดระหว่างประเทศ (International crime) และการที่แต่ละรัฐมีเขตอำนาจทางอาญาครอบคลุมมาถึงเรื่องโจรสลัดและอาจจะใช้เขตอำนาจที่มีเหนือคดีโจรสลัดทำการพิจารณาและลงโทษโจรสลัดที่กระทำการเรือของอีกรัฐหนึ่งในทะเลหลวงได้นั้นแสดงโดยนัยว่าการจะใช้เขตอำนาจเหนือคดี

* ดูคดี Lotus Case (1972), P.C.I.J., Ser A, no.10 p.25 และดูข้อ 91 อนุสัญญากฎหมายทะเล ค.ศ.1982 (ข้อ 6 อนุสัญญาทะเลหลวง ค.ศ.1958) "เรือจกใช้เดินภายใต้ธงของรัฐเพียงรัฐเดียวเท่านั้น และจกอยู่ภายใต้อำนาจจำเพาะของรัฐนั้นเมื่ออยู่ในทะเลหลวง นอกจากในกรณีพิเศษซึ่งได้บัญญัติไว้อย่างชัดแจ้งระหว่างประเทศหรือในอนุสัญญานี้ ฯลฯ"

โจรสลัดเพื่อลงโทษโจรได้เต็ม การกระทำโจรสลัดนั้นจะต้องเป็นสิ่งที่ผิดกฎหมายระหว่างประเทศเสียก่อน กล่าวง่าย ๆ อีกทางหนึ่งก็คือ กฎหมายระหว่างประเทศจะต้องกำหนดว่าการกระทำอย่างใดเป็นโจรสลัดและต้องห้ามโดยกฎหมายระหว่างประเทศเสียก่อน รัฐจึงเอื้อมมือเข้ามาใช้เขตอำนาจได้⁷¹ แต่เพราะสภาพบังคับของกฎหมายระหว่างประเทศไม่มีลักษณะเด็ดขาดเช่นกฎหมายภายใน กฎหมายระหว่างประเทศหาได้สร้างศาลพิเศษระหว่างประเทศเพื่อไต่สวนผู้กระทำความผิดดังกล่าว โดยตัวของกฎหมายระหว่างประเทศเองแล้วจึงยังไม่มีมาตรการลงโทษผู้กระทำอันเป็นโจรสลัดโดยตรง นอกจากต้องสืบมือของแต่ละรัฐให้จัดการและลงโทษการกระทำอันเป็นโจรสลัดในลักษณะที่ว่าแต่ละรัฐใช้สิทธิป้องกันตัวเอง (self-defense) ทั้งเพื่อประโยชน์ของรัฐนั้นเองและเพื่อประโยชน์ของชุมชนระหว่างประเทศ⁷²

⁷¹ ความเห็นนี้ดู Charles Cheny Hyde, op.cit., Footnote 18, p.768. J.B. Moore "Contraband of War", Philadelphia, 1912, 19, 20 และในคำพิพากษาศาลประจำยุติธรรมระหว่างประเทศในคดี Lotus (1927), op.cit., Footnote 41, p.70. และความเห็นของศาสตราจารย์ Pella และ Matsuda สมาชิกของคณะกรรมการผู้เชี่ยวชาญเพื่อการประมวลกฎหมายระหว่างประเทศของสันนิบาตชาติ ดู Report of Experts for the Progressive Codification of International Law (1926), C.196. M.70. 1927.V., p.202. D.P.O'Connell, op.cit., Footnote 23, p.967.

⁷² Richard A. Falk, The Status of Law in International Society, (New Jersey. Princeton University Press, 1970), p.139

อนึ่ง กฎหมายของบางประเทศดูเหมือนจะชี้ชัดลงไปเลยว่า โจรสลัดเป็น ความผิดตามกฎหมายระหว่างประเทศ ตัวอย่างเช่น ในกฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกา กำหนดให้มีการลงโทษผู้กระทำการอันเป็นโจรสลัดตามที่กำหนดไว้โดยกฎหมายระหว่าง ประเทศ⁷³ หรือตามกฎหมายของประเทศสเปนบางฉบับตั้งชื่อหมวดหนึ่งของการกระทำความผิด ว่า "ความผิดต่อกฎหมายระหว่างประเทศ" ซึ่งรวมเอาการกระทำอันเป็นโจรสลัดเข้าไป ด้วย⁷⁴ ดังนั้น ตามความเห็นของฝ่ายนี้ ซึ่งเป็นฝ่ายข้างน้อยจึงเห็นว่า มีแบบแผนทางปฏิบัติ บางอย่างเช่นการกระทำอันเป็นโจรสลัดเป็นการต้องห้ามตามกฎหมายระหว่างประเทศ ส่วน การใช้อำนาจของแต่ละรัฐเพื่อบังคับคดีโจรสลัดเป็นเรื่องภายหลังที่จะทำให้การโจรสลัดถูก บังคับให้มีผลจริงจังขึ้นเท่านั้น หากใช้ว่ากฎหมายระหว่างประเทศกำหนดสิทธิและหน้าที่โยงไปถึง เอกชนซึ่งไม่ใช่บุคคลตามกฎหมายระหว่างประเทศไม่

ความเห็นที่สอง ซึ่งถือเป็นความเห็นในวิทยานิพนธ์ เห็นว่า โจรสลัดไม่ใช่ ความผิดตามกฎหมายระหว่างประเทศ หากแต่เป็นการที่กฎหมายระหว่างประเทศยอมให้รัฐใช้ เขตอำนาจ (jurisdiction) ของตนเป็นพิเศษในกรณีเท่านั้น นักกฎหมายฝ่ายนี้เห็นว่า กฎหมายระหว่างประเทศคือ กฎหมายที่กำหนดความสัมพันธ์ระหว่างรัฐต่อรัฐเท่านั้น บังคับเอกชน หากใช้บุคคลตามกฎหมายระหว่างประเทศไม่ กฎหมายระหว่างประเทศจะกำหนดจำเพาะสิทธิ และหน้าที่ของรัฐไม่ใช่เอกชน ดังนั้น ในทัศนะนี้จึงเห็นว่า การกระทำโจรสลัดก่อให้เกิดเขต อำนาจลงโทษสากลแก่รัฐ แต่ไม่ได้ทำให้การนั้นเป็นความผิดโดยตรง เพราะในประการหลัง หมายความว่ากฎหมายระหว่างประเทศกำหนดกฎเกณฑ์สำหรับบังคับเอกชนโดยตรงแล้ว ทั้งนี้เทียบ

⁷³ 18 U.S.C.A.5 481 (Criminal Code, Section 290).

⁷⁴ ดู The Spanish Penal Law of the Mercantile Marine of June 21, 1923 ภาคสอง บทที่ 1

ได้กับการที่กฎหมายในรัฐกำหนดว่าการใดเป็นความผิด เป็นเรื่องรัฐบังคับเอาแก่พลเมือง
ของตน⁷⁵

จริงอยู่ แม้ในอนุสัญญากฎหมายทะเลทั้งฉบับปี ค.ศ. 1958 และ ค.ศ. 1982 จะกำหนดคำนิยามของการกระทำอันเป็นโจรสลัดไว้ก็ตาม แต่ต้องเข้าใจว่าผู้ร่างหาได้มีเจตนาที่จะประมวลความหมายของโจรสลัดตามกฎหมายภายในของแต่ละประเทศให้เป็นไปในแนวทางเดียวกันดังที่ปรากฏในคำนิยามของโจรสลัดไม่ เจตนาของกฎหมายคือเพื่อจะกำหนดเขตอำนาจของรัฐต่อการกระทำบางอย่างที่กฎหมายกำหนดไว้ว่าเป็นโจรสลัดเท่านั้น เขตอำนาจสากลที่กฎหมายระหว่างประเทศกำหนดไว้นี้ รัฐใดจะใช้หรือไม่ใช้หรือใช้เพียงบางส่วนก็ได้ โจรสลัดตามกฎหมายระหว่างประเทศก็ได้ทั้งนั้น กฎหมายระหว่างประเทศไม่เข้าไปควบคุมรัฐในการวางนโยบายทางอาญาว่าอย่างไรเป็นหรือไม่เป็นการกระทำอันเป็นโจรสลัด กฎหมายระหว่างประเทศประสงค์เพียงว่ารัฐหาอาจใช้เขตอำนาจสากลที่กำหนดไว้ในอนุสัญญากฎหมายทะเลเกินไปกว่าแนวทางกว้าง ๆ ที่อนุสัญญากำหนดไว้เท่านั้น กล่าวคือถ้าการใดเป็นโจรสลัดตามกฎหมายภายในแต่ในกฎหมายระหว่างประเทศถือว่าไม่เป็นโจรสลัด รัฐจะใช้อำนาจรัฐจัดการแก่บุคคลที่รัฐถือว่าเป็นโจรสลัดในทะเลหลวงมิได้ เช่น นายกิตติล่องเรือสำราญพร้อมโสเภณีน้อยร้อยหาความสำราญในทะเลหลวง สมมุติว่ากฎหมายภายในของมาเลเซียถือว่าการกระทำของนายกิตติเป็นโจรสลัดแต่กฎหมายระหว่างประเทศไม่เคยถือเช่นนั้น มาเลเซียจะเข้าไปจับและยึดเรือนายกิตติในทะเลหลวงไม่ได้

⁹⁶ ความเห็นฝ่ายนี้เป็นความเห็นฝ่ายข้างมาก ดู Herbert Briggs, The Law of Nations : Cases Documents and Notes, 2nd ed., (New York : Appleton Century-Cuofts, Inc., 1952) p.390. Joseph Walter Bingham, Reporter, Comments in the harvard Research, Piracy (1932), pp.759-760. D.W. Greig, op.cit., Footnote 43, p.261. Barry Hart Dubner, op.cit., Footnote 7, pp.43-44. และดูมาตรา 9 ของร่างอนุสัญญาว่าด้วยเขตอำนาจศาลทางอาญา 29 AJIL Supp. at 440-441.

อนึ่ง ข้อสันนิษฐานที่ว่าโจรสลัดเป็นเรื่องที่กฎหมายระหว่างประเทศให้รัฐมีเขตอำนาจออกไปในทะเลหลวง อาจจะได้ขีดจากข้อความในคำบทข้อ 105 ของอนุสัญญากฎหมายทะเล ค.ศ.1982 (ข้อ 19 อนุสัญญาทะเลหลวง ค.ศ.1958)ที่ว่า"ในทะเลหลวงหรือในที่อื่นใดนอกเขตอำนาจของรัฐใด ๆ รัฐทุกรัฐอาจยึดเรือหรืออากาศยานโจรสลัด ฯลฯ" แน่นนอนว่าการยึดเรือเป็นเรื่องของการบังคับใช้เขตอำนาจของรัฐอย่างหนึ่งนั่นเอง

เมื่อมีการพิจารณาปัญหาใน Harvard Research, Piracy ที่ประชุมสรุปไว้ตอนหนึ่งว่า

. . . ร่างอนุสัญญากำหนดเพียงเรื่องของเขตอำนาจ (อำนาจและสิทธิ) และหน้าที่ของรัฐในระหว่างกันเอง (Inter se) แต่ทั้งนี้ให้แต่ละรัฐตัดสินใจเองว่ากฎหมายของตน(ในเรื่องโจรสลัด) ควรเป็นอย่างไร และจะมีขอบเขตแค่ไหนในการใช้อำนาจและสิทธินั้น⁷⁶

กฎหมายระหว่างประเทศให้ เขตอำนาจพิเศษแก่รัฐในเรื่องใดบ้างที่เกี่ยวข้องกับโจรสลัด

คำว่า "เขตอำนาจ" ตามที่ใช้กันโดยทั่วไปในกฎหมายระหว่างประเทศเป็นคำที่มีความหมายกว้าง คือ หมายถึง อำนาจ (power) และสิทธิ (right) ของรัฐภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศเหนือบุคคล ทวิพยสิทธิ์หรือเหตุการณ์การกระทำซึ่งอำนาจดังกล่าวนี้รวมถึงเขตอำนาจในการวางข้อกำหนดกฎเกณฑ์ และเขตอำนาจในการบังคับการให้เป็นไปตามข้อกำหนดกฎเกณฑ์นั้น ๆ ไม่ว่าจะ เป็นไป ในรูปของการกระทำทางปกครอง (administrative action) เช่น การจับกุม หรือการยึด หรืออาจจะเป็นไป ในรูปของการกระทำในทางคดีความ (judicial action) โดยศาลหรือองค์กรของรัฐก็ได้⁷⁷

⁷⁶ Harvard Research, Piracy, op.cit., Footnote 7,p.760.

⁷⁷ พรหม อ่วมวิภา, หลักกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยเขตต่อเนื่อง : วิเคราะห์ปัญหาเขตอำนาจของรัฐชายฝั่ง, (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2533), หน้า 101-102.

ปัญหา คือ กฎหมายระหว่างประเทศให้อำนาจแก่รัฐชายฝั่งเท่าใดในทะเลหลวงหรือใน เขตเศรษฐกิจจำเพาะที่จะบังคับการตามกฎหมายภายในของตนเหนือโจรสลัดในทะเลหลวงหรือ เขตเศรษฐกิจจำเพาะ

นักนิติศาสตร์ภาคนี้ยุโรปโดยมากเห็นว่า กฎหมายระหว่างประเทศให้อำนาจพิเศษของรัฐเหนือเรือต่างชาติในทะเลหลวงในเรื่องอำนาจการปกครอง เช่นการตรวจเชื่อม การค้น และยึดเรือเท่าที่สมควร ซึ่งถ้ากฎหมายระหว่างประเทศไม่ให้อนุญาตไว้ จะทำให้การกระทำของรัฐเป็นการละเมิดต่อกฎหมายระหว่างประเทศทันที ส่วนอำนาจทางอาญาของศาล หาชู้ เป็นเรื่องที่ถูกกฎหมายระหว่างประเทศอนุญาตไว้เป็นพิเศษไม่ เพราะแต่ละรัฐมีหน้าที่และผลประโยชน์ที่จะต้องปราบปรามโจรสลัด ดังนั้น อำนาจทางอาญาของศาล (criminal judicial jurisdiction) อันได้แก่ การได้ส่วนค่าเนินคดี และลงโทษโจรสลัด จึงเป็นอำนาจทั่วไปที่แต่ละรัฐมีอยู่แล้วตามกฎหมายระหว่างประเทศไม่ต้องกำหนดไว้เป็นพิเศษอีก⁷⁸

ความเห็นข้างต้นที่ว่าอำนาจที่จะลงโทษโจรสลัดต่างชาติซึ่งกระทำความผิดในทะเลหลวงหรือเขตเศรษฐกิจจำเพาะเป็นอำนาจทั่วไปที่รัฐมีอยู่แล้วตามกฎหมายระหว่างประเทศ ได้รับการโต้แย้งโดยนักกฎหมายจากสหรัฐอเมริกาและอังกฤษซึ่งเป็นนักกฎหมายในระบบแองโกล-อเมริกัน และนักกฎหมายระหว่างประเทศจากอิตาลีและฝรั่งเศส ซึ่งเป็นนักกฎหมายภาคนี้ยุโรปส่วนน้อยที่มีความเห็นว่า อำนาจของรัฐที่จะดำเนินการฟ้องร้อง (prosecute) และลงโทษโจรสลัด เป็นอำนาจพิเศษที่กฎหมายระหว่างประเทศกำหนดไว้ เช่นเดียวกับอำนาจจับกุม และยึดเรือโจรสลัด ลูกเรือโจรสลัดและทรัพย์สินที่โจรสลัดปล้นมาได้ ดังนั้น อำนาจพิเศษที่กฎหมายระหว่างประเทศให้แก่รัฐจึงเป็นทั้งอำนาจตุลาการ บริหาร และ

⁷⁸ Paul Stiel, Der Tatbestand der Piraterie (Leipzig : Duncker and Humblot) 1905, pp.15-23. cited in Harvard Research, Piracy, op.cit., Footnote 7, pp.761-763.

นิติบัญญัติ⁷⁹ (ในแง่ที่ว่าอาจกำหนดลักษณะความผิดโจรสลัดอย่างไรก็ได้ แต่จะใช้อำนาจบริหารคือค้นและยึดได้เพียงเฉพาะลักษณะความผิดที่กฎหมายระหว่างประเทศบัญญัติไว้เท่านั้น)

สำหรับอนุสัญญากฎหมายทะเลทั้งสองฉบับคือตามข้อ 105 ของอนุสัญญากฎหมายทะเล ค.ศ.1982 (ข้อ 19 อนุสัญญาทะเลหลวง ค.ศ.1958) มีความเห็นคล้อยตามแนวความคิดของนักกฎหมายกลุ่มแองโกล-อเมริกัน ดังจะเห็นได้จากข้อความในตัวอย่างที่ว่า ". . . ศาลของรัฐซึ่งดำเนินการยึด (เรือ หรืออากาศยาน) อาจวินิจฉัยไทยที่จะลงและยังอาจกำหนดการที่จะต้องกระทำเกี่ยวกับเรือ อากาศยาน หรือทรัพย์สิน. . ." ดังนั้น ในชั้นนี้จึงสรุปได้ว่าเขตอำนาจสากลที่กฎหมายระหว่างประเทศให้แก่ทุกรัฐเป็นพิเศษ จึงเป็นเรื่องของอำนาจบริหาร นิติบัญญัติและตุลาการตามที่นักกฎหมายแองโกล-อเมริกันกล่าวอ้าง

4. ทางปฏิบัติของรัฐสมัยใหม่เกี่ยวกับการกระทำอันเป็นโจรสลัด : กรณีศึกษา (case study)

เราได้ศึกษามาโดยลำดับแล้วถึงลักษณะและความหมายของการกระทำอันเป็นโจรสลัดตามกฎหมายระหว่างประเทศดั้งเดิม ลักษณะและความหมายของโจรสลัดตามอนุสัญญาทะเลหลวง ค.ศ.1958 และอนุสัญญากฎหมายทะเล ค.ศ.1982 รวมทั้งกฎหมายจารีตประเพณีระหว่างประเทศในเรื่องของโจรสลัด ในส่วนนี้จะได้แสดงทางปฏิบัติของรัฐสมัยใหม่นับตั้งแต่ปี

⁷⁹ Harvard Research, Piracy, Ibid., pp.763-764. อนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศเคยพิพากษาว่า ศาลของเนเธอร์แลนด์ได้มีอำนาจเหนือคดีที่นายเรือชาวอังกฤษนำเรือล่าปลาวาฬของตนซึ่งเอาเหล่าจากเรือเนเธอร์แลนด์ที่กำลังลอยในทะเลหลวงในลักษณะใกล้เคียงขีปนาวุธ ดู John Bassett Moore, Digest of International Law. (Washington, D.C. : Government Printing Office, 1906), p.930. ตัวอย่างนี้แสดงว่าอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศเคยยอมรับว่าปราศจากสนธิสัญญาหรือความตกลงระหว่างประเทศ รัฐไม่มีอำนาจพิเศษใดในการพิจารณาตัดสินความที่เกิดในทะเลหลวง

ค.ศ.1958 ซึ่งมีการออกอนุสัญญาทะเลหลวง ค.ศ.1958 ขึ้นใช้ โดยจะนำตัวอย่างกรณีที่เกิดขึ้นจริง ๆ และท่าทีของรัฐต่าง ๆ มาแสดง เพื่อจะชี้ให้เห็นว่าทางปฏิบัติของรัฐในสมัยนั้นมีแนวโน้มที่เหมือนและบางส่วนเริ่มจะวิวัฒนาการแตกต่าง (deviate) ไปจากอนุสัญญากฎหมายทะเลทั้งสองฉบับอย่างไร แต่โดยที่วิทยานิพนธ์นี้ไม่ได้มุ่งเน้น "โจรสลัด" ตามกฎหมายระหว่างประเทศเพียงอย่างเดียว ฉะนั้น จะเลือกกรณีศึกษาเพียงสามเรื่องมาประกอบการวิจัยนี้โดยสรุปเท่านั้น

4.1 กรณีศึกษาระหว่างกั๊งเตมาลากับเม็กซิโก ค.ศ. 1958

เรือประมงของเม็กซิโกลอบเข้าทำการจับปลาในอาณาเขตของกั๊งเตมาลาอยู่เสมอ และอาศัยความทันสมัยของเรือหลบหนีการจับกุมของเรือตำรวจน้ำกั๊งเตมาลา ซึ่งล่าหลังกว่าไปได้อยู่เนือง ๆ ทำให้กั๊งเตมาลามีความขัดเคืองเม็กซิโกอยู่มากและประกาศจะใช้กำลังเด็ดขาดต่อเรือประมงต่างชาติที่เข้ามาจับปลาในกั๊งเตมาลา เมื่อวันที่ 31 ธันวาคม ค.ศ. 1958 กลับกลายเป็นวันสังหารหมู่ที่สะเทือนขวัญแก่กั๊งเตมาลาและเม็กซิโกมาก เมื่อเครื่องบินลาดตระเวนของกั๊งเตมาลายิงกราดเรือประมงของเม็กซิโกห้าลำ ซึ่งไม่ได้ชักธงว่าเป็นชาติใดขณะที่เรืออยู่ในน่านน้ำของกั๊งเตมาลา เป็นผลให้ชาวเม็กซิกันตาย 3 คน และบาดเจ็บ 14 คน กั๊งเตมาลายึดเรือเม็กซิโกได้ 3 ลำ ปฏิบัติการนี้ได้รับการตีพิมพ์เดือนล่วงหน้าทางสื่อมวลชนของกั๊งเตมาลาวันที่ 29 และ 30 ธันวาคม ค.ศ.1958 รัฐบาลกั๊งเตมาลาอ้างว่าเป็นการปราบปราม "โจรสลัด" (bandit pirates) และพวกก่อกวน (filibusters)

เม็กซิโกยื่นหนังสือประท้วงเมื่อวันที่ 7 มกราคม ค.ศ.1959 โจมตี กั๊งเตมาลาว่ากระทำการอันป่าเถื่อน โดยไม่คำนึงถึงชีวิตและความรู้สึกของประเทศเพื่อนบ้าน เพราะกั๊งเตมาลานั้นจะรู้ว่าเรือประมงที่ถูกโจมตีจะต้องเป็นของชาติเพื่อนบ้านของกั๊งเตมาลา ชาติใดชาติหนึ่งในอเมริกาเหนือหรือแม้แต่เม็กซิโกเอง แต่กั๊งเตมาลาก็รีบโจมตีอย่างจงใจ ทั้ง ๆ ที่อาจจะใช้วิธีอื่นเพื่อบังคับให้เรือหยุดเพื่อตรวจเยี่ยมเรือและนำเรือกลับไปท่าใกล้เคียงได้ เหตุการณ์ครั้งนี้ไม่ใช่ครั้งแรก กั๊งเตมาลาเคยทำเช่นนี้กับเรือเม็กซิโกมาก่อนแล้วเมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน ค.ศ.1956 เม็กซิโกเห็นว่าการกระทำของกั๊งเตมาลาฝ่าฝืนต่อกฎเกณฑ์ทั่วไปของกฎหมายระหว่างประเทศ และแบบแผนความประพฤติอันดีงามในระหว่างนานาอารยประเทศด้วยกัน และในบันทึกประท้วงตอนหนึ่งของเม็กซิโก กล่าวว่า

รัฐบาลของข้าพเจ้าขอคัดค้านการใช้ถ้อยคำ "โจรสลัด" และ "พวกหัวขโมย" ซึ่งกึ่งเตมาลาใช้เรียกอย่างผิด ๆ ก่อให้เกิดการออกคำสั่งให้โจมตีเรือนี้ เพราะโจรสลัดคือการกระทำด้วยกำลังที่มีขอบด้วยกฎหมายต่อบุคคลหรือทรัพย์สิน ดำเนินการต่อเรืออีกลำหนึ่งในทะเลโดยเรือของเอกชน หรือมิฉะนั้นในความหมายอย่างกว้างรวมถึงการที่ลูกเรือ หรือผู้โดยสารบนเรือก่อการจลาจลบนเรือของตัวเอง ในกรณีที่กล่าวมานี้ เรือของชาติใดก็ตามอาจติดตามโจมตีและจับกุมเรือโจรสลัดในทะเลและนำเรือกลับนำมายังเขตของตนได้ เพื่อที่ศาลของประเทศที่จับกุมเรืออาจจะพิจารณาคดีและวินิจฉัยโทษแก่โจรสลัดได้ ข้อพิจารณาเหล่านี้คงเป็นการเพียงพอว่าข้ออ้างของกึ่งเตมาลาว่า กำลังโจมตีเรือโจรสลัดในน่านน้ำของกึ่งเตมาลาเองเป็นข้ออ้างที่เหลวไหล เพราะการทำประมงโดยผิดกฎหมายไม่มีทางตีความไปได้ว่าเป็นการกระทำด้วยกำลังต่อเรือและลูกเรือของเรือลำอื่น ได้อย่างไร⁸⁰

ข้อสังเกต เม็กซิโกให้ความหมายของการกระทำอันเป็นโจรสลัดโดยอิงกฎหมายระหว่างประเทศแน่นอน เพราะกฎหมายภายในของเม็กซิโกใช้โทษหรืออ้างกับกึ่งเตมาลาไม่ได้ แต่ปัญหาคือ การก่อจลาจลบนเรือ (mutiny) ซึ่งตัดองค์ประกอบเรือเรือสองลำมาเกี่ยวข้องกับโจรสลัด เม็กซิโกถือว่าเป็นโจรสลัดด้วย แต่อนุสัญญากฎหมายทะเลทั้งสองฉบับไม่เคยถือเช่นนั้น แต่ทางปฏิบัติของรัฐอาจสร้างจารีตประเพณีระหว่างประเทศขึ้นมาใหม่แตกต่างไปจากสนธิสัญญาได้ จึงเป็นเรื่องน่าสนใจว่าอย่างน้อยเม็กซิโกก็ขยายหลักโจรสลัดเกินไปกว่าที่อนุสัญญากฎหมายทะเลทั้งสองฉบับกำหนดไว้ (รายละเอียดดูหัวข้อ 3.2.2) ส่วนทางปฏิบัติของกึ่งเตมาลาที่ถือว่าเรือประมงลอบทำการประมงในน่านน้ำตนเป็นโจรสลัด รับฟังไม่ได้แน่ เพราะไม่มีกฎหมายระหว่างประเทศทั้งในรูปสนธิสัญญาหรือจารีตประเพณีระหว่างประเทศสนับสนุนข้ออ้างของกึ่งเตมาลาเลย

⁸⁰ ดูรายละเอียดใน Marjorie W. Whiteman, Digest of International Law (Volume 4), (Washington D.C. : Department of State Publication, 1965), pp.661-663.

4.2 กรณีเรือซันตามาเรีย (Santa Maria Incident) ค.ศ.1961⁸¹

เรือซันตามาเรีย ซึ่งเป็นเรือท่องเที่ยว (cruise ship) ขนาดใหญ่ของโปรตุเกส ถูกยึดโดยนาวาเอกกาลวา (Captain Galvao) และพรรคพวกของตน ซึ่งปะปนมากับผู้โดยสารและลูกเรือประมาณ 70 คน⁸² เมื่อวันที่ 22 มกราคม ค.ศ.1961 ยามบนเรือคนหนึ่งถูกฆ่าและลูกเรือหลายคนถูกทำร้ายบาดเจ็บ นาวาเอกกาลวาประกาศว่า ตนสละยศและนามพลอัมเบอร์โต เดลกาโด (Humberto Delgado) ซึ่งกาลวาว่าเป็นผู้ชนะการเลือกตั้งประธานาธิบดีของโปรตุเกส แต่ถูกโงกการล้มคะแนนการเลือกตั้งโดยรัฐบาลเผด็จการของซาลาซาร์ (Salazar) และ "การยึดเรือลำนี้เป็นก้าวแรกเพื่อโค่นล้มเผด็จการซาลาซาร์" ข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้โดยสารบนเรือเกือบ 600 คน รวมทั้งชาวอเมริกัน ประมาณ 40 คน รัฐบาลโปรตุเกสอ้างว่าการกระทำของกาลวาเป็นโจรสลัดตามข้อ 15 ของอนุสัญญาทะเลหลวง และเรียกร้องให้พันธมิตรของโปรตุเกส เช่น อเมริกา เนเธอร์แลนด์ และอังกฤษ ช่วยค้นหาและจับกุมเรือโจรสลัด

สหรัฐอเมริกาสั่งให้ เรือรบของตนค้นหาเรือซันตามาเรียและถ้าพบให้ขึ้นตรวจเรือโดยอ้างว่าเพื่อค้นหาโจรสลัดและถ้าจำเป็นให้นำเรือกลับมาที่ท่าเรือของสหรัฐที่ใกล้ที่สุด วันที่ 25 มกราคม ค.ศ.1961 เครื่องบินตรวจการณ์ของสหรัฐพบเรือลำนี้ห่างจากตอนเหนือของปากแม่น้ำอเมซอนของบราซิล ประมาณ 700 ไมล์ มุ่งหน้าไปสู่อังโกล่า เรือลาดตระเวนสหรัฐ ได้ติดต่อกับเรือลำนี้ให้แล่นกลับไปท่าเรือเรซิเฟ (Recife) ของบราซิล และยอมจำนนโดยดี กาลวาตกลงจะยอมจำนนโดยมีเงื่อนไขว่าอังกฤษและสหรัฐจะปฏิบัติต่อเขาในฐานะผู้ก่อการปฏิวัติ (Insurgent) ไม่ใช่โจรสลัด อังกฤษและสหรัฐอเมริกายอมตามข้อ

⁸¹ Ibid., pp.665-667.

⁸² Burdick H. Brittin and Lisellote B. Watson, International Law for Seagoing Officers, (Annapolis, Maryland : Naval Institute Press, 1972), p.155.

เรือร็องของกัลเวา เมื่อมาถึงบราซิลกัลเวาและพวกได้รับอนุญาตให้ลี้ภัยการเมืองที่นั่น เมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ ค.ศ.1961

ข้อสังเกต

1) ไปรตุเกสประกาศว่าเรือลำนี้เป็นเรือโจรสลัด แต่คำประกาศของ ไปรตุเกสฝ่ายเดียวไม่ก่อให้เกิดพันธะแก่รัฐอื่นที่จะปฏิบัติต่อกัลเวาอย่างโจรสลัด ถ้าการ ประกาศของไปรตุเกสหรือกฎหมายของไปรตุเกสขยายความเกินกว่าที่กฎหมายระหว่างประเทศ กำหนดไว้⁸³

2) กัลเวาประกาศตนว่าเป็นนักรบปฏิวัติ แต่ปัญหาคือการกระทำของกัลเวา ไม่ใช่มุ่งกระทำต่อรัฐ กัลเวาและพวกยึดและใช้กำลังรุนแรงกับเรือเอกชนซึ่งไม่ใช่กำลังของ ฝ่ายรัฐบาลและผู้โดยสารจำนวนมากเป็นชาวต่างชาติด้วย ปัญหาคือจะใช้หลักสถานะของฝ่าย ปฏิวัติ (status of insurgency) เพื่อปรับให้การกระทำของกัลเวาไม่อยู่ในข่ายโจรสลัด ได้หรือไม่ ข้อเท็จจริง ปรากฏว่ากัลเวาปฏิบัติต่อชาวต่างชาติในเรือที่ตามมา เรืออย่างดี เขา ไม่ได้ทำให้คนของชาติที่สามหรือผลประโยชน์ของรัฐที่สามตกอยู่ในอันตรายแต่อย่างใด และก็ไม่ได้ทำร้ายพลเมืองไปรตุเกสคนใดในเรือด้วย ฉะนั้น จึงพอสรุปได้ว่า การกระทำของกัลเวามุ่ง โดยตรงต่อรัฐบาลไปรตุเกสเท่านั้น สถานะของกัลเวาตามกฎหมายระหว่างประเทศจึงอยู่ใน สถานะนักรบปฏิวัติ

3) อาจมีผู้โต้แย้งได้ว่า ไม่ควรถือว่ากัลเวาเป็นนักรบปฏิวัติ เพราะก่อนที่จะ ทำการปฏิวัติ เขาไม่ได้จัดตั้งองค์กรของรัฐใดขึ้น เลขการปฏิวัติของกัลเวาเป็นความแน่นแฟ้น ประกอบด้วยคนเพียงแค่ 70 คน ซึ่งไม่มีการวางแผนจริงจังที่จะล้มรัฐบาลได้ และไม่มีรัฐใด รัฐหนึ่งให้การรับรองกลุ่มของกัลเวาเลย ข้อนี้ อาจโต้แย้งได้ว่า การกระทำของฝ่ายปฏิวัติที่ไม่ ได้รับการรับรองไม่ควรถูกถือว่าเป็นการโจรสลัด แม้ว่าในอังกฤษเคยมีคดี Huascar 1877 และของอเมริกาเคยมีคดี Ambrose Light 1885 วางหลักไว้ตรงกันข้ามกับหลักนี้ก็ตาม แต่

⁸³ L.C.Green, "The Santa Maria : Rebels or Pirates" British Yearbook of International Law 37(1961), p.499.

ทางปฏิบัติของรัฐสมัยใหม่แสดงให้เห็นว่ารัฐจะไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวและแทรกแซงในกิจการกระทำของฝ่ายปฏิบัติที่ไม่มีการรับรองจากชาติเลขตราใดที่ว่าฝ่ายปฏิบัติที่ไม่ได้รับการรับรองไม่ได้กระทำการใดอุปสรรคต่อการเดินเรือของรัฐที่ 3 (ดูหัวข้อ 3.2.1.2 ที่กล่าวมาแล้ว)

4) ถ้าพิจารณาองค์ประกอบของการกระทำอันเป็นโจรสลัดตามข้อ 15 ของอนุสัญญาทะเลหลวง ค.ศ. 1958 การกระทำของกัลเวาไม่ใช่โจรสลัดตามนิยามอนุสัญญาข้างต้น เพราะไม่ได้กระทำเพื่อความมุ่งหมายส่วนตัว แต่เป็นความมุ่งหมายทางการเมือง สืบได้จากคำประกาศของกัลเวาที่ว่า "การยึดเรือเป็นก้าวแรกเพื่อล้มเผด็จการชาลาซาร์" และเพราะการกระทำของกัลเวาทำในเรือลำเดียวที่ตนเอง ไม่ปรากฏว่ามีเรือลำอื่นมากระทำต่อ ขึ้นตามมาเรื่อยไม่ กรณีจึงขาดองค์ประกอบว่าด้วยเรือสองลำไป⁸⁴

5) ทางปฏิบัติของสหรัฐอเมริกาในเรื่องนี้ไม่แน่นอน แม้ว่าในตอนแรกจะถือว่ากัลเวากระทำการโจรสลัด แต่เมื่อปรากฏว่ากัลเวาไม่ใช่ผู้ก่อการร้าย(terrorist) และไม่กระทำการใดมุ่งต่อรัฐที่สาม สหรัฐอเมริกาก็ปฏิบัติต่อกัลเวาด้วยท่าทีที่อ่อนลงและยอมให้กัลเวา

⁸⁴ Marjorie W. whiterman, Digest of International Law (Volume 4), p.666. แต่ Franck, "To Define and Punish Pirates" The Lesson of the Santa Maria : A Comment"New York University Law Review 36(1961), pp.839-840. คิดว่าเป็นการโง่ที่จะใช้หลักองค์ประกอบเรือสองลำที่มาตัดสินว่าการนี้ไม่ใช่โจรสลัด เขาเขียนว่าเขาเต็มใจที่จะยอมรับว่าการนี้ขึ้นตามมาเรื่อยไม่เข้าข่ายโจรสลัด เพราะเป็นเรื่องความประสงค์ทางการเมืองไม่ใช่ส่วนตัวมากกว่าเหตุผลเรื่ององค์ประกอบว่าต้องมีเรือสองลำ แต่ Brittin และ Watson, International Law for Seagoing Officers, pp.155-156. เห็นว่าการนี้ของกัลเวาไม่ใช่โจรสลัดก็จริง แต่ควรแก้อนุสัญญาทะเลหลวง ข้อ 15 ใหม่ โดยรับกรณีนี้เข้าเป็นโจรสลัดด้วย เขาเสนอว่าควรแก้คำว่า "private ends" เป็น "without due authority" และตัดองค์ประกอบเรื่องเรือสองลำซึ่งแคบมากออกไป

เข้าไปลี้ภัยในบราซิล มิฉะนั้น สหรัฐอเมริกาอาจจับกิลเวาและพวกส่งให้แก่รัฐบาลโปรตุเกส ได้โดยง่าย⁸⁵

4.3 กรณีเรืออาซิลเลอไร (The Achille Lauro Incident)

วันที่ 7 ตุลาคม ค.ศ. 1985 เรืออาซิลเลอไร เรือท่องเที่ยวของอิตาลีถูก กองโจรปาเลสไตน์สี่คน ซึ่งทราบต่อมาว่าเป็นกลุ่มแนวหน้าเพื่อการปลดปล่อยปาเลสไตน์ (Palestine Liberation Front) หรือ PLF ซึ่งเป็นกลุ่มนิยมความรุนแรง ซึ่งแตกตัวมาจากองค์การปลดปล่อยปาเลสไตน์ (Palestine Liberation Organization) หรือ PLO ยึดได้ขณะที่แล่นจากเมืองท่าอเล็กซานเดรียมาที่ท่าเรือซาอิด (said) ในทะเลอาณาเขตของ อิตาลีเอง กลุ่มกองโจรก่อการร้ายปะทะกับผู้โดยสารในรัฐะหนักท่องเที่ยววันเอง พวก ก่อการร้ายยึดเรือและผู้โดยสารเป็นประกันขู่ว่าพวกตนจะฆ่าผู้โดยสารบนเรือทั้งหมดและทำลาย เรือลงเสีย หากอิสราเอลไม่ปล่อยชาวปาเลสไตน์ที่อิสราเอลจับไป 50 คน และขู่ว่าได้วาง ระเบิดเรือไว้แล้วพร้อมทั้งจะระเบิดเรือทันทีเมื่อมีการจับตัวประกัน เรือถูกบังคับให้แล่นออกไปในทะเลหลวงและต่อมาปรากฏว่ากลุ่มก่อการร้ายได้สังหารชาวอเมริกันเชื้อสายยิววัย 69 คนหนึ่ง ซึ่งป่วยเป็นอัมพาตแล้วจับโยนทิ้งทะเลไป⁸⁶ สหรัฐอเมริกาประกาศว่าการกระทำของ

⁸⁵ N. Joyner, Aerial Hijacking as an International Crime (1974), pp. 109-111.

⁸⁶ ดูทั่วไปใน McGinley, "The Achille Law Affair-Implications for International" Tennessee Law Review 52(1958), p. 691, 699.

กลุ่ม PLF เป็นภาระกระทำอันเป็นโจรสลัด⁸⁷ เรือมุ่งหน้ามาที่อียิปต์ภายหลังมีการเจรจาลับว่า กลุ่มก่อการร้ายจะได้รับการปล่อยให้เป็นอิสระ ถ้าปล่อยเรือและลูกเรือทุกคนโดยปลอดภัย ผู้ก่อการร้ายได้รับการปล่อยตัวต่อมาและออกจากอียิปต์ โดยเครื่องบินโดยสารของอียิปต์มุ่งหน้าไปสู่ คูนิเซีย แต่ถูกเครื่องบินรบแบบเอฟ-14 ของสหรัฐฯ สี่เครื่องสกัดกั้นกลางอากาศและบังคับให้ เปลี่ยนเส้นทางบินไปลงที่ฐานทัพอากาศซิโกเนลล่า (Sigonella Air Base) ในเกาะซิซิลี ของอิตาลี ปรากฏต่อมาว่าอิตาลีปล่อยตัวนายอานูล แอบบาส ซึ่งอเมริกาอ้างว่าร่วมมือกับโจร ก่อการร้ายไป ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างอเมริกากับอิตาลีตึงเครียดไประยะหนึ่ง⁸⁸

ข้อสังเกต

1) ถ้าพิจารณาจากอนุสัญญาทะเลหลวง ค.ศ. 1958 ซึ่งบังคับใช้อยู่ในขณะนี้ กรณีของเรืออาซิลเลลโลไรไม่ใช้เป็นเรื่องโจรสลัด เพราะผู้กระทำไม่ได้กระทำเพื่อความ มุ่งหมายส่วนตัว แต่เป็นเรื่องการเมืองและกรณีนี้ไม่มีเรืออีกลำหนึ่งเข้ามาเกี่ยวข้อง กรณีจึงไม่

⁸⁷ ดู 24 International Legal Materials op.cit.p.1515, New York Times October 12, 1958 และกระทรวงยุติธรรมของสหรัฐอเมริกาออกหมายจับกลุ่ม ก่อการร้ายในข้อหาก่อการร้ายโดยมีตัวประกัน, สมรู้ร่วมคิดและโจรสลัดในทะเลหลวง ดู 24 International Legal Materials op.cit.pp. 1554-1557.

⁸⁸ Special Report "you can run But you can't hide" in Newsweek 21 October 1958, pp.12-20.

น่าจะถือว่าเป็นโจรสลัด⁸⁹

2) สหรัฐอเมริกาถือว่า การกระทำของกลุ่มก่อการร้ายเป็นโจรสลัดขณะที่ อิตาลีไม่ถือเช่นนั้น แต่พิจารณาว่าเป็นการฆ่าคนตายและการก่อการร้ายในทะเลหลวง (high-seas hijacking) ซึ่งกระทำในเรือของอิตาลี⁹⁰ ถ้าไม่คำนึงถึงตัวบทอนุสัญญากฎหมายทะเล ทั้งสองฉบับแล้ว ก็น่าคิดว่าการจี้เรืออาซิลเลลโลไร น่าจะเป็นเรื่องโจรสลัดได้ เพราะกองโจรมุ่งกระทำต่อลูกเรือทั้งหมดโดยไม่จำกัดเชื้อชาติและสัญชาติใด ถึงแม้คนที่ถูกฆ่าจะเป็นคนอเมริกัน แต่โจรก็มุ่งทำร้ายผู้โดยสารชาติอื่นด้วย(ต่างกับกรณีเรือซันตามาเรียซึ่งกลัวว่าไม่ได้มุ่งจะทำร้ายคนโดยสารคนใดในเรือ)และข้อสำคัญคือ ไม่มีชาติใดรับผิดชอบต่อการกระทำครั้งนี้ เรื่องการก่อการร้ายนับว่าเป็นเหตุการณ์สมัยใหม่ที่ไม่เคยมีการพิจารณาในการประชุมร่างอนุสัญญากฎหมายทะเลในส่วนที่เกี่ยวกับโจรสลัดมาก่อนเลย แต่เมื่อพิจารณาว่าการก่อการร้าย เช่น กรณีการยึดเรืออาซิลเลลโลไร ได้สร้างอันตรายและความไม่มั่นคงต่อการเดินเรือระหว่างประเทศมากกว่าหรือเท่ากับรูปแบบการโจรสลัดในอดีต กรณีเช่นนี้ควรจะจัดเป็นโจรสลัดด้วยและควรมีการแก้ไขอนุสัญญากฎหมายทะเลทั้งสองฉบับเพื่อให้คลุมถึงกรณีการก่อการร้าย

⁸⁹ Gooding "Fighting Terrorism in the 1980's : The Interception of the Achille Lauro Hijacker" 12 Yale Journal of International Law (1987), p.158,159. ยอมรับความเห็นนี้แต่เขียนด้วยว่าไม่ยุติธรรมหรือสมเหตุสมผลเท่าไร และดู Note, Towards a New Definition of Piracy : The Achille Lauro Incident 26 Virginia Journal of International Law (1986), p.723,748.

⁹⁰ Special Report "Italy and the Law : Will Justice be Done" in Newsweek 21 October, 1958, p.20.

ด้วย ข้อคิดเช่นนี้ นักปราชญ์ทางกฎหมายผู้มีชื่อเสียง เช่น ท่านออปเพนไฮม์ (Oppenheim) เท่านั้นที่มองภาพออก ท่านอื่นก็กลัวว่า

. . . โดยทางปฏิบัติที่ติดต่อกันมา แนวความคิดว่าด้วยโจรสลัดได้ขยายกว้างขึ้นจากการกระทำด้วยการปล้นทรัพย์ในทะเลหลวงโดยเอกชน และเวลานี้รวมไปถึงการกระทำที่มีชอบด้วยกฎหมายอย่างหาบเข้าสามานย์ใด ๆ ในทะเลหลวงโดยใครก็ตามที่ทำการนั้น⁹¹

ฉะนั้น ที่สหรัฐอเมริกาประกาศว่าการกระทำของกลุ่มก่อการร้ายเป็นโจรสลัดไม่ใช่ว่าจะไร้เหตุผลทางกฎหมายสัมพันธ์ข้ออ้างของตนเสียทีเดียว ในทางตรงกันข้าม สหรัฐอเมริกากำลังสร้างทางปฏิบัติของรัฐที่เข้มงวดเหนือจากอนุสัญญากฎหมายทะเลที่มีอยู่ เพราะถ้าหากถือตามข้อความในอนุสัญญาเคร่งครัดจนเกินไปจะกลายเป็นว่า อนุสัญญากฎหมายทะเลนี้เชื้อเชิญให้มีการก่อการร้ายมากขึ้นโดยอาศัยช่องโหว่ของตัวอนุสัญญาเอง จริงอยู่ อาจได้เถียงได้ว่า ปัญหาการก่อการร้ายสากลไม่มีอนุสัญญาระหว่างประเทศหลายฉบับรับรองอยู่แล้ว และภายหลังเหตุการณ์อาซิลเล่โลวไร่องค์การทางทะเลระหว่างประเทศ (International Maritime Organization หรือ IMO) ก็ได้ผลักดันให้มีอนุสัญญาเพื่อปราบปรามการกระทำที่มีชอบด้วยกฎหมายต่อความปลอดภัยของการเดินเรือในทะเล (Convention for the Suppression on Unlawful Acts against the safety of Maritime Nowigation) ค.ศ.1988 ขึ้น แต่ปัญหาคือ อนุสัญญานี้ไม่ได้แทนที่หรือมีฐานะเหนือกว่าอนุสัญญากฎหมายทะเลทั้งสองฉบับในเรื่องโจรสลัดแต่อย่างใด เพราะอนุสัญญาทะเลหลวงและอนุสัญญากลุ่มประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเลในส่วนของโจรสลัดถือว่าเป็นกฎหมายจารีตประเพณีระหว่างประเทศแล้ว และการโจรสลัดตามอนุสัญญากฎหมายทะเลยังก่อให้เกิดหลักอำนาจลงโทษสากล (Universal principle) แก่ทุกรัฐด้วย ขณะที่อนุสัญญาความปลอดภัยในการเดินเรือซึ่งไม่มีผลใช้บังคับ และยังไม่มีฐานะเป็นจารีตประเพณีระหว่างประเทศใด ๆ เลย

3) นักกฎหมายบางท่านให้ข้อคิดหากจำเป็นต้องนำข้อบทในอนุสัญญาทะเลหลวงมาปรับใช้กับคดีนี้จริง ๆ แล้ว ก็อาจตีความว่า กรณีการยึดเรืออาซิลเล่โลวไร่เข้าชายของค์

⁹¹ L. Oppenheim, op.cit., Footnote 6, pp.613-614.

ประกอบกิจการกระทำอันเป็นโจรสลัด กล่าวคือ ที่ว่าต้องกระทำการรุนแรงในทะเลหลวงนั้น กรณีนี้การยึดเรือเกิดในทะเลอาณาเขตของอิตาลี แต่ความผิดยังคงต่อเนื่องกันไปเมื่อยังมีการยึดเรืออยู่และภายหลังเรืออาซิลเล่ลโลว์ก็มาอยู่ในทะเลหลวง องค์ประกอบข้อนี้จึงนับว่ามีอยู่ในกรณีเรืออาซิลเล่ลโลว์แล้ว ที่ว่าต้องมีเรือผู้โจมตีและเรือผู้ถูกโจมตี ข้อนี้อาจแก้ว่าเมื่อกองโจรปาเลสไตน์ยึดเรือได้ เรือนั้นก็กลายเป็นวัตถุเพื่อการโจมตีเรืออื่น ถึงแม้จะยังไม่ได้เข้าโจมตีเรืออื่น แต่กลุ่มก่อการร้ายก็หวังจะใช้เรือนั้นโจมตีอิสราเอลต่อไป เท่ากับเป็นการเปลี่ยนลักษณะการใช้เรือเพื่อเป็นเรือโจรสลัดแล้วข้อนี้ถ้ามีการพยายามกระทำผิดต่อเรืออื่นก็เป็นการโจรสลัดซึ่งทุกรัฐมีอำนาจยื่นมือเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย แต่ถ้าเป็นการเตรียมการเช่นเล่นเรือเพื่อหาเหยื่อ ข้อนี้ยังเป็นปัญหาอยู่⁹² แต่กรณีนี้สงสัยก็ต้องตีความว่าเป็นเรือโจรสลัด เพื่อให้รัฐต่าง ๆ มีอำนาจจัดการเรือลำนี้ได้ และสุดท้ายคือ องค์ประกอบเรื่องการกระทำโดยมิชอบนั้นต้องกระทำเพื่อวัตถุประสงค์ส่วนตัว (private ends) ข้อนี้ก็อาจแก้ได้ว่า คำว่า วัตถุประสงค์ส่วนตัว เอกสารเตรียมการร่างอนุสัญญา (travaux preparatoires) แสดงว่าตั้งใจตัดการกระทำปฏิวัติที่ไม่ได้รับการรับรองจากนานาประเทศในฐานะผู้เป็นฝ่ายในสงคราม และการกระทำที่ได้รับคำสั่งจากรัฐบาล หรือรัฐซึ่งรับผิดชอบในผลของการกระทำนั้นออกไป⁹³ แต่ไม่ได้มุ่งหมายจะตัดการกระทำด้วยความเมตตา เช่น ฆ่าคนบนเรืออีกลำเพราะเขาเจ็บป่วย

⁹² bid., p.615 และดูคดี Ambrose Light ศาลอเมริกาเคยพิพากษาว่า เรือเป็นเรือโจรสลัดแม้ว่ายังไม่ได้ลงมือถึงขั้นพยายามกระทำความผิดเลย สังเกตว่าตามความเห็นของทำนอพอเพนไฮม์ การกบฏยึดเรือ (mutiny) ไม่ก่อให้เกิดความผิดโจรสลัด แต่ถ้ายึดเรือเพื่อมุ่งใช้เรือทำการโจรสลัด และยึดเรือสำเร็จแล้วใช้เรือแล่นหาเหยื่อ แม้ว่าจะยังไม่ทันได้พบเหยื่อหรือพบแล้วแต่ยังไม่ทันลงมือโจมตีเรือเหยื่อก็เป็นการโจรสลัดแล้ว ดูข้อ 274 หน้า 614 หนังสือของนักปราชญ์กฎหมายทำนองนี้

⁹³ ILC Yearbook 1956 (Volume II) Text accompanying notes 42-49.

กรรมมาก การแก้แค้นส่วนตัว (private revenge) สำหรับความแค้นเคืองต่อบุคคลต่าง
 ชนชั้นของบุคคลหรือเชื้อชาติของบุคคล⁹⁴ เช่น โจรฆาตกรรม โจรฆาตกรรมฉี เลขออกเรือ
 กลางทะเลเพื่อทำลายเรือขนอพยพในทะเล หรือออกเรือไปเพื่อชมที่หญิงสาวจำเพาะที่สวย
 รวย และมีตระกูลเท่านั้น ฉะนั้น นักกฎหมายที่สนับสนุนให้ปรับกรณีอาชิลเลลโลไว้เข้ากับการ
 กระทำโจรสลัดจึงเห็นว่าการยึดเรือเพื่อบังคับให้อิสราเอลปล่อยตัวประกันปาเลสไตน์และการ
 ฆ่าคนอเมริกาเชื้อสายยิวเป็นการแก้แค้นส่วนตัวเนื่องจากความรังเกียจในเชื้อชาติยิว กรณีควร
 ปรับเข้าองค์ประกอบเรื่องเพื่อความประสงค์ส่วนตัวได้เช่นกัน⁹⁵ อย่างไรก็ตาม นักกฎหมาย
 ระหว่างประเทศเกือบทั้งหมดมีความเห็นว่าการถือเรืออาชิลเลลโลไว้ไม่อาจปรับเข้ากับการ
 โจรสลัด ดังข้อสังเกตข้อแรกที่กำลังกล่าวมาแล้ว

5. โจรสลัดตามกฎหมายไทยเปรียบเทียบกับโจรสลัดตามกฎหมายระหว่างประเทศและ กฎหมายต่างประเทศ

5.1 เปรียบเทียบกฎหมายระหว่างประเทศ

ดังที่ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการกระทำอันเป็นโจรสลัดตามพระราชบัญญัติ
 ปราบปรามการกระทำอันเป็นโจรสลัด พ.ศ. 2534 ไว้แล้วในข้อ 2.3 ว่ามีองค์ประกอบสำคัญ
 อยู่ 3 ประการ คือ เป็นการทำที่มุ่งในทางส่วนตัว เป็นการทำโดยผู้ที่อยู่ในเรือหรืออากาศ
 ยานต่างลำกัน และต้องเป็นการกระทำในทะเลหลวงหรือเขตเศรษฐกิจจำเพาะ เมื่อนำมา
 พิจารณาเปรียบเทียบกับองค์ประกอบสำคัญของการกระทำอันเป็นโจรสลัดตามอนุสัญญาทะเล

⁹⁴ Ibid., Text accompanying note 53.

⁹⁵ Malving Halberstam, "Terrorism on the High Seas: the Achille Lauro, Piracy and the IMO Convention on Maritime Safety" American Journal of International Law 82 (April, 1988) 288-291.

หลวง ค.ศ.1958 ข้อ 15 และตามอนุสัญญากฎหมายทะเล ค.ศ.1982 ข้อ 101 ดังกล่าวแล้ว ในข้อ 3 จะเห็นได้ว่ามีองค์ประกอบสำคัญเช่นเดียวกันทั้งสามประการ แต่ตามกฎหมายระหว่างประเทศจะมีส่วนที่แตกต่างจากกฎหมายภายในของไทย คือในส่วนขององค์ประกอบด้านพื้นที่เกิดเหตุตามกฎหมายระหว่างประเทศรวมถึง "การกระทำที่อยู่นอกเขตอำนาจของรัฐใด ๆ"⁹⁶ เข้าไปด้วย

สำหรับสาเหตุที่องค์ประกอบของการกระทำอันเป็นโจรสลัดตามกฎหมายภายในของไทยและกฎหมายระหว่างประเทศมีองค์ประกอบสำคัญที่เหมือนกันก็น่าจะเนื่องมาจากประเทศไทยได้เป็นภาคีสมาชิกตามอนุสัญญาทะเลหลวง ค.ศ.1958 มาตั้งแต่วันที่ 29 เมษายน พ.ศ.2501 และได้ลงนามให้สัตยาบันเมื่อวันที่ 2 กรกฎาคม พ.ศ.2511 กับทั้งได้ลงนามเป็นภาคีสมาชิกตามอนุสัญญากฎหมายทะเล ค.ศ.1982 เมื่อวันที่ 10 ธันวาคม พ.ศ.2525 ทั้งนี้ จะสังเกตได้จากเหตุผลของการประกาศใช้พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการกระทำอันเป็นโจรสลัด พ.ศ.2534 ตอนหนึ่งว่า "เนื่องจาก . . . และสอดคล้องกับหลักกฎหมายระหว่างประเทศและทางปฏิบัติของนานาประเทศจึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้"⁹⁷

⁹⁶ อนุสัญญาว่าด้วยกฎหมายทะเล ค.ศ.1982 ข้อ 101 (60)(2)

⁹⁷ ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 108 ตอนที่ 240 (ฉบับพิเศษ) วันที่ 29 ธันวาคม

ส่วนลักษณะของการกระทำอันเป็นความผิดฐานโจรสลัดตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการกระทำอันเป็นโจรสลัด พ.ศ.2534 กับตามอนุสัญญาภาคทะเลหลวง ค.ศ.1958 และอนุสัญญาภาคทะเล ค.ศ.1982 ยังมีความแตกต่างกันอยู่บ้างดังจะเปรียบเทียบให้เห็นดังนี้

เปรียบเทียบลักษณะของการกระทำอันเป็นความผิดฐานโจรสลัดตามกฎหมายภายในของไทยและกฎหมายระหว่างประเทศ

ลำดับ	พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการกระทำอันเป็นโจรสลัด พ.ศ. 3534	อนุสัญญาทะเลหลวง ค.ศ.1958 และอนุสัญญาภาคทะเล ค.ศ.1982
1.	มาตรา 15 สัดหรือเข้าควบคุมเรือโดยใช้กำลังหรือโดยขู่ซึ่งว่าจะทำอันตรายต่อเรือ หรือโดยใช้กำลังประทุษร้ายหรือโดยขู่ซึ่งว่าจะใช้กำลังประทุษร้ายต่อบุคคลในเรือนั้น	1. เช่นเดียวกัน (ข้อ 101(เอ)(1))
2.	มาตรา 16 ทำลายเรือ	2. เช่นเดียวกัน (ข้อ 101(เอ)(1))
3.	มาตรา 17 ทำให้เกิดความเสียหายแก่เรือจนเรือนั้นอยู่ในลักษณะอันน่าจะเป็นเหตุให้เกิดอันตรายแก่บุคคล	3. เช่นเดียวกัน (ข้อ 101(เอ)(1))
4.	มาตรา 18 ทำให้เกิดความเสียหายแก่แก่เรือหรือกระทำการด้วยประการใด ๆ อันจะเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่เรือ	4. เช่นเดียวกัน (ข้อ 101(เอ)(1))
5.	มาตรา 19 หน่วงเหนี่ยว กักขัง หรือกระทำด้วยประการใด ๆ ให้ผู้อยู่บนปราศจากเสรีภาพในร่างกาย	5. เช่นเดียวกัน (ข้อ 101(เอ)(1))
6.	มาตรา 20 ชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์	6. มีแต่เฉพาะปล้น แต่ไม่มีชิงทรัพย์ (ข้อ 101(เอ)(1))

ลำดับ	พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการกระทำอันเป็นโจรสลัด พ.ศ. 3534	อนุสัญญาทะเลหลวง ค.ศ. 1958 และอนุสัญญากฎหมายทะเล ค.ศ. 1982
7.	ตามกฎหมายไทยถือว่าเป็นตัวการและสามารถปรับเข้าได้กับมาตรา 15 ถึงมาตรา 20 แล้วแต่กรณีของการกระทำ	7. การกระทำใดอันเป็นการเข้าร่วมโดยสมัครใจในการปฏิบัติการของเรือหรืออากาศยานโดยทราบว่าการปฏิบัติการนั้นทำให้เรือหรืออากาศยานเป็นโจรสลัด(ข้อ 101(บี))
8.	มาตรา 26 เป็นผู้สนับสนุน	8. การกระทำใดอันเป็นการขูขหรืออำนวยความสะดวกโดยจงใจต่อการกระทำที่ระบุไว้ในอนุวรรค (เอ) หรือ (บี)
9.	-	9. ตามข้อ 1-7 ต่อเรือ หรืออากาศยาน บุคคลหรือทรัพย์สินที่อยู่นอกเขตอำนาจของรัฐใด ๆ

จากตารางเปรียบเทียบดังกล่าว จะเห็นได้ว่าตามกฎหมายระหว่างประเทศไม่รวมถึงการชิงทรัพย์ ซึ่งถือว่ากฎหมายไทยครอบคลุมการกระทำได้มากกว่าแต่ทางด้านนี้ที่ ๓ การกระทำตามกฎหมายภายในของไทยแคบกว่าคือเกิดได้แต่เฉพาะในทะเลหลวงหรือในเขตเศรษฐกิจจำเพาะ โดยไม่รวมถึงสถานที่ที่อยู่นอกอำนาจรัฐใด ๆ เช่น เกาะแก่งที่ไม่มีเจ้าของหรือในอากาศยานเหนือทะเลหลวง

5.2 เปรียบเทียบการกระทำอันเป็นโจรสลัดตามกฎหมายไทยและกฎหมายต่างประเทศ

ประเทศ

ในส่วนนี้จะได้ทำการศึกษากฎหมายภายในของประเทศต่าง ๆ อันได้แก่ ประเทศอังกฤษ สหรัฐอเมริกา เนเธอร์แลนด์ นีลปินส์ และได้เห็นว่า มีหลักการการดำเนินการโจรสลัดอย่างไรบ้าง มีความสอดคล้องหรือแตกต่างกับกฎหมายภายในของประเทศไทย

อย่างไร

5.2.1 เปรียบเทียบกับประเทศอังกฤษ ความผิดฐานโจรสลัดเป็นความผิดที่อาจจะถูกลงโทษในประเทศอังกฤษ ได้ตั้งแต่ศตวรรษที่ 13 โดยเป็นความผิดตามกฎหมายจารีตประเพณี (common-law or non-statutory offence) และความผิดฐานนี้เองที่มีมาจนกระทั่งอังกฤษต้องตั้งศาลทะเล (Hing Court of Admiralty of England) เพื่อพิจารณาความผิดดังกล่าวเป็นสำคัญ อังกฤษเริ่มมีกฎหมายลายลักษณ์อักษรที่จะลงโทษโจรสลัดครั้งแรกเมื่อปี ค.ศ. 1536 ซึ่งนับว่ามีวิวัฒนาการที่ก้าวหน้ากว่าทุกชาติในโลกก็ว่าได้

เป็นที่น่าสังเกตว่า กฎหมายอังกฤษในปี ค.ศ. 1536 (The Offences at Sea Act 1536)⁹⁸ ดังกล่าว ไม่ได้กำหนดคำนิยามของ "โจรสลัด" เอาไว้ แต่ก็มีข้อความบางตอนบัญญัติไว้ว่า กรณีการบังคับเอาอาหารหรืออุปกรณ์การเดินเรือบางอย่าง (สมอเรือ, ใบเรือ, เชือก ฯลฯ) จากเรือซึ่งมีอะไหล่ดังกล่าวอยู่แล้วไม่เป็นความผิดฐานโจรสลัด ถ้าผู้เอาไปซึ่งทรัพย์สินนั้นจ่ายค่าแห่งทรัพย์สินนั้น⁹⁹ พระราชบัญญัติปี 1536 ที่กล่าวนี้ ไม่ได้รวมเอาการกระทำอันเป็นโจรสลัดตามคอมมอนลอว์เอาไว้ด้วย จึงเป็นที่เข้าใจว่ากฎหมายนี้หมายจำเพาะในสายตาของกฎหมายระหว่างประเทศ (Piracy jure gentium) เท่านั้น แต่อย่างไรก็ตาม การกระทำบางอย่างในกฎหมายนี้ไม่ใช่โจรสลัดตามกฎหมายระหว่างประเทศ เช่น การกบฏต่อแผ่นดิน อังกฤษเองสามารถลงโทษการกระทำดังกล่าวในศาลอังกฤษได้เพียงแต่เมื่อศาลอังกฤษมีเขตอำนาจทั่วไปเหนือคดีนั้น

ความหมายของการกระทำอันเป็นโจรสลัดเริ่มชัดเจนเมื่ออังกฤษประกาศใช้พระราชบัญญัติโจรสลัด (The Piracy Act) ค.ศ. 1698 ซึ่งกำหนดว่า ชนพื้นเมืองหรือพลเมืองของอังกฤษซึ่งกระทำการฆ่าคน ปล้นทรัพย์ หรือการอันเป็นปฏิปักษ์ใดในทะเลต่อคน

⁹⁸ 28 Henry VIII, c.15 สนใจอ่านคัมภีร์ดังกล่าวได้จาก Harvard Research on piracy, pp.913-914.

⁹⁹ มาตรา 4 ของ The offences at Sea Act 1536

ในบังคับของอังกฤษโดยได้รับคำสั่งจากรัฐต่าง ๆ ทั่วต่างแดน หรือโดยอำนาจจากบุคคลใด ให้ถือเป็นโจรสลัด อาชญากรอุกฉกรรจ์ (felons) และโจร (robbers)¹⁰⁰ นอกจากนั้น ตามพระราชบัญญัติดังกล่าวซึ่งเอาโทษโจรสลัดแก่นายเรือ หรือพลเรือ(seaman)ใด ซึ่งเปลี่ยน เป็นโจรสลัดและพาเอาเรือหรือทรัพย์สินของผู้อื่นไป หรือยอมเอาเรือหรือทรัพย์สินของผู้อื่น หนีไปหาโจรสลัดโดยสมัครใจ หรือยุยงคนอื่นให้ทำแบบเดียวกันนั้น หรือนำข่าวสารใดจากหรือ ไปแจ้งแก่โจรสลัด หรือขัดขวางผู้บังคับการเรือจากการต่อสู้กับโจรสลัดเพื่อจะป้องกันเรือ ดังกล่าวเหล่านี้ กฎหมายถือเป็นการกระทำอันเป็นโจรสลัดทั้งสิ้น และประเทศที่ได้รับอิทธิพล ของอังกฤษ เช่น สหรัฐอเมริกา ต่อมาก็ถือตามกฎหมายปี 1698 ของอังกฤษเช่นกัน

ต่อมา อังกฤษประกาศใช้พระราชบัญญัติโจรสลัด ค.ศ. 1721¹⁰¹

ที่อีก กำหนดให้บุคคลซึ่งทำการค้าขายกับโจรสลัดเป็นโจรสลัด และยังกำหนดให้บุคคลที่บังคับ ั้นเรือและขนส่งสินค้าออกนอกเรือหรือทำลายสินค้าบนเรือเป็นโจรสลัดด้วย

ตามพระราชบัญญัติการค้าทาส (the Slave Trade Act) ค.ศ. 1824 ซึ่งกำหนดให้คนในบังคับหรือผู้อยู่อาศัยอยู่ในประเทศอังกฤษมีความผิดฐานโจรสลัดถ้านำคน ออกไปหรือทำการโยกย้ายบุคคลใดในรัฐทาส หรือกักตัวบุคคลไว้บนเรือเพื่อความมุ่งหมายจะ เอาตัวผู้นั้นลงมาเป็นทาส ถ้าการนี้กระทำในทะเลหลวงหรือในท้องที่ใดซึ่งศาลทะเลของ

¹⁰⁰ the Act of 11 & 12 Will. III, c.7 (1698) ซึ่ง The Piracy Act ถูกกำหนดภายหลังโดย the Stature Law Revision Act, 1948. บทบัญญัติที่อ้าง เดียวกันปรากฏใน The Piracy Act of 1744. 18 Geo II, c.30, Criminal Law Act 1967, s.12(5).

¹⁰¹ 8 Geo.I, c.24 สนใจอ่านตัวบทเต็ม ดู Harvard Research on Piracy, pp.920-923.และดู Criminal Law Act 1967, 55 10(2), 12(5),Sch.3 Part 1.

อังกฤษมีเขตอำนาจเหนือคดีนี้¹⁰²

การกระทำของผู้ลักขโมยโจรสลัด ในพระราชบัญญัติปี ค.ศ. 1536 ไม่ได้กล่าวถึงผู้ลักขโมยความผิดฐานโจรสลัดไว้แต่อย่างใด และโดยที่การกระทำอันเป็นโจรสลัดไม่ใช่ความผิดอาญาอุกฉกรรจ์ (felony) ตามกฎหมายคอมมอนลอว์ หลักทั่วไปของกฎหมายอาญาในเรื่องผู้ลักขโมยจึงไม่นำมาใช้กับการพิจารณาการกระทำของผู้ลักขโมยโจรสลัดด้วย จนกระทั่งรัฐสภาของอังกฤษต้องออกพระราชบัญญัติโจรสลัด ปี ค.ศ. 1698 บัญญัติอุดช่องว่างของกฎหมายในส่วนนี้ โดยบัญญัติว่า ในกรณีการกระทำการอันเป็นโจรสลัด บุคคลซึ่งไม่ว่าจะอยู่บนฝั่งหรือในทะเลก็ตาม ช่วยเหลือชักนำ หรือให้คำปรึกษาในการกระทำนั้นให้ถือเป็นผู้ลักขโมยในทางอาญา ถ้าหลังจากมีการกระทำโจรสลัดแล้ว บุคคลซึ่งไม่ว่าจะอยู่บนฝั่งหรือในทะเลก็ตามโดยจงใจรับเอาหรือปิดบังซ่อนเร้น โจรสลัดคนใด หรือเรือ หรือสินค้าใด ซึ่งโจรสลัดปล้นมาได้ ให้ถือเป็นผู้ลักขโมยเช่นกัน* กฎหมายอังกฤษเดิมมีช่องโหว่ในแง่ที่ว่า ถ้าจับตัวการไม่ได้ก็ลงโทษหรือนำผู้ลักขโมยมาดำเนินคดีไม่ได้เช่นกัน เพื่อแก้ปัญหานี้พระราชบัญญัติโจรสลัด ค.ศ. 1721 จึงกำหนดเสียใหม่ว่า ให้บุคคลซึ่งถือเป็นผู้ลักขโมยตามพระราชบัญญัติโจรสลัดค.ศ. 1698 ให้ถือ

¹⁰² slave Trade Act 5 Geo. 4, c.113, s.9 แก้ไขโดย the Statute Revision Act (No.2), 1888, 31 & 52 Vict., c.57.

* ดู มาตรา 8 ของ The Piracy Act 1698 ศาลของประเทศอังกฤษเคยพิพากษาว่าในส่วนของบริษัทใน เรื่องผู้ลักขโมยไม่ทำให้การกระทำของผู้ลักขโมยเป็นการกระทำอันเป็นโจรสลัดตามกฎหมายระหว่างประเทศอันทุกชาติอาจมีเขตอำนาจเหนือบุคคลนั้น คดี Re Tivnan ค.ศ. (1864) 5B & 645. แต่ตามอนุสัญญากฎหมายทะเล ค.ศ. 1958 และ 1982 กำหนดให้การกระทำอันเป็นการขโมย หรือให้ความสะดวกแก่โจรสลัดที่มีความผิดเป็นโจรสลัดด้วย กฎหมาย ค.ศ. 1698 จึงสอดคล้องกับหลักกฎหมายระหว่างประเทศปัจจุบัน

เสมือนเป็นตัวการด้วย ปัญหาในเรื่องว่าหาตัวการไม่ได้ก็ลงโทษผู้สนับสนุนไม่ได้เป็นอันหมดไป นับแต่บัดนี้*

การกบฏในเรือและการยึดเรือของลูกเรือในเรือลำนั้นเอง

(internal seizure) ตามอนุสัญญากฎหมายทะเลทั้งสองฉบับ คือ ฉบับปี ค.ศ.1958 และ ค.ศ.1982 ไม่ถือว่าเป็นการกระทำโจรสลัดเพราะขาดองค์ประกอบในเรื่องต้องมีเรือที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับสองลำขึ้นไป แต่ตาม มาตรา 8 ของพระราชบัญญัติโจรสลัด ค.ศ.1698 ของอังกฤษ ที่กล่าวมาในตอนต้นไม่ได้กำหนดองค์ประกอบในเรื่องเรือสองลำต้องเข้ามาเกี่ยวข้องกับดังที่อนุสัญญากฎหมายทะเลทั้งสองฉบับกำหนดไว้ ดังนั้น การกบฏในเรือหรือการที่ลูกเรือก่อการกำเริบยึดเรือของตนเอง ก็เป็นการกระทำโจรสลัดตามกฎหมายอังกฤษได้¹⁰³ คดีของสก็อตแลนด์ เรื่องหนึ่งก็เดินตามแนวความคิดนี้ ลูกเรือห้าคน ใช้อึดเรือของตนเองในทะเลอาณาเขตของประเทศอังกฤษ ศาลตัดสินว่าเป็นโจรสลัด แม้ศาลจะยอมรับว่า การกระทำดังกล่าวคงไม่ถือเป็นการกระทำอันเป็นโจรสลัดตามกฎหมายระหว่างประเทศแต่เป็นโจรสลัดตามกฎหมายของ สก็อตแลนด์¹⁰⁴

มีข้อน่าสังเกตเพิ่มเติมว่า ความหมายของโจรสลัดที่ปรากฏใน กรมธรรม์ประกันภัย อาจมีความหมายไม่ตรงกันที่เดียวกับกับความหมายของโจรสลัดตามกฎหมายระหว่างประเทศ คือ อาจมีความหมายกว้างหรือแคบกว่าความหมายตามกฎหมาย

* ดู มาตรา 3 ของ The Piracy Act 1721 บัญญัติถึงช่องว่างของกฎหมายเดิมไว้ เป็นเหตุให้ต้องออกพระราชบัญญัตินี้มาอุดช่องว่างของกฎหมาย

¹⁰³ J. C. Smith & Brian Hogan, Criminal Law, 5th ed, (London : Butterworths, 1983), p.770.

¹⁰⁴ Cameran v HW Advooate 1971 SLT 333.

ระหว่างประเทศได้ คดีของศาลอุทธรณ์อังกฤษเมื่อเร็ว ๆ นี้¹⁰⁵ มีการโต้เถียงกันในทางแพ่งว่าบริษัทประกันภัยต้องรับผิดชอบในการโจรสลัดที่ระบุไว้ในกรมธรรม์ประกันภัยหรือไม่ ในเมื่อเรือของโจทก์ทอดสมอยู่เมืองท่าจัตตะกองของบังคลาเทศภายในทะเลอาณาเขตของประเทศนั้น

ฎกกลุ่มชาวพื้นเมือง 6-7 คน บุกรุกขึ้นไปบนเรือโดยมีผิดเป็นอาวุธและปล้นเอาอุปกรณ์การเดินทางเรือไป ข้อเท็จจริงว่ามีการบังคับขู่ คุกเรือบางคนถึงที่ซ่อนสิ่งของด้วย แต่กลุ่มคนร้ายหนีไปเมื่อตำรวจมาถึง บริษัทประกันภัยอ้างเพื่อไม่ต้องรับผิดชอบหลายข้อ ข้อหนึ่งในคำให้การของจำเลย คือ คดีนี้เหตุไม่ได้เกิดในทะเลหลวง จึงไม่อาจเป็นโจรสลัดตามที่จำเลยจะต้องรับผิดชอบตามกรมธรรม์แต่อย่างใด ศาลอุทธรณ์ของอังกฤษโดยผู้พิพากษา Staughton J. เห็นว่า การตีความกรมธรรม์ประกันภัย จะต้องไม่ลบล้างบทบัญญัติในกฎหมายระหว่างประเทศทั้งหมด แต่เพื่อความมุ่งประสงค์ของการตีความกรมธรรม์ประกันภัย กฎเกณฑ์ที่แตกต่างไปจากกฎหมายระหว่างประเทศอาจนำมาช่วยในการพิจารณาตีความกรมธรรม์ได้ ในกรณีนี้ สถานที่ที่มีการปล้นทรัพย์สินไม่ได้สร้างความกังวลใจใดแก่ผู้รับประกันภัยเท่าใดนักและในส่วนของเจ้าของทรัพย์สินก็ยังไม่ได้อำนาจความสนใจกับสถานที่ที่จะมีการปล้นทรัพย์สินด้วยซ้ำไป แต่แห่งไปถึงที่ตัวทรัพย์สินมากกว่า ศาลเห็นว่า โจรสลัดตามกรมธรรม์ประกันภัยรวมถึงความผิดฐานปล้นทรัพย์สินในเรือซึ่งอยู่ในทะเลอาณาเขตรัฐด้วย¹⁰⁶

ตามบทบัญญัติโจรสลัด ค.ศ. 1698 และ 1721 ของอังกฤษจะเห็นได้ว่าการกระทำอันเป็นโจรสลัดตามกฎหมายของอังกฤษกว้างกว่าการกระทำอันเป็นโจรสลัดของไทยอย่างมาก กล่าวคือ การกบฏในเรือนายเรือหรือลูกเรือพาเอาเรือหรือทรัพย์สินไปหา

¹⁰⁵ Athens Maritime Enterprise Corporation v. Hellenic Mutual War risks Association (Bermuda) Inc., [1983] Q.B.647, (1983) 1 All E.R.590, [1983] 2 W.L.R. 425.

¹⁰⁶ สนใจดูย่อรายละเอียดของคดีนี้ใน British Yearbook of International Law 1983, p.272-274. และบรรทัดฐานก่อนหน้าคดีนี้ดูคดี Republic of Bolivia v. Indemnity Mutual Marine Ass. Co.Ltd.[1909] 1KB785.

โจรสลัดโดยสมัครใจหรือยุงให้คนอื่นทำแบบเดียวกัน นำข่าวสารไปบอกแก่โจรสลัด ชัดขวางผู้บังคับการเรือในการต่อสู้กับโจรสลัดเพื่อป้องกันเรือ การค้าทาส การทำลายสินค้าบนเรือ นำคนออกหรือทำการโยกย้ายบุคคลในฐานะทาสหรือกักตัวบุคคลไว้ในเรือด้วยความมุ่งหมายที่จะเอาตัวไปเป็นทาส ชำคน ซึ่งตามกฎหมายอังกฤษถือว่าเป็นการกระทำโจรสลัด แต่ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการกระทำอันเป็นโจรสลัด พ.ศ. 2534 ไม่ถือว่าการกระทำดังกล่าวเป็นโจรสลัด สำหรับการยึดเรือเข้าควบคุมเรือ การทำลายเรือ ทำให้เกิดความเสียหายแก่เรือ หน่วงเหนี่ยวกักขัง หรือทำด้วยประการใด ๆ ให้ผู้อื่นปราศจากเสรีภาพในร่างกาย ตลอดจนการปล้นทรัพย์หรือชิงทรัพย์ ตามกฎหมายของอังกฤษถือว่าเป็นโจรสลัดเช่นเดียวกับกฎหมายไทย

สำหรับผู้สนับสนุนการกระทำผิดฐานโจรสลัด ตามกฎหมายอังกฤษและกฎหมายไทย ได้บัญญัติให้ต้องรับโทษเท่ากับตัวการเช่นเดียวกัน

5.2.2 เปรียบเทียบกับกฎหมายสหรัฐอเมริกา ตามรัฐธรรมนูญแห่งสหรัฐอเมริกา ค.ศ. 1789 มาตรา 1 ข้อ 8 บัญญัติว่า "ให้รัฐสภามีอำนาจ . . . กำหนดความผิดและโทษแก่ความผิดฐานโจรสลัดและความผิดอาญาที่ร้ายแรงที่กระทำในทะเลหลวงและการทำผิดกฎหมายนานาชาติ"

ผลของการที่รัฐธรรมนูญมอบอำนาจให้รัฐสภามีอำนาจดังกล่าว ทำให้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับโจรสลัดเป็นอำนาจโดยเฉพาะของรัฐบาลกลาง และเพราะตามกฎหมายของสหพันธรัฐ (the federal law) ไม่มีการนำคอมมอนลอว์หรือความผิดที่ไม่ได้ตราไว้เป็นลายลักษณ์อักษร (non-statutory crimes) มาใช้ ดังนั้น รัฐบาลกลางของสหรัฐอเมริกาจึงต้องตราบัญญัติอาญากลาง (Federal Crimes Act, April 30, 1790)¹⁰⁷ ฉบับแรกขึ้นใช้ ซึ่งกำหนดให้มีการลงโทษสำหรับความผิดโจรสลัดด้วย โดยมีหลักเกณฑ์คล้ายคลึงกันกับกฎหมายอังกฤษเท่าที่สิ้น

¹⁰⁷ 1 Stat. 112

ตามกฎหมายของสหรัฐอเมริกาปัจจุบัน¹⁰⁸ (หมวด 18 ของประมวลกฎหมายสหรัฐ) มาตรา 1651 กำหนดเรื่องโจรสลัดไว้ดังนี้ "ผู้ใดก็ตามในทะเลหลวงกระทำความผิดฐานโจรสลัดตามที่กำหนดโดยกฎหมายระหว่างประเทศและหลังจากนั้นถูกนำตัวมาที่หรือถูกพบในสหรัฐจะถูกลงโทษจำคุกตลอดชีวิต"

มาตรา 1652 เติมนามรอยกฎหมายอังกฤษปี ค.ศ. 1698 คือ กำหนดให้

ผู้ใดก็ตามที่เป็นพลเมืองของสหรัฐกระทำการฆ่าคนหรือปล้นทรัพย์หรือกระทำการใดอันเป็นปฏิปักษ์ต่อสหรัฐหรือต่อพลเมืองของสหรัฐในทะเลหลวงโดยได้รับคำสั่งจากรัฐต่างด้าวต่างแดน แดน หรือโดยอำนาจมาจากบุคคลใด ให้ถือเป็นโจรสลัดและต้องระวางโทษจำคุกตลอดชีวิต¹⁰⁹

ปัญหาน่าคิดคือ ตามรัฐบัญญัติอาญากลาง ฉบับแรกเมื่อปีค.ศ. 1790 จนกระทั่งถึงฉบับปัจจุบันไม่ได้ให้รายละเอียด (elaborate) การกระทำอันเป็นโจรสลัดไว้เลย เพียงบัญญัติกว้าง ๆ โดยถือยคำ่ว่า "ความผิดฐานโจรสลัดตามที่กำหนดโดยกฎหมายระหว่างประเทศ" ในคดี *United States v. Smith*¹¹⁰ ชาวอเมริกันคนหนึ่งทำงานให้กับรัฐบาลอาร์เจนตินาโดยทำหน้าที่อยู่ในเรือรบของอาร์เจนตินา ต่อมาจำนวนร่วมกับเพื่อนคนอื่นนำความไม่สงบบนเรือรบนั้น จำนวนทั้งเรือรบดังกล่าวและเข้ายึดเรือรบอีกลำแล้วใช้เรือที่จับกุมได้แล่นออกไปเพื่อหาเหยื่อที่ตนจะปล้นและที่สุดก็เข้าจับกุมและปล้นเรือสินค้าสเปนลำหนึ่งในทะเลหลวง จำนวนถูกจับตัวได้ในเวลาต่อมาและนำตัวมายังสหรัฐ ทนายของจำนวนคือ ท่านดาเนียล เวปสเตอร์ (Daniel Webster) นักกฎหมายระหว่างประเทศให้การโต้แย้งใจทักว่า เพราะ

¹⁰⁸ United States Code, Title 18 (Crimes and Criminal Procedure), as revised by Act of 25 June 1948 and Later Acts ; 62 Stat. 683.

¹⁰⁹ 18 U.S.C. 1652 ; 62 Stat. 683, 774.

¹¹⁰ 18 U.S. (5 Wheat.) 153, 154 (1820).

ความผิดโจรสลัดตามกฎหมายของคองเกรส ลงวันที่ 3 มีนาคม ค.ศ.1819* ไม่ชัดเจน การอ้างถึงกฎหมายระหว่างประเทศลอย ๆ ในกฎหมายอาญาเช่นนี้ ไม่อาจถือได้ว่าเป็นการ กำหนดความหมายและคำนิยามของโจรสลัดแล้ว แต่ที่จะเอาผิดกับจำเลยได้กฎหมายจะต้องระบุ ความผิดการกระทำที่เป็นเหตุให้เกิดความผิดให้ชัดเจนในรัฐบัญญัตินั้นๆเอง

ผู้พิพากษาศตอรี (Justice Story) ร่างคำพิพากษาในนามผู้ พิพากษาส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยกับข้อต่อสู้ของจำเลย ท่านศตอรีเห็นว่านักกฎหมายระหว่างประเทศ น้อยคนที่คิดว่าความผิดโจรสลัดตามกฎหมายระหว่างประเทศยังไม่ยุติและเป็นที่ได้เถียงกันอยู่ แม้ว่าจะ เป็นความจริงที่ว่าความหมายของโจรสลัดตามทัศนะของนักกฎหมายแต่ละคนอาจ แตกต่างกันไปบ้าง แต่ความเห็นส่วนใหญ่ก็ยอมรับว่า "การปล้นทรัพย์. . .ในทะเล. . .เป็น การกระทำอันเป็นโจรสลัด"¹¹¹ และให้การที่กฎหมายของคองเกรสระบุเพียงว่าความผิดฐาน โจรสลัดตามที่กำหนดโดยกฎหมายระหว่างประเทศ จึงชัดเจนเพียงพอแล้ว¹¹²

* ปัจจุบันยกเลิกไปแล้ว เนื้อความใกล้เคียงกับมาตรา 1651 ข้างต้นมากจึงนำมา เปรียบเทียบ ณ ที่นี้ได้

¹¹¹ 18 U.S. (5 Whiat.), at161.

¹¹² แต่ผู้พิพากษา Brockholst Livingston ทำความเห็นแย้งว่าเพราะผู้ร่าง รัฐธรรมนูญให้รัฐสภามีอำนาจกำหนดความผิดและโทษแก่ความผิดฐานโจรสลัด จึงเป็นหน้าที่ของ รัฐสภาที่จะกำหนดเนื้อหาของโจรสลัดในรัฐบัญญัติ การอ้างถึงกฎหมายระหว่างประเทศใน ลักษณะเช่นนี้ไม่เพียงพอที่จะก่อผลทางกฎหมายเอาโทษแก่จำเลยทางอาญา สนใจดู G. Edward White, "The Marshall Court and International Law : The Piracy Cases " American Journal of International Law, 83 (October 1989) : 733-735. George R. Constantinople, "Notes : Towards a New Definition of Piracy : TheAchille Lauro Incident"Virginia Journal of International Law 26 (Spring 1986):728-729.

การที่กฎหมายอาญากลางของสหรัฐอเมริกา ไม่ได้กำหนดองค์ประกอบความผิดในเรื่องโจรสลัดไว้อย่างชัดเจน นอกจากการอ้างถึงกฎหมายระหว่างประเทศ คงต้องเข้าใจว่าตามกฎหมายระหว่างประเทศในขณะนี้คือ อนุสัญญาทะเลหลวง ค.ศ. 1958¹¹³ ซึ่งสหรัฐอเมริกาเป็นภาคีอยู่ด้วย และบทบัญญัติในเรื่องโจรสลัดตามอนุสัญญาดังกล่าว ถือเป็นกฎหมายจารีตประเพณีระหว่างประเทศซึ่งยอมรับกันทั่วไปในขณะนี้ ผลคือคำพิพากษาของศาลฎีกาของสหรัฐแต่เดิมซึ่งตีความรัฐบัญญัติเดิมก่อนที่สหรัฐอเมริกาคจะเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาทะเลหลวง ค.ศ. 1958 ผลการตีความนั้นถ้าขัดหรือแย้งกับอนุสัญญาทะเลหลวงถือเป็นอันยกเลิกไปในตัวตามมาตรา 1651 ของประมวลกฎหมายสหรัฐ ลักษณะที่ 18 ดังกล่าว

ในปัจจุบัน กฎหมายอาญากลางของสหรัฐอเมริกาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับโจรสลัดคล้ายคลึงกับกฎหมายอังกฤษที่สุด กล่าวคือ การต่อไปนี้เป็นโจรสลัดด้วย

1) คนเรือซึ่งใช้กำลังขัดขวางผู้บังคับบัญชาของตนจากการต่อสู้กับโจรสลัดเพื่อป้องกันเรือ สินค้าในเรือ¹¹⁴

2) บุคคลที่ดำเนินการสลัด หรือลูกเรือโจรสลัดใดซึ่งลงจากเรือและกระทำการปล้นทรัพย์สินบนฝั่ง¹¹⁵

สำหรับชาวต่างชาติซึ่งกระทำการโจรสลัดต่อเรือหรือทรัพย์สินของพลเมืองสหรัฐโดยฝ่าฝืนต่อสนธิสัญญาซึ่งบังคับใช้อยู่ระหว่างสหรัฐและรัฐที่โจรสลัดมีสัญชาติอยู่ และสนธิสัญญาถือว่าการนั้นเป็นโจรสลัด ถือว่าบุคคลต่างชาตินั้นเป็นโจรสลัดและต้องรับโทษ

¹¹³ สหรัฐอเมริกา ลงนามในอนุสัญญาทะเลหลวง ค.ศ. 1958 เมื่อวันที่ 15 กันยายน ค.ศ. 1958 และให้สัตยาบันอนุสัญญานี้ เมื่อวันที่ 12 เมษายน ค.ศ. 1961 ดู Multilateral Treaties Deposited with the Secretary-General : Status at 31 December 1987.

¹¹⁴ 18 USCS § 1655

¹¹⁵ 18 USCS § 1661

จำคุกตลอดชีวิต¹¹⁶ บทบัญญัติดังกล่าวทำให้เห็นว่าการกระทำโจรสลัดตามกฎหมายสำหรับพิจารณาแยกสัญชาติของผู้กระทำผิดเป็นเกณฑ์ในการปรับบทกฎหมาย คือ ถ้าผู้กระทำเป็นคนสัญชาติอเมริกันหรือสัญชาติอื่นที่ผูกพันกับสหรัฐอเมริกา กรณีเข้ามาตรา 1652 ถ้าผู้กระทำเป็นคนต่างชาติกระทำการเป็นปรปักษ์ต่อสหรัฐอเมริกา กรณีปรับเข้ามาตรา 1653 ถ้าผู้กระทำเป็นคนสัญชาติอเมริกันหรือสัญชาติอื่นที่ผูกพันกับสหรัฐอเมริกา หรือผู้กระทำเป็นคนต่างชาติกระทำการเป็นปรปักษ์ต่อคนต่างชาติเอง กรณีปรับเข้ากับมาตรา 1651 ทั้งสิ้น

ในสหรัฐอเมริกา เดิมเคยถือว่าบุคคลซึ่งเป็นลูกเรือหรือเข้าร่วมกับเรือต่างชาติใดในการค้าทาสเป็นโจรสลัดด้วย แต่ปัจจุบันกฎหมายดังกล่าวยกเลิกไปแล้ว¹¹⁷ การค้าทาสเป็นความผิดอาญาฐานหนึ่งต่างหากจากโจรสลัด

นอกเหนือจากความผิดฐานโจรสลัดแล้ว สหรัฐอเมริกายังกำหนดฐานความผิดจำเพาะ เป็นพิเศษที่ใกล้เคียงกับเรื่องโจรสลัดและศาลสหรัฐอาจลงโทษผู้กระทำผิดในฐานความผิดเฉพาะนั้นได้ เช่น

1) ลูกเรือของเรือสหรัฐในทะเลหลวง หรือในน่านน้ำอื่นใดภายในเขตอำนาจทะเลของสหรัฐพยายามก่อการจลาจล หรือความไม่สงบ (revolt or mutiny) ชุมนบนเรือใด หรือสมคบกับบุคคลอื่นกระทำการดังกล่าว หรือยุยงลูกเรือคนอื่นที่จะขัดขืนหรือต่อต้านอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมายของนายเรือ หรือละทิ้งหน้าที่โดยมิชอบในเรือ มีความผิดฐานยุยงคนเรือให้ก่อการจลาจลหรือความไม่สงบบนเรือ (Incitation of seaman to revolt or mutiny)¹¹⁸

¹¹⁶ 18 USCS § 1653

¹¹⁷ The Act of May 15, 1820 (3 Stat.600)

¹¹⁸ 18 USCS § 2192

2) ลูกเรือของเรือสหรัฐใช้กำลังโดยมิชอบด้วยกฎหมายแย่งอำนาจการบังคับบัญชาเรือจากนายเรือ มีความผิดฐานก่อการจลาจลและความไม่สงบ (Quilty of a revolt and mutiny)¹¹⁹

3) พลเมืองสหรัฐซึ่งบรรจूसัมภาระหรือติดอาวุธ หรือพยายามกระทำการดังกล่าวให้แก่เรือเอกชนซึ่งใช้เป็นเรือสงคราม (private vessel of war) ด้วยความมุ่งหมายที่จะใช้ เรื่อนั้นปฏิบัติการหรือดำเนินการอันเป็นปฏิปักษ์ต่อพลเรือนของสหรัฐ หรือทรัพย์สินของพลเรือนสหรัฐ¹²⁰

4) นายเรือหรือเจ้าหน้าที่ของเรือซึ่งอยู่ในทะเลหลวงหรือในน่านน้ำอื่นใดภายในเขตอำนาจทะเลของสหรัฐ พาเอาเรือหรือทรัพย์สินของผู้อื่นซึ่งมีค่ามากกว่า 50 ดอลลาร์หนีไปโดยเจตนาสลับหรืออาญาอุกฉกรรจ์ หรือยอมมอบเรือให้แก่โจรสลัดโดยสมัครใจ¹²¹

5) นายเรือหรือผู้บังคับการเรือของสหรัฐซึ่งมีเจตนาร้ายและปราศจากเหตุอันควรทั้งคนเรือหรือเจ้าหน้าที่ของเรือไว้ในท่าเรือหรือสถานที่ใดในต่างประเทศ¹²²

6) ฉ้อฉล หลอกหลวงผู้บังคับการเรือ นายเรือ หรือเจ้าหน้าที่เรือ เพื่อจะพาเรือหรือสินค้าหนีไป หรือหนีไปร่วมมือกับโจรสลัด หรือทำการค้ากับโจรสลัด โดยรู้ว่าผู้ที่ตนค้าด้วยเป็นโจรสลัด¹²³

¹¹⁹ 18 USCS § 2193

¹²⁰ 18 USCS § 1654

¹²¹ 18 USCS § 1656

¹²² 18 USCS § 2195

¹²³ 18 USCS § 1657

7) ผู้ที่ทำการปล้น ขโมย หรือทำลายสินค้าเงินทองหรือทรัพย์สิน

อื่นของเรือใด ๆ ซึ่งอัปปาง เสียหาย หลงออกนอกเส้นทางเรือ¹²⁴

สหรัฐอเมริกาไม่ได้ตราพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการกระทำผิดฐาน

โจรสลัดไว้เป็นการเฉพาะเหมือนอย่างประเทศไทยเรา แต่ได้บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญา (กฎหมายอาญากลาง ค.ศ. 1790) โดยถือเอาการกระทำผิดฐานโจรสลัดตามกฎหมายระหว่างประเทศเป็นความผิดฐานโจรสลัดในประเทศด้วย ส่วนลักษณะการกระทำอย่างอื่นที่ถือว่าเป็นการกระทำผิดฐานโจรสลัดก็คล้ายคลึงกับประเทศอังกฤษและมีความแตกต่างไป

จากการกระทำอันเป็นโจรสลัดตามกฎหมายไทย กล่าวคือคนที่คนเรือใช้กำลังขัดขวางผู้บังคับบัญชาของตนจากการต่อสู้กับโจรสลัดเพื่อป้องกันเรือหรือสินค้าในเรือ ฆ่าโดยได้รับคำสั่งบุคคลที่ดำเนินการสลัดหรือลูกเรือสลัดซึ่งลงจากเรือและทำการปล้นทรัพย์สินบนฝั่ง ถือว่าเป็นโจรสลัดตามกฎหมายสหรัฐอเมริกา แต่ไม่ถือว่าเป็นโจรสลัดตามกฎหมายไทย

5.2.3 เปรียบเทียบกับประเทศเนเธอร์แลนด์ ความผิดฐานโจรสลัดมี

บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญาของเนเธอร์แลนด์ ฉบับวันที่ 3 มีนาคม ค.ศ. 1881

มาตรา 381 การต่อไปนี้จะถูกลงโทษในฐานะโจรสลัด

1. ผู้ใดทำหน้าที่เป็นนายเรือหรือทำหน้าที่บนเรือ รู้ว่าเรือจะถูกใช้หรือมุ่งเพื่อจะใช้ในทะเลหลวงเพื่อกระทำการรุนแรงยังเรืออื่น หรือบุคคลหรือสินค้าบนเรืออื่นนั้น โดยไม่มีอำนาจที่จะทำเช่นนั้นตามอำนาจของคู่สงคราม หรือโดยไม่ได้สังกัดกองเรือของกองกำลังซึ่งได้รับการรับรองแล้ว (a recognized power) มีโทษจำคุกไม่เกิน 12 ปี

2. ผู้ใดรู้ถึงความประสงค์นี้หรือการใช้เพื่อการนี้ ยังคงทำหน้าที่

ในฐานะเป็นสมาชิกของคนเรือบนเรือดังกล่าว หรือยังคงทำหน้าที่อยู่ต่อไปหลังจากได้ทราบถึงความประสงค์หรือการใช้เพื่อการนี้ มีโทษจำคุกไม่เกิน 9 ปี

การกระทำเกินอำนาจและการต้องได้รับอำนาจก่อนจากกองกำลัง

ซึ่งกำลังทำสงครามต่อกันและกันอยู่ถือว่าเท่ากับขาดอำนาจเลย¹²⁵

¹²⁴ 18 USCS § 1658

¹²⁵ Harvard Rdsearch, Piracy.op.cit., pp.992-993.

มาตรา 382 เป็นการลงโทษหนักขึ้นโดยเหตุที่มีผู้เสียชีวิตในเรือที่ถูกโจมตี มาตรา 385 กำหนดโทษสำหรับผู้ส่งมอบเรือเนเธอร์แลนด์แก่โจรสลัดโดยจงใจ มาตรา 386 กำหนดโทษสำหรับผู้ก่อการกำเริบขีตเรือนี้เอง แต่ทั้งมาตรา 385 และ 386 เป็นความผิดต่างหากแยกจากความผิดโจรสลัด ท่าน ดี.พี.โอคอนเนลล์ (D.P.O'Connell) นักกฎหมายทะเลซึ่งวายชนม์ไปแล้ว เห็นว่ากฎหมายของเนเธอร์แลนด์สอดคล้องกับข้อ 15 ของอนุสัญญาทะเลหลวง แม้ว่าจะมีผลบังคับตั้งแต่ปี ค.ศ. 1886 ก็ตาม¹²⁶ ซึ่งก็เป็นเช่นนั้นจริง เพราะกฎหมายเนเธอร์แลนด์ถึงเกณฑ์เรื่ององค์ประกอบเรือสองลำ และการนั้นต้องทำไปโดยความประสงค์ส่วนตัว เรือทหารหรือเรือรบที่ทำการโดยนอกเหนืออำนาจของตนเท่ากับเป็นการกระทำเพื่อความประสงค์ส่วนตัวเช่นกัน เหล่านี้กฎหมายของเนเธอร์แลนด์ที่มีอายุกว่าหนึ่งศตวรรษกำหนดไว้แล้วทั้งสิ้น

เนเธอร์แลนด์ก็เป็นอีกประเทศหนึ่งที่ไม่ได้บัญญัติการกระทำผิดฐานโจรสลัดไว้เป็นพิเศษต่างหากจากประมวลกฎหมายอาญา และลักษณะการกระทำอันถือว่าเป็นความผิดฐานโจรสลัดได้บัญญัติไว้อย่างกว้างคือการกระทำอันรุนแรงต่อเรือบุคคลหรือสินค้าบนเรือ ซึ่งก็เป็นการสอดคล้องกับพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการกระทำอันเป็นโจรสลัด พ.ศ. 2534

5.2.4 เปรียบเทียบกับประเทศฟิลิปปินส์ การกระทำผิดฐานโจรสลัดปรากฏในมาตรา 122 และ 123 ของหมวด 3 ของประมวลกฎหมายอาญากลางของฟิลิปปินส์¹²⁷

¹²⁶ D.P. O'Connell, The International Law of the Sea (Vol.II), p.983.

¹²⁷ Antonio L.Gregorio and Luis R. Feria, Comments on the Revised Penal code (Volume II), 1959, pp.32-36.

"มาตรา 122 ว่าด้วยโจรสลัดทั่วไปและการกบฏในเรือ (mutiny)

ในทะเลหลวง

- ให้ลงโทษจำคุกมีกำหนดระยะเวลา (reclusion temporal)

แก่บุคคลใด ซึ่งเมื่ออยู่ในทะเลหลวงโจมตี หรือยึดหรือ หรือโดยมีบุคคลนั้น

ไม่ได้เป็นสมาชิกของคนประจำเรือนั้น (a member of its complement) หรือไม่ได้เป็น

ผู้โดยสารในเรือ ยึดสินค้าทั้งหมดหรือบางส่วนในเรือดังกล่าว หรืออุปกรณ์ของเรือ หรือ

สัมภาระส่วนตัวของคนประจำเรือหรือผู้โดยสารในเรือนี้

ให้ลงโทษอย่างเดียวกันนี้แก่กบฏภายในเรือ (mutiny) ในทะเล

หลวงด้วย

มาตรา 123 ว่าด้วยโจรสลัดบางประเภท (qualified piracy)

- ให้ลงโทษจำคุกมีกำหนดระยะเวลาหรือตลอดชีวิตแก่ผู้กระทำผิด

อาญาตามความในมาตราก่อน ภายใต้เงื่อนไขดังต่อไปนี้

1. เมื่อใดที่ผู้หนึ่งได้ยึดเรือโดยเข้าไปเทียบเรือหรือยิงบนเรือ

นั้นเอง

2. เมื่อใดที่โจรสลัดได้ละทิ้งเหยื่อของตนโดยไม่มีทางที่จะ

ช่วยตัวเองได้

3. เมื่อใดที่ความผิดอาญาที่ทำนั้นเป็นการฆ่าโดยเจตนาชั่ว

ร้าย (murder) การทำให้ผู้อื่นถึงแก่ชีวิต (homicide) การทำร้ายร่างกายหรือการข่มขืน

กระทำซ้ำเรา

กฎหมายฟิลิปปินส์ดังกล่าวมีข้อควรสนใจที่ว่า ผู้กระทำการโจรสลัด

ต้องไม่ใช่สมาชิกหรือผู้โดยสารบนเรือ แต่เป็นคนแปลกหน้าที่หลบซ่อนตัวเข้ามาในเรือ ซึ่งก็

แปลกันว่าไม่มีกฎหมายอาญาของประเทศใดพอเทียบเคียงได้กับเรื่องนี้และก็ยังแตกต่างจากอนุ

สัญญากฎหมายทะเลปี 1958 และ 1982 อย่างเห็นได้ชัดเจน ความตอนท้ายของมาตรา 122

ที่ว่า ยึดสินค้าทั้งหมดหรือบางส่วนของเรือเป็นการกระทำที่แยกต่างหากจากการยึดหรือโจมตี

เรือซึ่งมาจากภายนอกเรือแต่การยึดสินค้านี้แสดงว่าการกระทำเริ่มจากภายในเรือนั่นเอง¹²⁸

ปัญหาคือ อะไรเป็นตัวแยกระหว่างกบฏภายในเรือกับโจรสลัด ในเมื่อโจรสลัดตามกฎหมายอาญาของฟิลิปปินส์เกิดขึ้นในเรือลำเดียวกันได้ ไม่จำเป็นต้องมีองค์ประกอบเรื่องเรืออีกลำหนึ่งอย่างที่อนุสัญญาทะเลหลวง ค.ศ. 1958 กำหนดไว้

ตามกฎหมายของฟิลิปปินส์ การกบฏภายในเรือ หมายถึงการขัดขืนโดยมีข้อบ่งชี้กฎหมายต่อผู้บังคับบัญชา เพื่อก่อความวุ่นวายและปั่นป่วนบนเรือต่ออำนาจการบังคับบัญชาในเรือ (Bouvier's Law Dictionary) ดังนั้น แม้ว่า โจรสลัดอาจจะกระทำในเรือลำเดียวกันได้ เช่นเดียวกับการกบฏภายในเรือ แต่เจตนาของโจรสลัดก็เพื่อแสวงประโยชน์อย่างหนึ่งอย่างใดนั่นเอง ขณะที่การกบฏภายในเรือไม่จำเป็นต้องมีเจตนาแสวงประโยชน์อย่างใด (intent to gain) นอกจากนี้ผู้กระทำความผิดฐานโจรสลัดต้องไม่ใช่คนโดยสารหรือลูกเรือ ขณะที่ผู้ก่อการกบฏภายในเรือคงได้แก่ลูกเรือ หรือผู้โดยสารนั่นเอง

ฟิลิปปินส์ไม่ได้ตราพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการกระทำความผิดฐานโจรสลัดไว้เป็นการเฉพาะเช่นเดียวกับประเทศไทย แต่ได้บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญา ลักษณะการกระทำอันเป็นความผิดฐานโจรสลัดตามกฎหมายฟิลิปปินส์มีส่วนคล้ายคลึงกับของไทยเป็นอย่างมาก กล่าวคือ การโจมตีเรือ การยึดเรือ ปล้นทรัพย์สิน (ยึดสินค้า อุปกรณ์ของเรือ สัมภาระส่วนตัวของคนประจำเรือหรือของผู้โดยสาร) ส่วนที่แตกต่างไปจากกฎหมายภายในของไทยได้แก่กบฏภายในเรือ ซึ่งตามกฎหมายอาญาของฟิลิปปินส์ถือว่าเป็นความผิดฐานโจรสลัด

5.2.5 เปรียบเทียบกับประเทศสาธารณรัฐจีน (ไต้หวัน) ประเทศจีนมีกฎหมายปราบปรามโจรสลัดตั้งแต่ยุคสมบูรณาญาสิทธิราชย์แล้ว กฎหมายอาญาของพระเจ้ากรุงรอดิ (The Ta-Tsing-Leu-Lee) มีบทบัญญัติลงโทษโจรสลัดในทะเลและ แม่น้ำถึงขั้นประหารโดยการตัดหัว ในยุคสาธารณรัฐกฎหมายอาญาฉบับวันที่ 10 มีนาคม ค.ศ. 1912 ไม่มีเรื่องโจรสลัดไว้เป็นความผิดพิเศษฐานหนึ่ง ดังเช่นกฎหมายสมัยสมบูรณาญาสิทธิราชย์ มามีความผิดฐานโจรสลัดอีกครั้งหนึ่งในกฎหมายอาญา ฉบับวันที่ 10 มีนาคม ค.ศ. 1928 ซึ่งก็เป็นรากฐานให้กับ

กฎหมายอาญา ฉบับวันที่ 1 มกราคม ค.ศ. 1935 ซึ่งได้หวั่นยังยอมรับเป็นกฎหมายต่อมาจนทุกวันนี้ ส่วนจีนแผ่นดินใหญ่นั้น ประกาศใช้กฎหมายอาญาของตนขึ้นเมื่อปี ค.ศ. 1949 เช่นกัน แต่ไม่มีความผิดฐานโจรสลัดไว้ในกฎหมายอาญาดังกล่าว

มาตรา 333 ของกฎหมายอาญาไต้หวันบัญญัติว่า

I. บุคคลใดโดยไม่ได้รับอนุญาตจากรัฐคู่สงคราม หรือไม่ได้สังกัดในกองกำลังทางเรือของรัฐดังกล่าว เดินเรือเพื่อกระทำการรุนแรงหรือทำการขู่ ภัย เรือลำอื่นหรือบุคคลหรือสิ่งของบนเรือลำอื่นนั้น กระทำการอันเป็นโจรสลัดและมีโทษประหารชีวิต จำคุกตลอดชีวิต หรือจำคุกไม่น้อยกว่า 7 ปี

II. ลูกเรือหรือผู้โดยสารบนเรือซึ่งตั้งใจจะปล้นหรือลักทรัพย์ กระทำการรุนแรงหรือทำการขู่ ภัยลูกเรือหรือผู้โดยสารคนอื่นและจัดการเข้าบังคับบัญชาเรือเสียเอง กระทำการอันเป็นโจรสลัด

III. . . ."¹²⁹

จากตัวบทข้างต้น มีข้อสังเกตว่า กฎหมายอาญาของไต้หวันยอมรับหลักเกณฑ์สำคัญของกฎหมายระหว่างประเทศในข้อที่ว่า การโจรสลัดต้องเป็นการกระทำที่มุ่งในทางส่วนตัว การกระทำของรัฐคู่สงครามไม่เป็นโจรสลัด แต่ในเรื่องสถานที่หรือพื้นที่ที่เกิดโจรสลัดนั้น กฎหมายไต้หวันไม่ได้แบ่งแยกพื้นที่ความผิดไว้ดังเช่นกฎหมายระหว่างประเทศ นอกจากนั้นตามมาตรา 333(2) ความผิดฐานกบฏภายในเรือซึ่งไม่ใช้การโจรสลัด แต่กฎหมายอาญาของไต้หวันถือว่าเป็นโจรสลัด ไม่ได้แยกฐานความผิดเป็นพิเศษต่างหากไป การโจรสลัด ซึ่งกระทำโดยการวางเพลิง, ช่มชู้นกระทำซ้ำเรา, ลักพาคนไปเรียกค่าไถ่, ฆ่าคนตายโดยไตร่ตรองไว้ก่อน มีโทษประหารชีวิต ถือเป็นบทหนักของการกระทำอันเป็นโจรสลัด (มาตรา 334 ประมวลกฎหมายอาญาไต้หวัน) ถ้าการโจรสลัดเป็นผลให้คนตาย โทษถึงประหารชีวิต เป็นผลให้มีผู้บาดเจ็บสาหัส โทษประหารชีวิต หรือจำคุกตลอดชีวิต (มาตรา 333(3))

¹²⁹ A Compilation of the Laws of the Republic of China (Vol. II), p. 182.

เมื่อเปรียบเทียบกับพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการกระทำอันเป็นโจรสลัด พ.ศ. 2534 ซึ่งเป็นกฎหมายภายในของไทยแล้วจะเห็นได้ว่ามีความสอดคล้องกันในเรื่องของการกระทำเป็นส่วนใหญ่ จะมีแตกต่างกันอยู่บ้างก็ได้แก่การยกกฎหมายในเรื่องนี้ถือว่าเป็นโจรสลัดด้วย แต่กฎหมายภายในของไทยไม่ถือว่าเป็นโจรสลัด และสำหรับเรื่องสถานที่เกิดเหตุมีส่วนแตกต่างกันกล่าวคือตามกฎหมายไทยต้องกระทำในทะเลหลวงหรือเขตเศรษฐกิจจำเพาะ แต่กฎหมายอาญาของไทยกำหนดว่ากระทำในทะเลอาณาเขตก็เป็นความผิดฐานโจรสลัดได้

สำหรับเหตุที่จะเพิ่มโทษนั้น ก็คล้ายคลึงกับของไทยคือถ้าการกระทำผิดฐานโจรสลัดนั้นทำโดยวางเพลิง ช่มชู้หรือฆ่าเรา ฆ่าคนตาย

การที่ได้เลือกเอากฎหมายที่เกี่ยวกับการกระทำอันเป็นโจรสลัดของประเทศอังกฤษ สหรัฐอเมริกา เนเธอร์แลนด์ นีลปีนส์ และสาธารณรัฐจีน (ไต้หวัน) มาเปรียบเทียบกับกฎหมายที่เกี่ยวกับการกระทำอันเป็นโจรสลัดของไทย ก็เพื่อชี้ให้เห็นว่ากฎหมายของประเทศในทวีปยุโรป อเมริกา และเอเชีย ซึ่งเป็นประเทศที่มีอาณาเขตติดทะเล ทั้งยังเป็นประเทศที่มีการพัฒนาการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกระทำอันเป็นโจรสลัดมาก่อน ประเทศไทย ว่าได้บัญญัติกฎหมายของตนไว้อย่างไร ซึ่งจะเห็นได้ว่าบางประเทศนอกจากถือว่าการกระทำอันเป็นโจรสลัดตามอนุสัญญาทะเลหลวง ค.ศ. 1958 และอนุสัญญากฎหมายทะเล ค.ศ. 1982 เป็นความผิดฐานโจรสลัดแล้ว ยังได้กำหนดลักษณะของการกระทำบางอย่างที่นอกเหนือจากที่ระบุในอนุสัญญาทั้งสองฉบับไว้ในกฎหมายภายในว่าเป็นความผิดฐานโจรสลัดด้วย เช่น อังกฤษ อเมริกา นีลปีนส์ และสาธารณรัฐจีน บางประเทศไม่จำกัดว่าต้องมีเรือสองลำเข้ามาเกี่ยวข้อง เช่น ประเทศอังกฤษ นีลปีนส์ และสาธารณรัฐจีน บางประเทศไม่จำกัดสถานที่เกิดเหตุว่าจำเพาะแต่ในทะเลหลวงหรือเขตเศรษฐกิจจำเพาะ เช่น ประเทศอังกฤษ และสาธารณรัฐจีนดังได้กล่าวในรายละเอียดไว้แล้ว ทั้งนี้ เพื่อที่จะเป็นแนวทางในการวิเคราะห์พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการกระทำอันเป็นโจรสลัด พ.ศ. 2534 ว่ามีข้อบกพร่องหรือควรแก้ไขอย่างไรในบทที่ 4